

4.

I det föregående ej upptagna institutioner,

i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller
revisorer, eller som av staden understödjas.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller revisorer.

(Av de under denna avdelning upptagna personer äro i regeln endast de, vilka blivt tillsatta av stadsfullmäktige — ävensom, i förekommande fall, de, som utsetts av kommunal nämnd — i nedanstående egenskaper upptagna i kalenderns personalavdelning.)

Taxeringsnämnderna.

Enligt kungl. förordning den 28 okt. 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering verkställes taxering av skattskyldigas inkomst och förmögenhet samt fast egendoms värde av taxerings- och prövningsnämnder. I Stockholm äger överståthållarämbetet att i november månad varje år bestämma antalet av de taxeringsnämnder, som där skola tillsättas, och det distrikt, varje nämnd skall omfatta, samt förordna ordförande och en ledamot. Övriga ledamöter jämte deras suppleanter skola, till ett antal av minst tre, högst åtta, utses av stadsfullmäktige före den 15 januari det år, valet avser.

Vid val av såväl ledamöter som suppleanter i taxeringsnämnd skall tillses att, så vitt möjligt är, såväl fastighetsägare som näringsidkare, arbetare och andra inkomsttagare komma att äga säte och stämma i nämnden. Valbar till ledamot eller suppleant i taxeringsnämnd är en var inom staden boende person, som under året näst före det, då taxeringen sker, inom taxeringsdistriktet erlagt beviljning eller inkomst- och förmögenhetsskatt. Uteslurna från valbarhet äro dock personer, som ej äro i besittning av medborgerligt förtroende eller som icke räda över sig och sitt gods. En var inom distriktet boende person är skyldig att emottaga uppdrag att vara ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd, såvida han icke de fem nästföregående åren deltagit i taxeringsarbetet eller är av laga förfall hindrad. Till ordförande och av överståthållarämbetet förordnad ledamot i taxeringsnämnd utgår viss ersättning, som bestämmes för varje år av kungl. maj:t efter framställning av överståthållarämbetet.

Taxeringsnämnderna böra hava avslutat sina arbeten senast den 15 juni. Angående besvär över taxeringsnämnds beslut se nedan under prövningsnämnden (sid. 240).

Stockholm är enligt överståthållarämbetets kungörelse av den 22 nov. 1923 för år 1924 indelat i 40 taxeringsdistrikt. Det antal ledamöter, som stadsfullmäktige äga att utse i taxeringsnämnderna, utgöres för 1—36 och 40 taxeringsdistrikten av fyra ledamöter samt för 37—39 taxeringsdistrikten av sex ledamöter jämte lika många suppleanter; suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie, av stadsfullmäktige vald ledamot (vilket

här nedan angives genom att suppleanterna upptagas i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro). Enligt praxis är överståthållaren berättigad att deltaga i taxeringsnämndernas överläggningar, men ej i besluten.

Senaste val ägde rum den 17 dec. 1923.

1. distriktet
(omfattande 1. roten).

Ordförande.

Creutz, J. W., assurancesdirektör.

Ledamöter.

Wideen, E. O. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Axelson, H. A., direktör; Eklund, J. M., målarmästare; Nilsson, C. R., hamnarbetare; Winberg, K. A., förste vaktmästare.

Suppleanter: Johansson, B. G., roteman; Mårtensson, J. L., materialförvaltare; Thurnell, K. J. A. J:son, stuveriförman; Rosén, E. I., snickare.

2. distriktet
(omfattande förutvarande 2. roten).

Ordförande.

Carlsson, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.

Ledamöter.

Gilljam, A. W. T., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. E., ombudsman; Dahlén, G. S., tandläkare; Lagerström, C. A., boktryckare; Runemark, P. S., förste aktuarie.

Suppleanter: Åhrberg, F. A. L., typograf; Palme, G. A., skräddarmästare; Ståhlberg, J. A. A., zinketsare; Wetterstrand, E. V. H., direktör.

3. distriktet
(omfattande förutvarande 3. roten).

Ordförande.

Kylander, S. H. I., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Westerståhl, J. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, A. P. R., byggnadsingenjör; Carlsson, C. A., maskinist; Holmberg, C. R. A., viktualiehandlare; Törnberg, A. O. O:son, förste reparatör.

Suppleanter: Nyholm, H., direktör; Sjögren, O. E., järnvägsman; Westerdahl, E. A., direktör; Krantz, E. G., förste reparatör.

4. distriktet

(omfattande 7. roten väster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna).

Ordförande.

von Dardel, F. E. A., tf. byråchef.

Ledamöter.

Larsson, J. S., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Siewertz, F. E., konditor; Sifvert, A. V., järnkramhandlare; Sjögren, A., direktör; Wiberg, G. E., plats-expeditör.

Suppleanter: Olsson, G. Hj., förtjenare; Berg-hel, A., prakt. läkare; Schumacher, C. W., di-rektör; Hartell, N., möbelsnickare.

5. distriktet

(omfattande 7. roten öster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna).

Ordförande.

Almer, N., bankkamrerare.

Ledamöter.

Hjölman, E. V., tf. registrator (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, C. V., polisman; von Hofsten, E. G. N., kontorschef; Sjögren, P. A., ingenjör; Tersmeden, E. G. B. G., e. o. assessor.

Suppleanter: Fredriksson, f. Öhman, Elin Ch., fru; Blom, I. V., expeditionsbiträde; Otter-gren, J. F., direktör; Holmgren, K. A., sta-tionsingenjör.

6. distriktet

(omfattande 8. roten samt av 21. roten kv. Trädgårdsmästaren och Killingen).

Ordförande.

Wassberg, A., f. d. överlärare.

Ledamöter.

Linck, S. M., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Anderson, K. Hj., spårvägsman, stadsfullm.; Bellström, N. E. G., banktjänsteman; Cederlund, J. A., direk-tör; Wall, C. V., brandförman.

Suppleanter: Söhr, O., vaktmästare; Hjorth, J. E., direktör; Croneborg, U. E. W., överste; Holke, K. S. L., spårvägsman.

7. distriktet

(omfattande 21. roten med undantag av kv. Trädgårdsmästaren och Killingen).

Ordförande.

Wassberg, N. A. I., tf. notarie i domänstyrelsen.

Ledamöter.

Ruus, R. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Dahl, J. A., smed; Lindberg, A. W., kamrerare; Lundkvist, F., järnsvarvare; Sahholm, P. T., kaféidkare.

Suppleanter: Berg, F. A., lokomotiveldare; Enequist, J. N., direktör; Lindgren, K. J. O:son, snickare; Albihn, K. J. A., ingenjör.

8. distriktet
(omfattande 5. roten).

Ordförande.

Grape, A. E., tf. överkrigsfiskal.

Ledamöter.

Carlsson, C. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Falk, S. G., direk-tör, stadsfullm.; Kämpe, K. A., byggnadssnic-kare; Ljungberg, C. A. H., byggmästare; Tholin, C. E., ledamot av arbetsrådet.

Suppleanter: Almgren, S. V., grosshandlare; Lundin, A., skräddare; Lovén, E., köpman; Andersson, O. A., posttjänsteman.

9. distriktet

(omfattande 18. roten).

Ordförande.

Stern, E., e. o. assessor.

Ledamöter.

Derkert, K. G. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Lagergrehn, G. L., direktör; Rudner, A. E., möbelsnickare; Sand-berg, J. A., byggmästare; Åberg, A. N:son, mö-belsnickare.

Suppleanter: Källén, O. N., handlande; Matt-son, D., möbelsnickare; Schaffer, K. Hj. E., kamrerare; Johannesson, E. A. V., justerare.

10. distriktet

(omfattande 6. roten).

Ordförande.

Johansson, A. W., rådmän.

Ledamöter.

Wingårdh, S., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Enqvist, C. E., post-tjänsteman; Fredrikson, K. G. A., tillsynings-man; Ihrmarker, K. E., kamrerare; Liljeson, C. L., fabrikör.

Suppleanter: Grimlund, O. B., redaktör; Björk-lund, S. S:son, kassör; Forsberg, V. V., må-larmästare; Edström, E. O., specerihandlare.

11. distriktet

(omfattande 22. roten).

Ordförande.

Törneblad, C. G. H., bankosekreterare.

Ledamöter.

Hjohlman, T. Hj. F., tf. taxeringsassistent (för-ordnad av överståthållarämbetet); Fegth, J. P., bruksägare; Hallström, K. L. F., snickare; Kullin, L. J., snickeriarbetare; Olsson, A. A., byggnadsingenjör.

Suppleanter: Salén, A. E., grosshandlare; Lundqvist, E. J., redaktör; en vakant; Heim-bürger, Hj., civilingenjör.

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

12. distriktet
(omfattande 27. roten).

Ordförande.

Lilliesköld, E. J. K., protokollssekreterare.

Ledamöter.

Holdo, S. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. O., kassör; Odin, S. J., handlande; Seth, O. M. F., notarie; Wallin, H. E., tjänsteman.

Suppleanter: Borgström, J. W., spårvägsman; Lindén, K. J. V., ingenjör; Vogel, A. G., tobakshandlare; Hagberg, J. E. H., typograf.

13. distriktet
(omfattande 30. roten).

Ordförande.

Welin, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Ledamöter.

Carlson, A. P., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Bengtsson, A., kassör; Bengtsson, V. O., rotaman; Sjöman, E. F., grosshandlare; Söderholm, A. H., järnvägstjänsteman.

Suppleanter: Roland, J., järnvägstjänsteman; Nauckhoff, H. T., grosshandlare; Dock, N. E. B., grosshandlare; Ingemårdsson, F. W., förgyllare.

14. distriktet
(omfattande 26. roten öster om Västmannagatan, St Eriksparken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen).

Ordförande.

Stenberg, J. G. L. Chr., revisionskommissarie.

Ledamöter.

Whitlock, A. Hj., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Blomqvist, C. G., byggmästare; Palm, A. A. E., kapten; Söder, C. J. J. son, sekreterare; Vestin, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: Almqvist, C. A., fabrikör; Petersson, H. V., kamrerare; Mårtensson, K. F. D., brandförmän; Borg, C. H., svarvare.

15. distriktet
(omfattande 26. roten väster om Västmannagatan, St Eriksparken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen).

Ordförande.

Masreliez, K. V., rådmän.

Ledamöter.

Pousard, K. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Danielsson, T. Hj., möbelsnickare, stadsfullm.; Eriksson, E. G.,

pianoarbetare; Forsström, G. M. V., skorstensfejarmästare; Kleist, J. B. A., ingenjör.
Suppleanter: Lundberg, O. T. V., tf. centraluppbördsman; Lindahl, F. V., överpostiljon; Mathson, M. C. R. G., revisor; Hesslin, O. E., fabriksföreståndare.

16. distriktet
(omfattande 9. roten med undantag av kv. Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Södesärlan, Tallkotten och Näktergalen).

Ordförande.

Björck, J. E., advokatfiskal.

Ledamöter.

Drakenberg, G. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Bengtsson, A. G., banförmän; Borg, O. T., kamrerare; Hanner, J. V., revisor; Vesström, E. R., faktor.
Suppleanter: Belin, P., målarmästare; Ljungqvist, K. F. L., direktör; Malmström, A. F., portvakt; Dahlhjelm, K. A. E., förgyllare.

17. distriktet
(omfattande av 9. roten kv. Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Södesärlan, Tallkotten och Näktergalen samt av 28. roten kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Sundberg, A. E. C., kansliråd.

Ledamöter.

Åström, H. M., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); Bjurström, D. A., grosshandlare; Branzell, A., överlärare; Carlsson, J. A., måleriarbetare; Lundeberg, K. W., bruksägare.

Suppleanter: Reinius, K. A. R., bankkamrerare; Hammar, H., ombudsman; Franzén, O. Hj., spårvägsman; Wennerström, N. G. H., major.

18. distriktet
(omfattande 28. roten med undantag av kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Norrman, S., kammarrättsråd.

Ledamöter.

Thunell, G. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Dahl, C. F., byggnadsingenjör; Larsson, L. O., utmätningsman; Lind, N. G. C., bokhållare; Morberg, T. O., maskinist.

Suppleanter: **Gréen, J. G.**, trädgårdsassistent; **Jansson, P. J.**, arbetsförman; **Lindblom, K. A.**, rektor; **Boström, G. T.**, förman.

19. distriktet

omfattande 10. roten med undantag av öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av roten).

Ordförande.

Geijer, E. G., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Lundström, J. G. M., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Erdmann, F. D.**, revisor; **Hedman, C. E.**, möbelsnickare; **Hertzberg, J. F.**, bokbinderiarbetare; **Lönnqvist, I. P.**, byggmästare.

Suppleanter: **Niklason, E.**, direktör; **Wallberg, G. G.**, advokat; **Holmer, I. J.**, skräddare; **Oscarson, A. V.**, byrådirektör.

20. distriktet

(omfattande öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av 10. roten samt av 11. roten kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Westin, L. E., bankkamrerare.

Ledamöter.

Hellström, J. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlstedt, P.**, verk-mästare; **Ljungberg, C. R.**, major; **Rooth, G. F. T.**, f. d. överingenjör; **Åkerblom, C. V.**, byggnadsnickare.

Suppleanter: **Lindquist, C.**, tjänsteman; en vakant; **Johansson, E.**, grosshandlare; **Anderson, E. A.**, montör.

21. distriktet

(omfattande 11. roten med undantag av kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Ekman, A., krigsråd.

Ledamöter.

Lindblom, E. E., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlson, F.**, gross-handlare; **Danielsson, A. J.**, telefonmontör; **Fahlström, A. E.**, avdelningschef; **Way, S. T.** Mathiesen, major.

Suppleanter: **Cervin, N. H.**, skräddarmästare, stadsfullm.; **Björklund, J. M.**, posttjänsteman; **Blom, E. R.**, verkstadsarbetare; **Waller, A. E.**, verk-mästare.

22. distriktet

(omfattande 20. roten med undantag av kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Ryt-taren).

Ordförande.

Willgren, C. G., tf. taxeringskommissarie.

Ledamöter.

Lindström, R. V., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Bjurström, O. V.**, linjeförman; **Eklund, J. L.**, fabrikör; **Eriksson, K. F.**, kommunalarbetare; **Moren, S. O. U.**, byggnadsingenjör.

Suppleanter: **Hellman, K. J.**, auditör; **Ekman, T. A.**, tullförfattare; **Anderson, A. A.**, kassör; **Mårtenson, M.**, intendent.

23. distriktet

(omfattande av 20. roten kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Ryt-taren samt av 24. roten kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kornetten, Fältöversten och Fältväbeln).

Ordförande.

Wikström, E. E., tf. krigshovrättsråd.

Ledamöter.

Almström, E. J. A., e. o. tjänsteman (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson, A. B.**, timmerman; **Borg, N.**, tygförvaltare; **Konradson, A. F.**, arbetsförman; **Linder, A. G.**, kapten. *Suppleanter:* **Bengtsson, B.**, redaktör; **Fahlstedt, B. G.**, direktör; **Anderson, O. B.**, spär-vägsman; **Lundberg, E. M.**, byggnadsingenjör.

24. distriktet

(omfattande 24. roten med undantag av kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kornetten, Fältöversten och Fältväbeln).

Ordförande.

Indebetou, C. D. G., direktör.

Ledamöter.

Wijkman, A. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson, A. F.**, skomakare; **Bjuggren, S. E.**, överstelöjtnant; **Waldén, P. W.**, grosshandlare; **Wigstrand, J. E.**, bankkamrerare.

Suppleanter: **Johansson, J. S.**, snickare; **Olsson, H. J. A.**, varvsarbetare; **Askund, S. J. E.**, grosshandlare; **Berggren, C. H.**, bokhållare.

25. distriktet

(omfattande 15. roten med undantag av söder om Högbergsgatan belägen del av roten).

Ordförande.

Åkerman, G. A., kansliråd.

Sf-valda led. och rev.

Sf-
valda
led.
och
rev.*Ledamöter.*

Fellenius, K. G. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Blomdahl**, P. A., byggmästare; **Johansson**, A. R., assistent; **Rönnow**, A., direktör; **Sjöberg**, G. A., bokbinderi-arbetare.

Suppleanter: **Öhrström**, J. A., fabrikör; **Petersson**, Hj., tulltjänsteman; **Wassén**, C., disponent; **Andersson**, A., byggnadsarbetare.

26. distriktet

(omfattande 16. roten jämte söder om Högbergsgatan belägen del av 15. roten).

Ordförande.

Mellström, K. H. S., förste stadsfogde.

Ledamöter.

Hanberg, E. L., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Ek**, G. E., tygarbetare; **Hauffman**, K. O. L., civilingenjör; **Jansson**, W. A. W., ingenjör; **Larsson**, A. G., ombudsman.

Suppleanter: **Uddén**, A. E., vaktmästare; **Ols-son**, E. V., syssloman; **Landberg**, K. R., metall-arbetare; **Petersson**, E. A., sockerbruksarbetare.

27. distriktet

(omfattande 19. roten jämte öster om Varvgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av 31. roten).

Ordförande.

Tengroth, B. M., auktionsdirektör.

Ledamöter.

Bayard, A. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Blomdahl**, K. E., byggmästare; **Eriksson**, K. A., typograf; **Rundgren**, K. H. T., juvelerare; **Rydén**, O. B., överlärare.

Suppleanter: **Janson**, G. E., grosshandlare; **Malmström**, E. G., spårvägsman; **Starck**, P. O., hyresintendent; **Kvist**, A. E., renhållningsarbetare.

28. distriktet

(omfattande 31. roten med undantag av öster om Varvgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av roten).

Ordförande.

Nordwall, B. I. S., finanssekreterare.

Ledamöter.

Öberg, A. S., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Claësson**, P. J., tillsyningsman; **Ericsson**, C. T., handlande; **Holmgren**, G. E., skomakare; **Lind**, J. T., upp-
bördsinspektör.

Suppleanter: **Strandberg**, J. H., möbelsnickare; **Söderlund**, W. A. L., direktör; **Ahlin**, E. V., glasblåsare; **Gahn**, H. H. A. C., förste aktuarie.

29. distriktet
(omfattande 12. roten).

Ordförande.

Westin, Hj., intendent.

Ledamöter.

Loja, P. M., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Pålsson**, E. A. V., möbelsnickare, stadsfullm.; **Svensson**, G. A., byggmästare; **Weideman**, C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.; **Viktorsson**, G. H., kassör.

Suppleanter: **Johansson**, K. V., filare; **Svensson**, G. K., hamnarbetare; **von Porat**, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.; **Ericsson**, J. E., direktör.

30. distriktet
(omfattande 13. roten).

Ordförande.

Olofsson, C. E., byråchef.

Ledamöter.

Lindqvist, E. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Fränder**, S. G., grosshandlare; **Johansson**, A., direktör; **Lindahl**, K. E., skrädderiidkare; **Söderström**, A. F., skeppsstuvare.

Suppleanter: **Andrén**, J. C., specerihandlare; **Karlsson**, J. L., vaktmästare; **Elméus**, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; **Karlström**, K. H. E., grosshandlare.

31. distriktet
(omfattande 14. roten jämte norr om Skånegatan belägen del av 36. roten).

Ordförande.

Fredin, G. E., biträdande fondbörsledare.

Ledamöter.

Asplund, O. I., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Gard**, A. F., advokat; **Gustafson**, K. G., gårdsopförman; **Karlsson**, C. T., värmeledningsmaskinist; **Samuelsson**, G. A., f. d. vagnmakare.

Suppleanter: **Rönnell**, E., folkskollärare; **Andersson**, E. T., bryggeriarbetare, stadsfullm.; **Lundin**, H., telefonreparatör; **Thunell**, J. W., byggmästare.

32. distriktet
(omfattande 25. roten jämte söder om Skånegatan belägen del av 36. roten).

Ordförande.

Telander, A. R., byråchef.

Ledamöter.

Georgii, N. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Eriksson**, K. A. R., möbelsnickare; **Hellström**, J. S., kamrerare; **Lindqvist**, F. O., handlande; **Petersson**, E. A., skomakeriarbetare.

Suppleanter: Söderstedt, K. A. T., fabriksarbetare; Hedström, N. W., direktör; Palmberg, C. E., handlande; Carlsson, H. T., slöjd-lärare.

33. distriktet
(omfattande 4. roten).

Ordförande.

Harring, K. G., rådman.

Ledamöter.

Tägtström, C. I. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Lindqvist, G. V. A., maskinarbetare; Olson, G., specerihandlare; Sand, F. W., stereotypör; Staf, O. L., kakelugnsmakare.

Suppleanter: Fridlund, C. J., gjutare; Schreuder, F., fabriksidkare; Kallin, J., målare; Philip, A. L., direktör.

34. distriktet
(omfattande 17. roten).

Ordförande.

Ekman, S. H., kammarskrivare.

Ledamöter.

Rosell, C. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Hansson, E., byggmästare; Karlsson, A. F., järnarbetare; Kihlberg, A. R., järnvägstjänsteman; Sjöholm, G. E., grosshandlare.

Suppleanter: Engström, G. H., vaktmästare; Lennström, J. A., posttjänsteman; Swensson, C. A. O., stationskarl; Sandstedt, E., kronofogde.

35. distriktet
(omfattande 23. roten).

Ordförande.

Lindberg, J. R., byråchef.

Ledamöter.

Lamby, B. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, M., cigarrhandlare; Askelöf, I. T., aktuarie; Holm, J. A., metallarbetare; Lindahl, C. J. F., skorstensfejarmästare.

Suppleanter: Edlund, F. A. E., snickare; Isaksson, G. A., fabrikör; Svensson, A. E., smed; Friberg, G. L., direktör.

36. distriktet
(omfattande 29. roten).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare.

Ledamöter.

Wedberg, W. J., tf. taxeringsassistent (utsedd av överståthållarämbetet); Eén, O. B. L., verkmästare; Hildestrand, B. S., grosshandlare;

Jonasson, C. E., fastighetsägare; Pettersson, C. A. Hj., metallarbetare.

Suppleanter: Stjärnberg, F. O., järnarbetare; Brunnberg, S. G., köpman; Fredelius, L. Hj., aktuarie; Bergström, J. I., spårvägsman.

37. distriktet
(omfattande 32. roten).

Ordförande.

Granlund, S. J. R. W., kamrerare.

Ledamöter.

Friberg, A. R., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Arvidson, O. A., lantbrukare; Björkman, C. O., tillsyningsman; Björkman, J. W., direktör; Kjellqvist, C. J., lantbrukare; Lantz, W. G. G:son, tulltjänsteman; Sandberg, E. T. G., sjukgymnast. *Suppleanter:* Andersson, E. G., direktör; Petersson, C. O., målare; Friberg, A. E., frukthandlare; Wallin, N., byggmästare; Magnusson, E. O. E., bokbinderiarbetare; en vakant.

38. distriktet
(omfattande 33. roten).

Ordförande.

Wetterström, G., f. d. bankdirektör.

Ledamöter.

Rydeberg, C. G. O., e. o. tjänsteman (förordnad av överståthållarämbetet); Hultgren, A. W., fastighetsägare; Johansson, O. L., brädgårdsarbetare; Jonsson, J., bankkamrerare; Lundh, J. A., folkskollärare; Nyman, J. W., skomakare; Söderlund, C., järnvägsman.

Suppleanter: Gille, F. L., rotenppbördsman; Kardell, J. A., järnarbetare; Höökenberg, A. P. W., f. d. verkmästare; Scherman, J. W., handlande; Andersson, E., f. d. verkstadsarbetare; Blom, J. E., maskinarbetare.

39. distriktet
(omfattande 34. roten).

Ordförande.

Carlson, A. G., ingenjör.

Ledamöter.

Lundqvist, E. B., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, K. A., byggnadssnickare; Johansson, K. A., snickare; Kling, F. A., byggmästare; Lagerbjelke, J. G., greve, byråchef; Sandberg, C. A. J:son, förman; Wallin, J. A., roteuppbördsman.

Suppleanter: Andersson, J. F., verkstadsföreståndare; en vakant; Söderberg, N. E., handelsträdgårdsmästare; Enér, Hj. V., ingenjör; Ruthman, J. V., inspektör; Kratz, A. R. J:son, plåtslagare.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

40. distriktet
(omfattande 35. roten).

Ordförande.

Smedmark, H. G. L., sekreterare.

Ledamöter.

Haglund, A. F. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, A. J., expeditionsvakt; Larsén, C. G., verk-mästare; Ljungholm, C. A., advokat; Pålman, A. E., stadsingenjör.

Suppleanter: Johansson, K. J., förman; Jons-son, O. J., lokalföreståndare; Rustige, F. J. H., ingenjör; Johansson, J. B., handlande.

Prövningsnämnden.

Med uppgift att granska de verkställda taxeringarna samt pröva och avgöra besvär över taxeringsnämndernas beslut tillsättes årligen en prövningsnämnd, vars ledamöter och suppleanter, till ett antal av minst åtta, högst femton, utses av överståthållarämbetet bland därtill av taxeringsnämnderna föreslagna personer. Ordförande är överståthållaren och vid förfall för honom underståthållaren. Ordföranden äger deltaga i överläggningarna men ej i besluten annat än i vissa undantagsfall. Säsom kronans ombud och för upplysningars meddelande bör kamreraren vid överståthållarämbetets avdelning för uppboresärenden närvara vid prövningsnämndens sammanträden. Till prövningsnämnden ställas besvär över taxeringsnämnds beslut skola vara ingivna till överståthållarämbetet senast den 31 augusti. Prövningsnämndens arbeten böra vara avslutade senast den 31 oktober. Besvär över nämndens beslut kunna anföras hos kamrarrätten, och skola sådana besvär ingivas till överståthållarämbetet i regel före december månads utgång det år, då taxeringen ägt rum.

Ordförande.

Överståthållaren.

Suppleant: underståthållaren.

Ledamöter.

Ledamöter i den ordinarie prövningsnämnden utses ej, förän taxeringsnämnderna avslutat sin verksamhet, d. v. s. efter den 15 juni.

Särskild prövningsnämnd.

Prövningsnämnden skall inom sig utse tre ledamöter jämte två suppleanter för dem med uppgift att såsom särskild prövningsnämnd avgöra vissa, i § 50 av taxeringsförordningen angivna, enklare besvärsmål, som kunna föreligga till prövning, innan nästa ordinarie prövningsnämnd sammanträder. I den särskilda pröv-

ningsnämnden fungerar underståthållaren som ordförande.

Besvär över beslut i ifrågavarande mål skola, ställda till kamrarrätten, ingivas till överståthållarämbetet inom sextio dagar efter den dag, då klaganden erhöi del av beslutet.

Ordförande.

Underståthållaren.

Ledamöter.

(utsedda av 1923 års ordinarie prövningsnämnd).

Björck, J. E., advokatfiskal; Indebetou, C. D. G., direktör; Wassberg, A., f. d. överlärare. *Suppleanter:* Almer, N., bankkamrerare; Carlsson, A. G., ingenjör.

Pensionsnämnderna.

Lagen den 30 juni 1913 ang. allmän pensionsförsäkring¹⁾, med senare ändringar (se nedan), stadgar, att varje svensk man och kvinna skall genom erläggande av årliga pensionsavgifter och med bidrag av allmänna medel försäkras till erhållande av pension. Avgifterna från de försäkrade utgå årligen dels med en *grundavgift* å tre kr. av varje arbetsför person fr. o. m. det år, under vilket han fyller 16 f. o. m. det, under vilket han fyller 66 år, dels med en *tilläggsavgift* å två till trettio kr., beroende på vederbörandes till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst. Undantagna från avgiftsplikt äro vissa ordinarie statstjänstemän med rätt till statlig pension, delägare i vissa pensionsinrättningar m. fl. Grundavgifterna uppbäras i regel i samband med kommunalskyl-derna av kommunerna, som äro ansvariga för be-loppens inbetalande till pensionsfonden. Tilläggs-avgifterna uppbäras i samband med kronotskyl-derna. I Stockholm erläggas, jämlikt kungl. bre-vet den 13 juni 1919, även grundavgifterna vid kronouppbördsstämman.

Pensionen utbetalas vid fyllda 67 år, eller vid därförinnan inträffad varaktigt oförmåga till arbete, genom postverket och utgöres dels av en för varje försäkrad utgående *avgiftspension*, dels i vissa fall av *pensionstillägg*. Pensions-tillägg utgår till pensionstagare, som är till ar-bete varaktigt oförmögen, och vilkens årsinkomst icke uppgår till visst minimibelopp eller ock har minderåriga barn att försörja. Kostnaden för pensionstilläggen bestrides till $\frac{3}{4}$ av staten och till $\frac{1}{4}$ av landsting och kommuner. Till den som vid 15 års ålder redan är varaktigt arbets-oförmögen, ävensom till den som senare bliver det, men för vilken pensionsavgifter icke erlagts, liksom ock till vissa icke pensionsberättigade

¹⁾ En utförligare redogörelse för lagens be-stämmelser (jämte historik) återfinnes i 1922 års kommunalkalender.

personer, vilka äro till arbete varaktigt oförmögna och hava att försörja barn under 15 år, utgår understöd enligt för pensionstillägg gällande grunder. En del övergångsstadganden inskränka de i lagen stadgade pensions- och understödsbeloppen för de närmaste årtiondena.

En var äger dessutom rätt att erhålla försäkring genom *frivilliga* avgifter, varom närmare stadgats i k. kung. den 31 dec. 1917, med ändring den 4 juni 1920.

Folkpensioneringens förvaltningsorgan utgöras dels av ett statens ämbetsverk, *pensionsstyrelsen*, dels av kommunala *pensionsnämnder*. I varje kommun skall finnas en pensionsnämnd. Ordförande och dennes suppleant utses av konungens befallningshavande för fyra år, ledamöterna, till antalet högst sex, jämte lika många supplanter, utses i stad av stadsfullmäktige, likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Därjämte äger pensionsstyrelsen utse ombud hos nämnderna samt vissa instruktionsombud. Valbar till ordförande och ledamot i pensionsnämnd är en var inom kommunen boende man och kvinna, som uppnått myndig ålder, är i besittning av medborgerligt förtroende och råder över sig och sitt gods (kommunal rösträtt är således ej nödvändig förutsättning). Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva pensionsansökningarna och besluta, huruvida sökande äger rätt till pension och bestämma storleken av den årsinkomst, som skall läggas till grund för eventuellt pensionstilläggs belopp. Själva pensionsbeloppet uträknas av pensionsstyrelsen, som utfärdar pensionsbrev. Pensionsnämnds beslut får överklagas inom trettio dagar hos pensionsstyrelsen. Dess beslut åter kan icke överklagas av enskild men väl av justitiekanslern eller efter dennes medgivande av kommun och pensionsnämnds ordförande hos regeringsrätten.

Stockholms stad var ursprungligen indelad i 30 pensionsdistrikt. Den 19 nov. 1917 beslöt stadsfullmäktige emellertid inskränka distriktens antal till 15. Arvode utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 sept. 1913 och 6 dec. 1915 till ordförande, suppleant för ordförande samt ledamöter med 4 kr. per sammanträde. Dessutom utgår fr. o. m. år 1920 och tillsvidare enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1920 till pensionsnämndernas ordförande särskilt arvode (innefattande även anslag till skrivarhjälp), beräknat efter 700 kr. för år för vart och ett av 1—14 pensionsdistrikten och efter 350 kr. för 15 distriktet.

Nuvarande ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna hava utsetts av stadsfullmäktige den 5 dec. 1921 och 3 dec. 1923, varjämte kompletteringsval hava ägt rum den 20 febr., 20 mars, 24 april, 15 maj och 18 dec. 1922, 23 april och 18 juni 1923 samt 21 jan., 18 febr. och 20 mars 1924. Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot (vilket här nedan angives genom att suppleanterna uppräknas

i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro).

Ett gemensamt arkiv och register för de olika pensionsnämnderna i Stockholm har efter överenskommelse med drätselnämnden anordnats av föreningen för välgörenhetens ordnande i anslutning till dess registerbyrå (se sid. 288).

Utredning angående omorganisation av pensionsnämndernas arbete föreligger f. n. från en av stadskollegiet tillsatt kommitté (se sid. 230).

Författningar. Lag den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, med ändringar den 11 sept. 1914, 8 juni 1915, 17 juni 1916, 14 och 19 juni 1917, 28 juni 1918, 19 mars, 11 juni, 9 juli och 19 nov. 1920 samt 15 april och 13 okt. 1921. K. kungörelse den 31 dec. 1917 ang. anordnande av den i § 34 av lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda, på frivilliga avgifter grundade försäkringen, med ändring den 4 juni 1920. K. kungörelse den 22 dec. 1921 ang. sättet och tiden för utbetalning av pension och understöd jämlikt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring. K. instruktion för pensionsnämnderna den 31 dec. 1918.

Stat år 1924. Stadens utgifter för folkpensioneringen: 630,000 kr. (därav till bestridande av stadens utgifter för pensionsnämnderna 20,000 kr., stadens bidrag till understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring 360,000 kr. och ersättning till allmänna pensionsförsäkringsfonden för oguldna pensionsavgifter 250,000 kr.).

1. distriktet

(omfattande 1. och 7. rotarna).

Ordförande.

Zetterlund, G. E., aktuarie; t. Norr 182 80 (10—12). Mottagning: Stora Nygatan 2 B, n. b. t. v., St., måndagar 7—8 e. m.

Suppleant: Jordman, E., övermaskinist (se nedan).

Ledamöter.

Carlsson, J. A., måleriarbetare; ***Hellman, J. A.**, hamnfogde; ***Jordman, E.**, övermaskinist (se ovan); **Liljensköld, J.**, poliskonstapel; **Nilsson, C. R.**, hamnarbetare; ***Sjöberg, G. A.**, filare. **Suppleanter: Rosén, E. I.**, snickare; ***Hansen, Olga L. A.**, fattigvårdsdiakonissa; ***Schumacher, G. V.**, direktör; **Vidén, K. L. A.** son, poliskonstapel; **Adolfsson, G. A.**, privatdetektiv; ***Thurnell, K. J. A.** J:son, stuveriförman.

2. distriktet

(omfattande 2. och 3. samt 5. och 18. rotarna).

Ordförande.

af Klintberg, Gertrud M. K., fröken. Mottagning: Klara församlingshus, Brunkebergsgatan 10 D, C., måndagar 10—11 f. m.; t. 118 12. **Suppleant: Mannström, C. O.**, pastorsadjunkt.

* Angiver att vederbörande skall avgå med utgången av år 1925.

Sf.
valda
led.
och
rev.

Ledamöter.

Asproth, J. K., aktuarie; ***Carlsson**, C. A., maskinist; ***Ericzén**, G. Hj. A., verkställare; **Palmqvist**, G. T., direktör; **Sundström**, Ingrid, fröken; ***Thårén**, C. G. A:son, f. d. roteuppbördsman.

Suppleanter: **Kämpe**, K. A., byggnadssnickare; ***Engström**, f. Karlsson, A. E. (Elin), fru; ***Erikson**, E. H., disponent; **Wessman**, f. Svensson, Signe A. M., fru; **Åberg**, N., dekorationsmålare; ***Hansson**, Ingeborg, fattigvårdsdiakonissa.

3. distriktet

(omfattande 8. och 21. rotarna).

Ordförande.

Lignell, E., komminister. Mottagning: Johannes pastorsexp., Kammakaregatan 12, Va., torsdagar 6—7 e. m.; t. 71 80, Norr 909.

Suppleant: **Ljungström**, A. G., tf. sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

Bellström, N. E. G., banktjänsteman; **Hoffsten**, C. D., bokförläggare; ***Johansson**, K., möbelsnickare; ***Lindgren**, K. J. O:son, snickare; ***Ljungström**, A. G., tf. sekreterare (se ovan); **Vigren**, O. R., mekaniker.

Suppleanter: **Dahl**, J. A., smed; **Albihn**, K. J. A., civilingenjör; ***Hellberg**, J., maskinsnickare; ***Sahlholm**, G. L. S. P., snickarmästare; ***Berg**, F. A., lokomotiveldare; **Nilsson**, Alma M., fattigvårdssyster.

4. distriktet

(omfattande 6. och 22. rotarna).

Ordförande.

Lindberg, G. E., f. d. hamnfogdeinspektör; t. Vasa 211. Mottagning: Matteus folkskola (lärare-rummet), Norrtullsgatan 18, Va., 1. och 3. tisdagen i varje månad 7—8 e. m.

Suppleant: **Löfgren**, A., sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

Arvidson, C. F., målarmästare; **Hallström**, K. L. F., snickare; ***Johansson**, Ruth H. G., fattigvårdsdiakonissa; **Lindholm**, E. M., disponent; ***Löfgren**, A., sekreterare (se ovan); ***Weidenhielm**, C. A., syssloman.

Suppleanter: **Niklasen**, D., direktör; **Lundqvist**, G. R., linjeförman; ***Wester-Hallberg**, M. (Mallin), prakt. läkare; **Kollberg**, G. N., avdelningschef; ***Björklund**, S. S:son, kassör; ***Lilliehorn**, P. F. P., amanuens.

5. distriktet

(omfattande 26., 27. och 30. rotarna).

Ordförande.

Palm, A. A. E., kapten. Mottagning: uppbördslokalen, Övre Observatorieplan 1, Va., 1. och 3. fredagen i varje månad 9—9,30 f. m.

* Angiver, att vederbörande skall avgå med utgången av år 1925.

Suppleant: **Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se nedan).

Ledamöter.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru; ***Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se ovan); **Forsell**, J. A. S:son, expeditionsförare; **Mallmin**, K. H., banktjänsteman; ***Nilsson**, P. E., direktör; ***Vestin**, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: **Brag**, C. G. A., arkitekt; ***Dolk**, L. P., gjutare; **Wallin**, H. E., tjänsteman; **Pauli**, A. Irene V., församlingsdiakonissa; ***Lindén**, K. J. V., ingenjör; ***Gustafsson**, J. G., snickare.

6. distriktet

(omfattande 9., 10. och 28. rotarna).

Ordförande.

Åbergsson, Anna M. A., assistent. Mottagning: Engelbrekts församlingshus, kyrkovårdarnas exp. (mellanterrassen), Östermalmsgatan 67, Ö., torsdagar 12—1 e. m.; t. Norr 124 95.

Suppleant: **Oscarson**, A. V., byrådirektör (se nedan).

Ledamöter.

***von Bahr**, E. A. Louise, gymnastikdirektör; ***Jansson**, P. J., arbetsförman; **Larsson**, L. O., utmätningsman; ***Lind**, N. G. C., bokhållare; **Mellin**, Jetty H. E., fattigvårdsdiakonissa; **Wikström**, E. E., tf. krigshovrättsråd.

Suppleanter: ***Åkerlund**, E. G., tandläkare; ***Oscarson**, A. V., byrådirektör (se ovan); **Hertzberg**, J. F., bokbinderiarbetare; ***Palmqvist**, L., byggnadssnickare; **Franzén**, M. O., med. dr.; **Bergström**, H. A. T., bokbindare.

7. distriktet

(omfattande 11., 20. och 24. rotarna).

Ordförande.

Törnell, E. R., f. d. kanslisekreterare; t. 719 47 (torsdagar och lördagar 9,30—10 f. m.). Mottagning: pastorsexp., Fredrikshovsgatan 3, Ö.Dj., torsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: **Falkenberg**, C. A., frih., major.

Ledamöter.

***Berggren**, C. Hj., bokhållare; **Danielsson**, A. J., telefonmontör; ***Holmgren**, C. J. A., stadsbud; **Könsberg**, Elsa Ch., församlingsdiakonissa; **Mårtenson**, M., intendent; ***Sundholm**, A. Eugenie, fröken.

Suppleanter: ***Möller**, O., fanjunkare; **Björklund**, J. M., posttjänsteman; ***Carlstedt**, P., verkställare; **Schalander**, G. Karola, folkskollärarinna; **Bergelmer**, Thyra A. G., lärarinna; ***Cervin**, f. Sandwall, Hulda P., fru.

8. distriktet

(omfattande 15. och 19. rotarna).

Ordförande.

Högner, E. F. R., byrådirektör; t. 91 25 (5,30—6,30 e. m.). Mottagning: Maria folkskola, Volmar Yxkullsgatan 16, 1 tr., Sö., 1. och 3. måndagen i varje månad 6—7 e. m.

Suppleant: **Lundbom**, G. O. A., intendent.

Ledamöter.

Andersson, A. G., avsnare; **Aurell**, F. W., skohandlare; **Ekebohm**, N. K. K., föreståndare; ***Löfgren**, W. E., sjökapten; ***Ribben**, Hildur Ch. U., överbarnmorska; ***Rönnow**, A., direktör.

Suppleanter: **Bachman**, C. N., köpman; **Sjöberg**, G. A., bokbinderiarbetare; **Zetterlund**, G. E., aktuarie; ***Pettersson**, K. A. L., kamrerare; ***Fagerström**, Anna M., tillsyningsman; ***Johansson**, A. K. (Stina), fosterbarnsinspektris.

9. distriktet

(omfattande 16. och 31. rotarna).

Ordförande.

Andrée, J. E., förste postexpeditör; t. Enskede 39. Mottagning: Maria folkskola, Volmar Ykullsgatan 16, 1 tr., Sö., 1. och 3. onsdagen i varje månad 5,30—6,30 e. m.

Suppleant: **Gard**, A. F., advokat.

Ledamöter.

***Avén**, C. O., f. d. polisöverkonstapel; **Engström**, C. J., järnsvarvare; **Ericsson**, C. T., handlande; **Holmgren**, G. E., skomakare; ***Masreliez**, Anna M. E., fröken; ***Skålander**, O. A., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: ***Grönberg**, B. G., smedsmästare; **Andersson**, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.; **Claesson**, P. J., tillsyningsman; **Björklund**, C. R., disponent; ***Wållgren**, Anna K., fattigvårdsdiakonissa; ***Jacobsson**, C. N., redaktionssekreterare.

10. distriktet

(omfattande 13., 14. och 36. rotarna).

Ordförande.

Johnsson, C. E., försäkringsagent; t. Söder 332 28 (9—4). Mottagning: folkskoleexpeditionen, Tjårhovsgatan 15, Sö., torsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: **Björkman**, C. A. J., fastighetssekreterare.

Ledamöter.

Beckstrand, Stina J., folkskollärarinna; **Fager**, J. M., kriminalkonstapel; ***Ljungberg**, P. G. L., handelsarbetare; **Ringström**, H. G. N., glas-mästare; ***Samuelsson**, G. A., f. d. vagnmakare; ***Tham**, K. G. K. M., sekreterare.

Suppleanter: **Eriksson**, K. A. R., möbelsnickare; **Dahlin**, A., spårvägsman; ***Karlsson**, C. T., värmeledningsmaskinist; **Gustafsson**, Hilma K., fröken; ***Ljungberg**, f. Östergren, J. (Hanna), fru; ***Ljunggren**, V., vedhandlare.

11. distriktet

(omfattande 12. och 25. rotarna).

Ordförande.

Brusén, N. G., syssloman. Mottagning: Katarina södra folkskola, Värmdögatan 2, Sö., 2. och 4. måndagen i varje månad 6—7 e. m.

Suppleant: **Moëll**, J. O. H. N., riksbankskassör.

* Angiver, att vederbörande skall avgå med utgången av år 1925.

Ledamöter.

***Berndtson**, C. F., verkmästare, stadsfullm.; **Dalborg**, M., barnhemsföreståndare; **Engberg**, J. A. A., murare; **Frisk**, A. R., vaktmästare; ***Lindley**, f. Jonsson, Elin J., fru, stadsfullm.; ***Tilly**, E. G., kamrerare.

Suppleanter: ***Andersson**, J. G., järnarbetare; **Hasselgren**, J. S., fabrikör; **Granberg**, f. Enlund, K. S. (Karin), fru; ***Wahlberg**, H., tf. rotaman; ***Pettersson**, C. A., specerihandlare; ***Löfgren**, Maria C., fattigvårdsdiakonissa.

12. distriktet

(omfattande 4. och 17. rotarna).

Ordförande.

Fischer, C. G. H., sekreterare i arméförvaltningen. Mottagning: polishuset, Agnegatan, 1 tr. t. v., C., onsdagar 7—8 e. m.

Suppleant: **Wahlstedt**, A. J. G., fätläkare (se nedan).

Ledamöter.

Hermansson, K. T. E., vaktmästare; **Nilson**, Ester A. K., fattigvårdsdiakonissa; ***Olsson**, G. Hj., förtennare; ***Simon**, C. G:son, tillsyningsman; ***Wahlstedt**, A. J. G., fätläkare (se ovan); **Winkler**, E. S., postmästare.

Suppleanter: **Karlsson**, A. F., järnarbetare; **Ekgren**, E. T., redaktör; ***Forssell**, M. M. L. (Maja), skolkökslärarinna; ***Lindegren**, Ch. Wilhelmina, rosettsömmerska; ***Wallberg**, K. V., bageriidkare; **Lindblom**, S. Hj., tillsyningsman.

13. distriktet

(omfattande 23. och 29. rotarna).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare. Mottagning: Kungsholmens realskola, n. b. t. h., C., fredagar 7—8 e. m.

Suppleant: **Djurling**, C. H. E., direktör.

Ledamöter.

Björklund, Ida S., fattigvårdsdiakonissa; ***Sjöholm**, Svea, prokurist; **Ståhl**, A. E., filare, stadsfullm.; ***Stålander**, Helena A. J., städerska; **Svensén**, O. W., förvaltare; ***Thimgren**, B. O. V., banktjänsteman.

Suppleanter: **Eén**, O. B. L., verkmästare; ***Frisk**, K. G. A:son, filare; **Holm**, J. A., metallarbetare; ***Larsson**, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.; **Samuelsson**, H. F., bageriidkare; ***Lundqvist**, K. A., cigarrhandlare.

14. distriktet

(omfattande 32., 33. och 34. rotarna).

Ordförande.

Lundh, J. A., folkskollärare; t. Gröndal 64 (vardagar 10,45—11 f. m.). Mottagning: fattigvårdsstyrelsens lokal, kommunalhuset, Liljeholmen, 1. och 3. onsdagen i varje månad 6—8 e. m.; t. Liljeholmen 51.

Suppleant: **Sandberg**, C. A. J:son, förman.

Sf-
valda
led.
och
rev.

St-
valda
led.
och
rev.

Ledamöter.

Hultman, I. M., handlande; ***Johansson, O. L.**, bräddgärdsarbetare; ***Lindqvist, L. L.**, tjänsteman; ***Milliander, f. Johansson, Anna Ch.**, fru; **Nilsson, H. S.**, faktor; **Zander, J. A.**, direktör.

Suppleanter: **Wiman, Anna M.**, arbetsstugeförestånderska; ***Almroth, F. A.**, distriktsläkare; ***Rydén, O. E.**, roteuppbördsman; ***Kling, F. A.**, byggmästare; **Persson, P. G.**, faktor, stadsfullm.; **Eriksson, J. G.**, ingenjör.

15. distriktet
(omfattande 35. roten).

Ordförande.

Collin, N., direktör. Mottagning: Slottsvägen 17, Ulvsunda, vardagar 10—11; t. Ulvsunda 167.
Suppleant: **Norström, K.**, kommissarie (se nedan).

Ledamöter.

***Eriksson, J. R.**, grovarbetare; ***Ingelsson, Hj. F.**, järnarbetare; **Klefbäck, Sigrid M.**, fattigvårds-syster; **Norström, K.**, kommissarie (se ovan); ***Persson, A.**, järnarbetare; **Schölen, C. J.**, stäm-ningsman.

Suppleanter: ***Winberg, E. G.**, stenhuggare; ***Eriksson, K. H.**, snickare; **Videfors, G. J.**, folkskollärare; **Du Rietz, f. Ludin, Alice**, fru; ***Johansson, J. A.**, vaktmästare; **Larsson, C. J.**, direktör.

Pensionsstyrelsens ombud.

1. området
(omfattande 1.—7. samt 12., 13. och 15. pen-sionsdistrikten).

Moberg, O. P., läroverksadjunkt.

2. området
(omfattande 8.—11. samt 14. pensionsdistrikten).

Petri, Hj. M., syssloman.

Hyresnämnderna.

1 och med hyresstegringslagens upphörande med utgången av september månad 1923 upphörde jämväl hyresnämndernas verksamhet. Det förut med hyresnämndernas centralkansli för-enade bostadsförmedlingskontoret har däremot bi-behållits även efter övergången till fri hyres-marknad och införlivats med fastighetskontoret (se under fastighetsnämnden, sid. 71).

Inskrivningsnämnder för Stockholms stadsrullföringsområde.

Inskrivningsnämnderna bestå enligt § 18 i värnpliktslagen av den 17 sept. 1914 av en regementsofficer som ordförande, utsedd av armé-fördelningschefen (4. arméfördelningen), rull-föringsbefälhavare eller i hans ställe förordnad ledamot, en lagfaren ledamot, utsedd av över-

* Angiver, att vederbörande skall avgå med utgången av år 1925.

ståthållarämbetet, samt två av stadsfullmäktige för två år valda ledamöter jämte två suppleanter för dem. Valen av dessa senare skola enligt § 3 i kungl. förordningen den 31 dec. 1913 förrättas inom september månads utgång. Till nämndens biträde förordnas en militärläkare.

Enligt § 11 i sistnämnda förordning äger av stadsfullmäktige utsedd ledamot av inskrivnings-nämnd eller i hans ställe inkallad suppleant för deltagande i nämndens sammanträden åtnjuta dagtraktamente och reseersättning av statsmedel enligt femte klassen i gällande resereglemente.

Kungl. maj:t har den 31 dec. 1918 förordnat, att för Stockholms stadsrullföringsområde, nr 45, skola finnas tre inskrivningsnämnder, nämligen en för *östra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars och Gustav Vasa församlingar, en för *västra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Klara, Kungs-holms, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar samt en för *södra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Katarina, Sofia, Maria och Brännkyrka församlingar. Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 17 sept. 1923.

Då inskrivningsnämnderna för innevarande år slutfört sin verksamhet redan under mars månad, hava uppgifter angående de militära och lagfarna ledamöterna ej här medtagits. Nästa års militära och lagfarna ledamöter utses först i slutet av detta eller början av nästa år.

För östra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda-möter.

Eklund, J. M., målarmästare; ***Ljungberg, K.**, ekonomidirektör.

Suppleanter: **Carlsson, O.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; ***Falk, S. G.**, direktör, stadsfullm.

Dessutom två militära och en lagfaren ledamot (se ovan).

För västra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda-möter.

Andersson, E. O., kassör; ***Staf, O. L.**, kakel-ugnsmakare.

Suppleanter: **Löwenstein, L.**, landsfiskal; ***Sjö-ström, Chr.**, kontorschef, stadsfullm.

Dessutom två militära och en lagfaren ledamot (se ovan).

För södra delen.

Av stadsfullmäktige utsedda leda-möter.

Karlström, K. H. E., grosshandlare; ***Samuels-son, G. A.**, f. d. vagnmakare.

Suppleanter: **Fröding, H. F.**, direktörsassi-stent; ***Söderlund, W. A. L.**, direktör.

Dessutom två militära och en lagfaren ledamot (se ovan).

Inskrivningsnämnden för Stockholms sjömanshus.

Denna nämnd består av en militär ordförande, förordnad av stationsbefälhavaren, sjöfullföringsbefälhavaren, en lagfaren ledamot, utsedd av överståthållarämbetet; dessutom äga stadsfullmäktige att invälja två ledamöter och två suppleanter. Beträffande dagtraktamente och reseersättning ät av stadsfullmäktige utsedda ledamöter se ovan.

Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den 17 sept. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Hedström, N. W., direktör; ***Ramberg**, J. C., sjökapten.

Suppleanter: **Myrtin**, S. M., civilingenjör; ***Rietz**, E. M. F., sjökapten.

Dessutom två militära och en lagfaren ledamot (se ovan).

Inskrivningsrevisionen.

För inskrivningsområde jämte inom detsamma belägna sjömanshus skall finnas en inskrivningsrevision, bestående enligt § 21 i värnpliktslagen av landshövdingen såsom ordförande samt fyra ledamöter, nämligen inskrivningsbefälhavaren ävensom från varje till området hörande län eller ej under landsting lydande stad tre inom länet eller staden bosatta män, som jämte tre suppleanter utses för tre år av landstinget eller, för stad, som icke deltagar i landsting, av stadsfullmäktige. En ledamot och en suppleant avgå årligen. Revisionen biträdes av en militärläkare, utsedd av arméfördelningschefen, och en civil läkare, förordnad av konungens befallningshavande (överståthållarämbetet).

De av landsting eller stadsfullmäktige valda ledamöter eller, i händelse de äro förhindrade, deras suppleanter deltaga i nämnda förrättning endast i vad den angår det område, för vilket de blivit valda. Nämnda ledamöter och suppleanter äga enligt kungl. kungörelse den 30 mars 1920 för deltagande i revisionens sammanträden åtnjuta dagtraktamente och reseersättning av statsmedel enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 17 sept. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ekman, V. R., direktör; ***Hjortzberg**, E. G., kapten; **Lundbergh**, G. H., grosshandlare.

Suppleanter: ***Malmgren**, O. W., grosshandlare; **Persson**, P. G., faktor, stadsfullm.; **Östberg**, G., kapten.

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, självskr. ordf.; **Nauckhoff**, J. G., överste (inskrivningsbefälhavare); **Andersson**, C. W. M., snickare; ***Lybeck**, J., kassör; **Söderberg**, K. J., ombudsman (utsedda av Stockholms läns landsting).

Suppleanter: **Jansson**, P. O., häradsdomare, ***Köhler**, S., kansliråd, **Pettersson**, J. G., borgmästare (utsedda av Stockholms läns landsting).

Lokal värderingsnämnd vid rekvisitioner för krigsmaktens behov.

Uti § 10 av lagen angående skyldighet för kommuner och enskilde att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov den 24 maj 1895, sådan samma lag lyder enligt lag av den 11 juli 1916, föreskrives, att för varje landstingsområde samt för stad, som ej deltagar i landsting, skall finnas en lokal värderingsnämnd med åliggande att upprätta taxa för rekvisitioner m. m. Därjämte skall för ifrågavarande ändamål finnas en värderingsnämnd för hela riket (riksvärderingsnämnd), som bland annat bestämmer, vilka varor och tjänstbarheter skola av de lokala värderingsnämnderna, var för sitt område, i taxa prissättas. Den lokala nämnden skall bestå av tre ledamöter, nämligen en, tillika ordförande, vald av stadsfullmäktige, en intendenturöficer eller annan person, utsedd av arméfördelningschefen, samt en civil tjänsteman eller annan person, tillika sekreterare, utsedd av överståthållarämbetet. För varje ledamot skall utses två ställföreträdare. Såväl ledamöter som ställföreträdare utses för en tid av fyra år.

Ledamot av värderingsnämnd äger åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel enligt tredje klassen av gällande resereglemente.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 20 sept. 1920 (för tiden till 1924 års utgång).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Lyberg**, H. V., bageriidkare, ordf.

Ställföreträdare: ***Engström**, C. S., direktör;

***Wollin**, C. J. B., grosshandlare.

Dessutom två ledamöter (se ovan).

Hästuttagsnämnderna.

Inom varje kommun eller, om kommun är delad i flera hästutskrivningsområden, i vart och ett av dessa skall jämlikt § 6 i lagen den 2 juli 1915 ang. anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen) finnas en hästuttagsnämnd för uttagande redan under fredstid varje år av de hästar och anspanssfordon, som i händelse av krigsmaktens ställande på krigsfot skola inställas till mönstring. Hästuttagsnämnd tillsättes för

Sf-valda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

fyra kalenderår i sänder och består av tre, högst fem ledamöter, av vilka i Stockholm en, som skall vara nämndens ordförande, förordnas av överståthållarämbetet och de övriga jämte suppleanter för dem väljas av stadsfullmäktige.

I enlighet med § 9 i hästutskrivningslagen och stadsfullmäktiges beslut den 18 febr. 1918 utgår av stadens medel till av stadsfullmäktige vald ledamot eller i sådan ledamots ställe inkallad suppleant dels under såväl sammanträdes- som resedagar traktamentsersättning med högst 4 kr. per dag, dels ock, då vederbörande är bostätt å annan ort än sammanträdesorten, rese- kostnadsersättning. Sådan ersättning må även utgå till suppleant, som på grund av göromålens omfattning och brådskande natur extra inkallas till sammanträde. Till nämndernas ordförande utgår motsvarande ersättning av statsmedel.

Nuvarande indelning i hästutskrivningsområden är fastställd genom kungl. kungörelse den 13 aug. 1917. Stadsfullmäktiges senaste val skedde den 3 dec. 1923 för perioden 1924—1927 (fyllnadsval den 21 jan. och 20 mars 1924).

Hästutskrivningsområdet nr 232
(omfattande 2. polisdistriktet).

Ordförande.

Nyrén, C., grosshandlare.

Ledamöter.

Andersson, A. I., åkare; **Brodén, K. J. F.**, åkeri- idkare.

Suppleanter: **Andersson, C. E.**, åkeriiddkare;
Johansson, C. A., hyrkusk.

Hästutskrivningsområdet nr 233
(omfattande 10. polisdistriktet).

Ordförande.

Arvidson, O. A., arrendator.

Ledamöter.

Ekman, F., åkeriiddkare; **Leander, J. A.**, åkeri- idkare.

Suppleanter: **Johansson, K. A.**, lantbrukare;
Nilson, C. E., arrendator.

Hästutskrivningsområdet nr 234

(omfattande södra delen av 8. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnasgatorna till Saltsjön).

Ordförande.

Hedström, N. W., direktör.

Ledamöter.

Bohlin, G. A., åkeriägare; **Leander, J. A.**, åkeriiddkare.

Suppleanter: **Kessler, H. O.**, direktör;
Weideman, C. O., åkeriföreståndare, stads- fullm.

Hästutskrivningsområdet nr 235
(omfattande 3. polisdistriktet).

Ordförande.

Carlsson, E. W., förvaltare.

Ledamöter.

Helenius, J. E., åkeriiddkare; **Jönsson, J. A.**, bageri- idkare.

Suppleanter: **Ekbäck, P. E. C.**son, inspektör;
Samuelsson, H. F., bageriiddkare.

Hästutskrivningsområdet nr 236

(omfattande 1., 4. och 6. polisdistrikten samt norra delen av 8. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnasgatorna till Saltsjön).

Ordförande.

Hagen, K. A., disponent.

Ledamöter.

Westerdahl, E. A., direktör; **Westerdahl, N. A.**, disponent.

Suppleanter: **Lundkvist, C. G.**, åkare; **Wallin, G. F.**, fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 237

(omfattande södra delen av 5. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hålsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

Erikson, E. H., disponent.

Ledamöter.

Ekström, K. J., ridlärare; **Lindholm, K. J.**, fab- rikör.

Suppleanter: **Broman, F. E. M.**, åkeriägare;
Klint, J. A., fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 238

(omfattande norra delen av 5. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hålsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

Andrée, A. L., direktör.

Ledamöter.

Högberg, A. O., ishandlare; **Lundström, J. A.**, åkare.

Suppleanter: **Jonsson, G. L.**, fabrikör; **Land- kvist, V. F.**, åkeriarbetaryre.

Hästutskrivningsområdet nr 239

(omfattande norra delen av 9. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarls- gatorna).

Ordförande.

Zachrisson, K. E. A., direktör.

Ledamöter.

Hermansson, K. G. Y., droskägare; **Hjort**, C. A., direktör.

Suppleanter: **Berg**, G. O., åkeriägare; **Levin**, K. A. V., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 240

(omfattande södra delen av 9. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarls-gatorna).

Ordförande.

Rylander, A. A., grosshandlare.

Ledamöter.

Hjort, C. A., direktör; **Liander**, M. E., gross-handlare, stadsfullm.

Suppleanter: **Lindroth**, P. E., direktör; **Ols-son**, O., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 241
(omfattande 7. polisdistriktet).

Ordförande.

Andersson, C. J., grosshandlare.

Ledamöter.

Johansson, K. F., restauratör; **Reichenberg**, H. A., f. d. disponent.

Suppleanter: **Chruzander**, O., fanjunkare; **Dahl**, C. F., byggnadsingenjör.

Mönstringskommissionerna.

För varje hästutskrivningsområde skall jäm-
likt § 18 i hästutskrivningslagen den 2 juli 1915
finnas en mönstringskommission med åliggande att
vid krigsmaktens ställande på krigsfot pröva de
uttagna hästarna och anspanssfordonen med hän-
syn till deras lämplighet för krigsbruk. Mönst-
ringskommission består av tre ledamöter, ut-
sedda i Stockholm en av militär myndighet, en
av stadsfullmäktige och en av vederbörande
hästuttagningsnämnd bland dess ledamöter för
en tid av fyra kalenderår.

Enligt kungl. kungörelse den 14 april 1916
äger ledamat av mönstringskommission åtnjuta
traktaments- och resekostnadsersättning av stats-
medel enligt tredje klassen i gällande resereg-
lemente.

Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den
17 sept. 1923 för perioden 1924—1927 (fyll-
nadsval den 15 okt. och 19 nov. 1923).

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 232.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Birath, E. C., stallmästare.

Suppleant: **Wall**, S. D., sanitetsveterinär, stads-
fullm.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 233.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Nilson, C. E., arrendator.

Suppleant: **Nilsson**, N. P:son, åkare.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 234.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Eriksson, F. K. T., kamrerare.

Suppleant: **Ljunggren**, V., vedhandlare.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 235.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Wallberg, K. V., bageriidkare.

Suppleant: **Weideman**, C. O., åkeriföreståndare,
stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 236.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Hermansson, C. K., direktör.

Suppleant: **Andersson**, F. A., byggmästare.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 237.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Henning, K. A., prokurist.

Suppleant: **Falk**, S. G., direktör, stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 238.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Schröder, C. G. C., bageriidkare.

Suppleant: **Pettersson**, F. T., byggnadsingenjör.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 239.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Zachrisson, K. E. A., direktör.

Suppleant: **Lindholm**, E. M., disponent.

Dessutom två ledamöter.

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 240.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamat.

Liljedahl, F. G., direktör.

Suppleant: **Lindeblad**, A. A. H. G., stall-
mästare.

Dessutom två ledamöter.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 241.**

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Nauckhoff, H. F. V., f. d. kapten.

Suppleant: Wennberg, N. L., grosshandlare.
Dessutom två ledamöter.

Automobilkommissionerna.

Enligt § 26 av lagen den 2 juli 1915 angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen) indelas riket genom beslut, som av konungen meddelas, i automobilmönstringsdistrikt, och skall för varje sådant distrikt finnas en automobilkommission med åliggande att vid krigsmaktens ställande på krigsfot pröva av konungens befallningshavande var för sitt län årligen jämlikt särskilda bestämmelser i lagen uttagna automobilers lämplighet för krigsbruk.

Automobilkommission skall, i enlighet med vad i § 27 av ovannämnda lag bestämmes, bestå av tre i automobilers konstruktion och skötsel kunniga ledamöter, av vilka redan i fredstid en utses av militär myndighet och en av överståthållarämbetet samt den tredje jämte en suppleant för denne för en tid av fyra kalenderår väljes av stadsfullmäktige. Den militära ledamoten tjänstgör som ordförande.

Ledamot av automobilkommission åtnjuter enligt kungl. kungörelse den 14 april 1916 traktements- och resekostnadsersättning av statsmedel enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Stockholm utgör enligt kungl. kungörelsen den 31 aug. 1920 fem automobilmönstringsdistrikt. Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 20 sept. 1920 för åren 1921—1924 (fyllnadsval den 20 mars 1922).

Första distriktet

(omfattande 7. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Sylvander, H. L., hovfotograf.**

Suppleant: *Andresén, B. M., disponent.

Dessutom två ledamöter.

Andra distriktet

(omfattande 6. och 9. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Westerdahl, N. A. E., disponent.**

Suppleant: *Hedlund, M., ingenjör.

Dessutom två ledamöter.

Tredje distriktet

(omfattande 1. och 4. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Lavén, N., f. d. polisöverkonstapel.**

Suppleant: *Åkerman, A. V., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Fjärde distriktet

(omfattande 3. och 5. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Hörberg, N. J. J:son, konsul.**

Suppleant: *Zachrisson, K. E. A., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Femte distriktet

(omfattande 2., 8. och 10. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Piehl, C. G. F., direktör.**

Suppleant: *Berndtson, C. F., verkmästare,
stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Revisorer hos poliskammaren.

(Jfr sid. 6.)

Enligt kungl. brev den 13 juni 1890 skall granskningen av poliskammarens räkenskaper verkställas av en revision, bestående av en av kungl. maj:t förordnad ordförande samt tre av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1923 års räkenskaper utsedda
revisorer.*

**Björklund, C. G., journalist, stadsfullm.; Johans-
son, A., direktör; Lind, F. A., rådman.**

Övrig revisor

(förordnad av kungl. maj:t).

Norrman, S., kammarrättsråd, ordf.

Handelskunniga ledamöter i rådhus- rätten.

Se under rådhusrätten (sid. 34).

Sakkunniga ledamöter i rådhusrätten vid klander av dispasch.

Se under rådhusrätten (sid. 34).

Revisorer hos förmyndarkammaren.

(Jfr sid. 34.)

I § 13 av kungl. maj:ts förnyade instruktion för förmyndarkammaren i Stockholm den 21 juni 1907 stadgas, att innan utgången av augusti månad varje år skola utses fem revisorer för granskning av förmyndarkammarens räkenskaper och förvaltning under föregående år, av vilka revisorer fyra utses av stadsfullmäktige och den femte av direktionen över allmänna barnhuset.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Asproth, J. K., aktuarie; **Carlsson, O.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; **Löfgren, B. G.**, direktör; **Magnuson, P. K.**, förgyllare, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av direktionen över allmänna barnhuset).

Jacobson, T. A., intendent.

Gode män för vissa frälse förmynderskap.

För tillsyn å förmyndares förvaltning av ommyndigas egendom i de fall, då de omyndiga för sina angelägenheter icke äro lydande under förmyndarkammaren (frälse myndlingar), väljas enligt lagen den 18 april 1884 av stadsfullmäktige gode män för fyra år. Denna tillsyn gäller dock endast förmynderskap, som inträtt före den 1 jan. 1917, efter vilken tid alla förmynderskap lyda under förmyndarkammaren.

Senaste valet förrättades den 18 okt. 1920 för åren 1921—1924.

Gode män.

***Boije af Gennäs, S. J. A.**, f. d. rektor; ***von Krusenstjerna, W. E.**, f. d. överste; ***Leijonhufvud, C. G. E. A.**son, frih., statskommissarie; ***Leuhusen, F. W. O.**, frih., kammarherre; ***Ridderstolpe, F. A.**, frih., f. d. major, ordf.

Gode män vid laga skifte.

Lagen den 12 maj 1917 ang. fastighetsbildning i stad föreskriver i kap. 6 § 4, att i varje stad skall finnas ett efter behovet avpassat antal gode män, minst två, valda för en tid av sex år av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923 för tiden till 1929 års utgång.

Gode män.

Kjellqvist, C. J., lantbrukare; **Milton, G. E.**, lantmätare; **Nyström, C. O. A.**, major, stadsfullm.; **Rendahl, J. F.**, kamrerare; **Rubin, S. T. S.**, professor; **Wretling, E. P.**, civilingenjör.

Personer, valbara till ledamöter i expropriationsnämnd.

Lagen om expropriation den 12 maj 1917 innehåller i §§ 23—27 vissa bestämmelser om val av expropriationsnämnder. Till ordförande i Stockholm skall överståthållarämbetet för en tid av tre år utse en i praktiska värv väl förfaren man jämte en ersättare för honom. Ledamöter i nämnderna skola i varje särskilt fall utses bland vissa personer, valda av landsting eller stadsfullmäktige samt länsstyrelse.

Stockholms stad och län utgör i fråga om utseende av valbara ett område. Antalet valbara är 96, av vilka landstinget i Stockholms län, Stockholms stadsfullmäktige, överståthållarämbetet och konungens befallningshavande i Stockholms län var för sig för tre år utse 24, varav successivt 8 varje år.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter hava ägt rum den 5 dec. 1921 (fyllnadsval den 3 dec. 1923), 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923) och 3 dec. 1923.

Ordförande.

Kihlmark, G., byråchef.

Suppleant: **Flodin, J. H.**, överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda valbara personer.

***Ekwall, A.**, tf. överingenjör, ***Forssberg, E. V.**, direktör, stadsfullm., ***Hafström, A. H. F.**, rådmann, ***Meurling, C. H. F.**, överdirektör, ***Persson, B. J.**, direktör, ***Ramström, C. A.**, direktör, ***Swartling, J. A.**, bankdirektör, ***Söderqvist, N.**, advokat (samtliga för åren 1922—1924); **Berglund, J. E.**, kassör, **Edkvist, C. J.**, inspektör, stadsfullm., **Fogelmark, H.**, överingenjör, **Kilbom, K.**, ekonomichef, stadsfullm., **Kinnanson, H. S.**, byrådirektör, stadsfullm., **Lovén, S. A.**, försäkringsdirektör, **Thelander, C. T. F.**, ingenjör, **Wretling, E. P.**, civilingenjör (samtliga för åren 1923—1925); **Björklund, C. G.**, journalist, stadsfullm., **Johansson, A. W.**, rådmann, **Landewall, G. E.**, byggnadsinspektör, **Landström, K. E.**, byråchef, **Lind, F. A.**, rådmann, **Lindmark, C. A.**, skomakarmästare, stadsfullm., **Nyqvist, J. I.**, direktör, **Olsson, C. J.**, byggnadsarbetare (samtliga för åren 1924—1926).

Av överståthållarämbetet utsedda valbara personer.

***Bengtsson, R.**, byggmästare, ***Carlson, L. F.**, grosshandlare, ***Fries, E. F.**, kronofogde, ***Pettersson, F.**, byggnadsingenjör, ***Poignant, J. A.**, f. d. major, ***Rydin, L. A. W.**, regeringsråd, ***Sjögren, A.**, direktör, ***Wennerholm, O. T. H.**, vice häradshövding (samtliga för åren 1922—1924); **Creutz, J. W.**, assursansdirektör, **Dahl, C. F.**, byggnadsingenjör, **Ekman, A.**, krigsråd, **Granholt, C. H.**, direktör, **Hanner, J. V.**, revisor, **Rhodin, V.**, civilingenjör, **Sällström, G. F. W.**, ingenjör, **Söderlind, J. G.**, byråchef (samtliga för åren 1923—1925); **Dahlberg, F.**, arkitekt, **Masreliez, K. V.**, rådmann, **Melin, A. H.**, lantbrukare, **Palmqvist, G. T.**, direktör, **Riben, K. A.**, vice häradshövding, **Rundquist, C. A.**, rådmann, **Schött, C. F. L.**, ombudsman, **von Wolcker, E. J.**, f. d. kammarrättsråd (samtliga för åren 1924—1926).

Sf-valda led. och rev.

Sf. Av Stockholms läns landsting ut- valda led. sedda valbara personer.

***Arnberg**, K., lantbrukare, ***Carlsson**, T., handelsföreståndare, ***Frisk**, J. W., arrendator, ***Lovén**, C., syssloman, ***Mattsson**, K., lantbrukare, ***Molin**, G. A., direktör, ***Wallinder**, J. O., folkskollärare, ***Wulff**, D., agronom (samtliga för åren 1922—1924); **Andersson**, L. E., lantbrukare, **Bergström**, J., kamrerare, **Hagfält**, E. J., hemmansägare, **Holmström**, L., godsägare, **Johansson**, A. W., hemmansägare, **Karlsson**, C. A., kommunalskrivare, **Källman**, G. W., kommunalkamrerare, **Pettersson**, E., handelsföreståndare (samtliga för åren 1923—1925); **Andersson**, G. A., lantbrukare, **Andersson**, C. W. M., snickare, **Husén**, J. O., lantbrukare, **Jansson**, J. V., hemmansägare, **Sjöblom**, P. H., lantbrukare, **Tottie**, H. K. H., sekreterare, **Vasseur**, E. G. H., godsägare, **Åkerlund**, E. A., godsägare (samtliga för åren 1924—1926).

Av konungens befallningshavande i Stockholms län utsedda valbara personer.

***Andersson**, E., agronom, ***von Horn**, H., godsägare, ***Hägg**, C. A., landsfogde, ***Karlsson**, V., stenhuggare, ***Lindén**, O. A., extra lantmätare, ***Nathanson**, R., godsägare, ***Nettelblad**, H. J., förvaltare, ***Nilsson**, H. J., målarmästare (samtliga för åren 1922—1924); **Forsman**, E., direktör, **Hedlund**, P. J., ingenjör, **Nilsson**, C. E. A., lantbrukare, **Odelberg**, V. J. V., kapten, **Pettersson**, O., lantbrukare, **Raquette**, G. B., kapten, **Stjernstedt**, J. L. W., frih., domänintendent, **Wedberg**, V. E., lantbrukare (samtliga för åren 1923—1925); **Boström**, G. S., godsägare, **Eriksson**, A., häradsdomare, **Hjelm**, C. A., lantbrukare, **Kihlberg**, E., direktör, **Mattsson**, O. E., godsägare, **von Segebaden**, E. G. H., f. d. stadsplaneingenjör, **Storm**, K., handlande, **Östergren**, C. A., bankkamrerare (samtliga för åren 1924—1926).

Styrelsen för Stockholms högskola.

(Jfr sid. 272.)

Styrelsen utgöres, enligt av kungl. maj:t den 20 nov. 1903 fastställda grundstadgar, av nio ledamöter, nämligen en ordförande, förordnad av kungl. maj:t för den tid, som av kungl. maj:t bestämmes, högskolans rektor, en av svenska akademien, två av vetenskapsakademien, två av stadsfullmäktige samt en av högskolans lärarråd valda ledamöter. Dessa åtta välja den nionde.

De styrelsens ledamöter, om vilka ej annorledes är stadgat, utses för tre år i sänder. Avgår ledamot, innan tiden för hans uppdrag är ute, väljer den myndighet, vilken utsett honom, ny ledamot för den tid, som för den avgångne återstår.

För revision av högskolans räkenskaper och förvaltning äga stadsfullmäktige årligen utse tre revisorer. Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 5 dec. 1921 och 4 dec. 1922 samt av revisorer den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Juhlin Dannfelt, C. G., borgarråd, stadsfullm. (för åren 1923—1925); ***Lindhagen**, C. A., borgmästare, stadsfullm. (för åren 1922—1924).

Övriga ledamöter.

Kinander, C. E., direktör, riksgäldsfullm:s ordf., ordf. (förordnad av kungl. maj:t); **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm., rektor; **Curman**, J. S., riksantikvarie (vald av svenska akademien); **Arrhenius**, S. A., professor, vice ordf., **Phragmén**, L. E., f. d. professor, inspektör (valda av vetenskapsakademien); **Rahe**, P. R., bankdirektör (vald av högskolans styrelse); **Stjernberg**, N. F., professor (vald av högskolans lärarråd).

Sekreterare: **Lindhagen**, A., revisionssekreterare; kassaförvaltare: **Edström**, A. S.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års förvaltning utsedda revisorer.

Borge, O. F., fil. dr.; **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Lövén**, S. A., försäkringsdirektör.

Övriga revisorer.

Kobb, G., professor (utsedd av kungl. maj:t); **Ekstrand**, A. G., f. d. överingenjör (vald av vetenskapsakademien).

Styrelsen för institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm.

(Jfr sid. 273.)

Enligt av kungl. maj:t den 13 okt. 1922 fastställda grundstadgar har institutet till ändamål att meddela vetenskaplig undervisning och sprida kunskap i socialpolitiska och kommunala ämnen samt främja samhällsvetenskapernas utveckling.

Institutets styrelse består av en ordförande, förordnad av kungl. maj:t, tjugo ledamöter, som väljas för fyra år i sänder, samt institutets föreståndare såsom självskriven ledamot. Av de valda ledamöterna utses sju av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete, fem av Stockholms stadsfullmäktige, två av styrelsen för Stockholms högskola, två av styrelsen för svenska stadsförbundet, två av styrelsen för svenska landstingsförbundet samt två av styrelsen för svenska landskommunernas förbund. Styrelsen väljer inom sig för ett år i sänder vice ordförande och kassa-

förvaltare samt äger att i viss utsträckning överlåta sin beslutanderätt å ett verkställande utskott, bestående av styrelsens ordförande och vice ordförande, institutets föreståndare samt tre ledamöter, som styrelsen inom sig utser.

Styrelsens ekonomiska förvaltning granskas årligen av tre revisorer, utsedda en av kungl. maj:t, en av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete och en av Stockholms stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter (avseende åren 1923—1926) ägde rum den 4 dec. 1922 och av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; **Guinchard**, A. J. J., direktör för stadens statistiska kontor; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.; **Rydén**, O. B., överlärare; **Åkerlindh**, J. G., direktör, stadsfullm., kassaförvaltare.

Övriga ledamöter.

Lagerheim, C. H. T. A., f. d. generaldirektör, ordf. (se nedan) (förordnad av kungl. maj:t); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullm:s 2:e vice ordf., institutets föreståndare (se nedan); **Brisman**, S. B., professor (se nedan); **Huss**, E. G., generaldirektör, vice ordf. (se nedan); **Larsson**, O. E., borgarråd, stadsfullm.; **Rinman**, E. B., huvudredaktör, **Svensson**, C. E., överdirektör (se nedan); **Wallenberg**, J. O., direktör, **Örne**, A. E., sekreterare (utsedda av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete); **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm., inspektör, **Ekeberg**, L. B., statsråd (se nedan) (utsedda av styrelsen för Stockholms högskola); **Borgström**, A. G. S., justitieråd, **Öhman**, I. E., härads-hövding (utsedda av styrelsen för svenska stadsförbundet); **von Bahr**, J., borgmästare, **Odén**, S. A., sekreterare (utsedda av styrelsen för svenska landstingsförbundet); **Anderson**, A., banvakt, Råstock, **Sundling**, C. A., lantbrukare (utsedda av styrelsen för svenska landskommunernas förbund).

Styrelsens verkställande utskott.

Bagge, G. A.; **Brisman**, S. B.; **Ekeberg**, L. B.; **Huss**, E. G., vice ordf.; **Lagerheim**, C. H. T. A., ordf.; **Svensson**, C. E.

Institutets föreståndare.

Bagge, G. A., professor, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Ståhl, A. E., filare, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Fürst, T., byråchef (utsedd av kungl. maj:t); **Bergström**, R. K. A., tf. sekreterare (utsedd av centralförbundet för socialt arbete).

Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

*Karlavägen 79, Ö. (Östermalms läroverk, ingång genom södra flygeln); expediti-
onstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och
fredagar (under sommarferierna freda-
gar) 11,30—12,30; t. 712 23.*

Enligt kungl. instruktionen den 2 december 1905 utgör denna direktion eforalstyrelse för de i huvudstaden inrättade allmänna läroverken; förvaltar, därest icke annorlunda är särskilt föreskrivet, donationsmedel, som statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm, erhållit till stipendier eller för annat ändamål; handlägger huvudsakligast ekonomiska frågor rörande högre lärarinneseminarier och den därmed förenade normalskolan för flickor; verkställer utbetalning av avlönings- och arvodesmedel till lärare vid de allmänna läroverken i Stockholm och till lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminarier; samt handhåller vården av fonder och stiftelser, som ställts under direktionens förvaltning.

Direktionen utgöres av följande ledamöter, nämligen: överståthållaren såsom ordförande, ärkebiskopen (i visst fall ordförande), en av Stockholms stads konsistorium utsedd ledamot, en av magistraten utsedd ledamot, två av stadsfullmäktige utsedda ledamöter, den i tjänsten äldste av rektorerna vid högre latinläroverket å Norrmalm och högre allmänna läroverket å Södermalm, den i tjänsten äldste av rektorerna vid högre realläroverket å Norrmalm och högre realläroverket å Östermalm, den i tjänsten äldste av rektorerna vid huvudstadens realskolor, rektor vid nya elementarskolan samt rektor vid högre lärarinneseminarier. Ledamot, som icke är självskriven, utses för tre kalenderår.

Det senaste valet av stadsfullmäktiges ledamöter ägde rum den 5 dec. 1921 för åren 1922—1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

***Höglund**, O. M., fil. dr.; ***Rabe**, P. R., bankdirektör.

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, självskr. ordf.; **Söderblom**, L. O. J., ärkebiskop; **Bengtson**, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av konsistorium för åren 1923—1925); **Hafström**, T. A. E., rådman (utsedd av magistraten för åren 1924—1926); **Kjederqvist**, J. O. G., rek-

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

tor; **Svedelius**, C., rektor; **Lindblom**, K. A., rektor; **Bohlin**, K. H., rektor; **Fähræus**, G. R., rektor.

Kamrerare: **Mattson**, R., lektor; sekreterare: **Olson**, P. H., lektor.

Revisorer av allmänna läroverkens byggnadsfond.

(Jfr vidstående spalt.)

Enligt kungl. brev till överståthållarämbetet den 23 juli 1869 skall granskning av drätsel-nämndens förvaltning av huvudstadens allmänna läroverks byggnadsfond verkställas av fyra revisorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och två av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Bjurström, D. A., grosshandlare; **Ljungberg**, K., ekonomidirektör.

Övriga revisorer

(utsedda av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådmän; **Lindblom**, K. A., rektor.

Delegerade för förvaltning av byggnadskassan vid statens provskola, Nya elementarskolan.

Vården av byggnadskassan åligger enligt § 15 i reglementet för Nya elementarskolan den 2 dec. 1905 samt § 219 i läroverksstadgan rektor jämte en av kollegiet och två av stadsfullmäktige utsedda delegerade. Räkenskaperna över förvaltningen av byggnadskassan skola årligen granskas av två revisorer, av vilka en utses av stadsfullmäktige och en av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande delegerade ägde rum den 7 dec. 1914 och 18 febr. 1924 (för obestämd tid). Senaste val av revisor skedde den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda delegerade.

Juhlin Dannfelt, C. G., borgarråd, stadsfullm.; **Hernlund**, C. A. V., byrådirektör, stadsfullm.

Övriga delegerade.

Bohlin, K. H., rektor (självskriven), ordf.; **Holmberg**, J., läroverksadjunkt (utsedd av läroverkskollegiet).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper utsedd revisor.

Gard A. F., advokat.

Övrig revisor

(utsedd av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådmän.

Terminsavgiftsnämnderna vid allmänna läroverken.

Enligt av kungl. maj:t den 31 dec. 1904 utfärdad instruktion för terminsavgiftsnämnderna vid rikets allmänna läroverk äga stadsfullmäktige i resp. städer att för varje allmänt läroverk för en tid av två år utse två ledamöter och två suppleanter i en terminsavgiftsnämnd för avgörande av frågor om befrielse från eller nedsättning i lärjungeavgifterna. Nämnden består för övrigt av ett kronoombud, förordnat av överståthållarämbetet, resp. rektor såsom ordförande och klassföreståndaren i den klass, som frågan i varje särskilt fall gäller. En del av terminsavgifterna (till byggnadsfonden) går till stadens kassa och bildar en särskild fond med av stadsfullmäktige särskilt valda revisorer (se vidstående spalt).

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923 för åren 1924 och 1925.

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Lindqvist, N. A., postmästare; **Wiberg**, G. E., platsexpeditör.

Suppleanter: **Gentle-Sillén**, Brita E., fru, stadsfullm.; **Twengström**, A. J., tf. förste aktuarie, stadsfullm.

Kronoombud.

von Wolcker, E. J., f. d. kammarråtsråd.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Piehl, C. G. F., direktör; **Widtskiöld**, J., kamrerare.

Suppleanter: **Lindgren**, G. J., skeppsmäklare; **Samuelson**, P. O., journalist.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Borge, O. F., fil. dr.; **Wassberg**, A., f. d. överlärare.

Suppleanter: Jakobsson, U. G. W., rotaman;
Åberg, A. N:son, möbelsnickare.

Kronoombud.

Hallberg, H. E., kyrkoherde.

Högre realläroverket å Östermalm.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Hernlund, C. A. V., byrådirektör, stadsfullm.;
Lindhagen, Anna J. J., barnavårdsinspektör.

Suppleanter: Blomqvist, A., f. d. överlärare;
Freudenthal, P., skriftställare.

Kronoombud.

Källander, A. J., kyrkoherde.

Nya elementarskolan.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Lidell, F. J., köpman; Törnberg, A. O. O:son,
förste reparatör.

Suppleanter: Hedman, C. E., möbelsnickare;
Lindmark, K. A., byggnadsingenjör.

Kronoombud.

Ernberg, J. L. P., regeringsråd.

Jakobs realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ekman, V. R., direktör; Haak, O. K., direktör.

Suppleanter: Carlsson, O., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; Nilsson, O., direktör, stadsfullm.

Kronoombud.

Rundquist, C. A., rådman.

Katarina realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Karlström, K. H. E., grosshandlare; Klefbeck, E. A., kyrkoherde.

Suppleanter: Karlson, E. A., snickarmästare;
Wallin, J. A., roteuppbördsman.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Kungsholmens realskola.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ahlström, W., handlande, stadsfullm.; Sjöholm, G. E., grosshandlare.

Suppleanter: Englund, E. W., aktuarie, stadsfullm.; Hermansson, K. T. E., vaktmästare.

Kronoombud.

Hellsten, F. W., f. d. syssloman.

Vittnen vid den muntliga prövningen i realskolexamen.

I stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 febr. 1905 § 69 föreskrives, att vid den muntliga prövningen i realskolexamen skola närvara utom eforus eller inspektör minst tre av vederbörande kommunalstyrelse utsedda, ojäviga examensvittnen.

Stadsfullmäktiges val av examensvittnen för vårterminen 1924 ägde rum den 1 april 1924.

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Falk, S. G., direktör, stadsfullm.; Lindbäck, C. V., postexpeditör; Lindqvist, N. A., postmästare; Norinder, A. G., överste; Waldén, P. W., grosshandlare.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Börjeson, A. A. H., civilingenjör; Klefbeck, E. A., kyrkoherde; Kolmodin, C. O. B., tullkontrollör; Piehl, C. G. F., direktör; von Porat, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Albihn, K. J. A., civilingenjör; Almström, K. W., disponent; Cederlöf, P. A., handlande; Julin, J. H. T., notarie; Söderberg, F. F. V., fil. d.r.

Högre realläroverket å Östermalm.

Borge, O. F., fil. d.r.; Larsson, Y. G. R., kanslichef; Löfgren, B. G., direktör; Nordenson, H., fil. d.r.; Törneli, E. R., f. d. kanslisekreterare.

Jakobs realskola.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; Carli E. J., överlärare; Haak, O. K., direktör; Hasselrot, C. A., byråchef; Nyholm, H., direktör.

Katarina realskola.

Anderson, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.; Fröander, S. G., grosshandlare; Moëll, J. O. H. N., riksbankskassör; Munthe, H. Å. R. W:son, rektor; Westin, Hj., intendent hos generalpoststyrelsen.

Kungsholmens realskola.

Hult, C. A., konsulterande ingenjör; Jonsson, J. A., f. d. andre folkskolinspektör; Olsson, J., f. d. överlärare; Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare; Sundberg, S. K., förste trafikinspektör.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Palmgrenska samskolan.

Ekstrand, Å. G., f. d. överingenjör; **Enger**, J., postdirektör; **Hjorth**, J. E., direktör; **Sidner**, Hedwig C. M., f. d. seminariielektor; **Wassberg**, A., f. d. överlärare.

Detthowska skolan.

Broomé, f. Lothigius, Emilia A. K., fru, stadsfullm.; **Eklund**, J. L., fabrikör; **Ferm**, A. V., snickare, stadsfullm.; **Grönfors**, G. B. V., ekonomidirektör; **Palmær**, f. Dillner, Signe E., professorska.

Grevesmühliska samskolan.

Hedin, Clara C. H., fröken; **Lundberg**, K. L., f. d. direktör; **Rydin**, S. L. H., generaldirektör; **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm.; **Widerström**, Karolina O., prakt. läkare.

Stockholms samgymnasium.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; **Holmström**, J. G., byrådirektör; **Lidman**, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.; **Quint**, Stina, redaktör; **Tigerschiöld**, H. E., f. d. kansliråd.

Stockholms kommunala mellan-skola.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; **Bjuggren**, S. E., överstelöjtnant; **Danielsson**, T. Hj., möbelsnickare, stadsfullm.; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; **Hedelius**, A. Hj., lärare; **Lindberg**, A. A., assistent; **Månsson**, O. P., spårvägsman, stadsfullm.; **Oscarson**, A. V., byrådirektör; **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm.; **Winkler**, E. S., postmästare.

Revisorer hos Grevesmühliska samskolan.

(Jfr sid. 271.)

Efter framställning från direktionen för Grevesmühliska samskolan beslöt stadsfullmäktige den 13 jan. 1913 åtaga sig att årligen utse två revisorer för granskning av skolans räkenskaper och förvaltning. Senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Forsell, J. A. S:son, expeditiönsföreståndare; **Théel** f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Styrelsen för första dövtumskol-distriktet.

Första distriktet omfattar Stockholms stad, Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands

län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gotlands län. Enligt lagen angående dövtumundervisningen den 31 maj 1889 skola ledamöterna i förevarande skolstyrelse utses av vederbörande landsting och stadsfullmäktige i de städer, som ej i landsting deltaga, därvid varje landsting och sådan stad väljer efter folkmängden inom sitt område en ledamot för varje fullt tal av nittio tusen; och väljas på enahanda sätt suppleanter till lika antal som ledamöter. Stockholms stad äger således i styrelsen insätta fyra ledamöter med suppleanter. Valen avse en tid av fyra kalenderår. Stadsfullmäktige utse också årligen en revisor med suppleant.

Styrelsens ledamöter liksom även revisorer, resp. i deras ställe inkallade suppleanter, äga åtnjuta dagtraktamente och resekostnadsersättning, en var av den kommun, som honom utsett, enligt för landstingsmän gällande grunder. Dagtraktamentet utgår med 9 kr. per dag för personer, som äro bosatta å orten för sammanträdet, och med 12 kr. för övriga.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 6 dec. 1920 och 4 dec. 1922 samt av revisorer den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf. (för åren 1923—1926); ***Stockman**, G., f. d. bankdirektör (för åren 1921—1924); **Söderlind**, J. G., byråchef, vice ordf. och kassadir. (för åren 1923—1926); ***Wassberg**, A., f. d. överlärare (för åren 1921—1924).

Suppleanter: **Björling**, J., folkskollärare (för åren 1923—1926); ***Enell**, H. G. O., apotekare (för åren 1921—1924); **Lagerbjelke**, J. G., greve, byråchef (för åren 1923—1926); ***Forsell**, J. A. S:son, expeditiönsföreståndare (för tiden till 1924 års utgång).

Övriga ledamöter.

Antal: 9 (jämte lika många suppleanter).

Sekreterare och kamrerare: **Holmström**, K. E., notarie i domänstyrelsen.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.

Suppleant: **Waller**, A. E., verkställare.

Övriga revisorer.

Antal: 7 (jämte lika många suppleanter).

Nämnden för dövtumundervisningen i första distriktet.

I lagen angående dövtumundervisningen den 31 maj 1889 är stadgat, att skolstyrelsens be-

slut, där desamma angå anskaffande av erforderliga lokaler för skola eller skolas årliga utgiftsstat, skola underställas vederbörande landstings och stadsfullmäktiges prövning. Uppstå därvid olika beslut, skall frågans avgörande hänskjutas till en nämnd, till vilken landsting eller stad, som ej i landsting deltagit, för varje år väljer, efter folkmängden inom sitt område, en ledamot för varje fullt tal av tretio tusen. På enahanda sätt väljas suppleanter till lika antal som ledamöter. Denna nämnd sammanträder på kallelse av skolstyrelsens ordförande, där skolstyrelsen har sitt säte, och bör minst halva antalet av ledamöterna vara tillstädes, om giltigt beslut skall kunna fattas.

Nämndens ledamöter äga åtnjuta dagtraktamente och resekostnadsersättning enligt samma grunder, som gälla för döfstumskoldistriktets styrelse och revisorer (se ovan).

Nämnden för döfstumundervisningen i första distriktet innefattar utom Stockholms stad även Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gotlands län.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923 för 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, J. E., ombudsman, stadsfullm.; **Berndtson, C. F.**, verkmästare, stadsfullm.; **Cederborg, A.**, direktör, stadsfullm.s ordf.; **Hagman, E. O.**, tf. byråassistent; **Herlitz, K. G.**, vice häradsbörj; **Kämpe, K. A.**, byggnadsniskare; **Larsson, O. E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Linde, N.**, förtroendeman; **Ramstedt, J. O.**, f. d. överståthållare; **Söderlind, J. G.**, byråchef; **Wassberg, A.**, f. d. överlärare; **Wellin, Bertha**, sjuksköterska, stadsfullm.; **Wiberg, G. E.**, platsexpeditör; **Örtenblad, O. G.**, f. d. rektor.

Suppleanter: **Bjurström, D. A.**, grosshandlare; **Björkman, O. E.**, förman, stadsfullm.; **Boije af Gennäs, S. J. A.**, f. d. rektor; **Edberg, K. T.**, snickarmästare; **Ek, V. E.**, ombudsman; **Kjellström, S. O.**, ingenjör; **Magnusson, C. A.**, handlande; **Nilson, A. G.**, direktör; **Pålsson, E. A. V.**, möbelsniskare, stadsfullm.; **Skålander, O. A.**, ombudsman, stadsfullm.; **Stålander, Helena A. J.**, städerska; **Svensson, J.**, fabrikör; **Weideman, C. O.**, åkeriföreståndare, stadsfullm.; **Wiksten, S. H. J.**, redaktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Antal: 28 (jämte lika många suppleanter).

Styrelsen för tekniska skolan i Stockholm.

(Jfr sid. 273.)

Enligt skolans stadgar den 10 juli 1891 (med ändring den 29 nov. 1918) utgöres skolans styrelse av en ordförande, som (efter förslag av

skolöverstyrelsen) förordnas av kungl. maj:t, samt av fem för en tid av tre år valda ledamöter, av vilka en (efter förslag av skolöverstyrelsen) utses av kungl. maj:t, en av stadsfullmäktige, en av lärarekollegiet vid tekniska högskolan, en av akademien för de fria konsterna och en av svenska slöjdföreningens styrelse, varjämte skolans föreståndare är ledamot av styrelsen.

Senaste valet av stadsfullmäktiges representant ägde rum den 19 sept. 1921 och avser tiden 1 okt. 1921—30 sept. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Thelander, C. T. F.**, ingenjör.

Övriga ledamöter.

Hjortberg, G. O., professor (utsedd av akademien för de fria konsterna); **Ljungberg, K. J.**, professor (utsedd av tekniska högskolans lärarekår); **Möller, C. O.**, generaldirektör, ordf.; **Thiel, A. S.**, grosshandlare, vice ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Wettergren, K. E. W. F.**, intendent (utsedd av svenska slöjdföreningen); **Thoren, T.**, arkitekt, rektor.

Sekreterare: **Henriques, E.**, hovrättse.o. notarie; **bibliotekarie:** **Efvergren, C. J.**, fil. d.r.; **kassaförvaltare:** **Laurentz, W.**, grosshandlare.

Direktionen över navigationsskolan.

Vid varje navigationsskola skall enligt reglementet för navigationsskolorna i riket den 29 mars 1912 finnas en direktion, bestående av fem eller sju ledamöter, som för en tid av två år utses av vederbörande stadsfullmäktige bland skeppsredare, sjökapten och andra för uppdraget lämpliga män. Därest skolan, såsom i Stockholm är fallet, omfattar maskinistavdelning, bör en av direktionens ledamöter äga insikt och erfarenhet på det maskintekniska området. Stadsfullmäktige äga bestämma, om direktionen skall bestå av fem eller sju ledamöter. Stadsfullmäktige utsågo den 3 dec. 1923 sju ledamöter för åren 1924 och 1925.

Ledamöter.

Holmström, G. Hj., sjökapten, vice ordf.; **Isakson, C. J. A.**, skeppsbyggerinspektör; **Lindley, Ch. G.**, förtroendeman; **Palmkvist, K. W.**, förman; **Ramberg, J. C.**, sjökapten; **von Sydow, B. R.**, direktör, ordf.; **Thelander, C. T. F.**, ingenjör.

Styrelsen för Stockholms borgarskola.

(Jfr sid. 274.)

Enligt stadgarna för borgarskolellskapet den 26 april 1886 med senaste ändringar den 26 maj 1913 består skolans styrelse av åtta av stadsfullmäktige, en av Stockholms hantverksför-

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

ening och sju av borgarskolesällskapet valda ledamöter. De av stadsfullmäktige valda ledamöterna utses för fyra år. För granskning av skolans räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen en revisor.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter skedde den 3 dec. 1923 och av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Borge, O. F., fil. d.r. (för åren 1924—1927); **Brodin**, J. E., f. d. rektor (för åren 1922—1925); **Lund**, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm. (för åren 1922—1925); **Lundberg**, K. L., f. d. direktör, vice ordf. (för åren 1924—1927); **Magnusson**, P. K., förgyllare, stadsfullm. (för åren 1924—1927); **Nordgren**, R. E., överläkare (för åren 1924—1927); **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm. (för åren 1922—1925); **Wassberg**, A., f. d. överlärare (för åren 1922—1925).

Övriga ledamöter.

Almström, K. W., disponent; **Björklund**, C. G., journalist, stadsfullm.; **Carlson**, L. F., grosshandlare; **Haak**, O. K., direktör, kassakontrollant; **Klefbeck**, E. A., kyrkoherde; **Laurentz**, W., grosshandlare, kassaförvaltare; **Östberg**, J., f. d. kammarrättsråd, stadsfullm., ordf. (utsedda av borgarskolesällskapet); **Lindmark**, C. A., skomakarmästare, stadsfullm. (utsedd av Stockholms hantverksförening). Skolföreståndare och sekreterare: **Fischier**, P. E. M., rektor; tf. bitr. skolföreståndare: **Nilsson**, S., läroverksadjunkt.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av borgarskolesällskapet).

Ringholm, K. E., direktör; **Haupt**, F., direktör.

Revisorer hos Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 278.)

Enligt § 13 i av stadsfullmäktige den 17 maj 1915 godkända förnyade stadgar för Stockholms arbetarinstitutsförening skall institutets ekonomiska förvaltning årligen granskas av fyra revisorer, av vilka två, jämte en suppleant, utses av stadsfullmäktige och två, jämte en suppleant, av föreningen vid dess årsmöte i maj månad. Institutets räkenskapsår räknas fr. o. m. 1 maj t. o. m. 30 april.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av löpande räkenskapsårs ekonomiska förvaltning utsedda revisorer.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; **Malm**, C. G., sekreterare.

Suppleant: **Johansson**, A. R., assistent.

Övriga revisorer

(valda av arbetarinstitutsföreningen).

Berggren, C. Hj., bokhållare; **Lidmark**, W., kontorsskrivare.

Styrelsen för föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 281.)

Enligt en den 1 april 1921 beslutad ändring i föreningens stadgar hava stadsfullmäktige erhållit rätt att utse två ledamöter i föreningens styrelse, vars övriga ledamöter till ett antal av fem väljas av föreningen på dess ordinarie årsmöte. För granskning av föreningens räkenskaper äga stadsfullmäktige tillsätta en revisor och en revisorssuppleant. För samma ändamål tillsätter föreningen två revisorer jämte två suppleanter.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter för tiden från 1923 års till 1925 års årsmöte ägde rum den 4 dec. 1922. Senaste val av revisor skedde den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), redaktör; **Magnusson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Berglöf, f. Palmgren, Signe M. E., fru; af **Geijerstam**, f. Boheman, Gerda E., fru; **Lundberg**, Hildur Ch., fröken, sekr.; **Munch Petersen**, f. Palmgren, A. Valfrid M., fil. d.r., ordf.; **Tynell**, K. O. L., andre bibliotekskonsulent, vice ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Jakobsson, U. G. W., roteman.

Suppleant: **Andén**, Eva J., advokat.

Övriga revisorer.

Almström, K. W., disponent; **Linder**, K. S. L., förste bibliotekarie.

Suppleanter: **Josephson**, G. A., bokhandlare; **Ölander**, P. E. H., kansliråd.

Styrelsen för Mälarhöjdens folkbibliotek.

Mälarhöjdens folkbibliotek, som trädde i verksamhet på nyåret 1924, äges av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening (se nedan). Bibliotekets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av fem för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka en utses av stadsfullmäktige, en av Mälarhöjdens fastighetsägareförening och en av fastighetsaktiebolaget Mälarhöjden samt två av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening. Styrelsen utser bibliotekarie. Styrelsens och bibliotekariens räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, av vilka en utses av stadsfullmäktige och en av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening.

Folkbiblioteket, som är beläget vid Johannisdals gård, Mälarhöjden, hade vid sitt öppnande ett bokbestånd av 215 band. Det är avsett för såväl hemlån som läsning på stället för inom samhället bosatta personer och hålles öppet måndagar, onsdagar och lördagar 6—8 e. m. Verksamheten uppehålls tillsvidare genom bidrag från biblioteks- och föreläsningsföreningen samt från fastighetsaktiebolaget Mälarhöjden. Nämda bolag har dessutom kostnadsfritt ställt till förfogande lokal för biblioteket jämte bostad åt bibliotekarien.

Efter framställning från Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening beslöto stadsfullmäktige den 18 febr. 1924 utse en ledamot av folkbibliotekets styrelse för år 1924 och en revisor för granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning för samma år.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Asplund, E., byggtimmerman, skattm.; Berghagen, R., arkitekt, ordf.; Grünewald, D., bokhållare, sekr.; Sjöström, M. A., byggnadssnickare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Wall, S. D., sanitetsveterinär, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening).

Eriksson, E., disponent.

Styrelse för Mälarhöjdens biblioteks- och föreläsningsförening.

Asplund, E., byggtimmerman, skattm.; Berghagen, R., arkitekt, ordf.; Grünewald, D., bokhållare, sekr.

Styrelsen för stiftelsen Stockholms konserthus.

Sf.
valda
led.
och
rev.

Enligt av kungl. maj:t den 23 maj 1919 fastställt reglemente har stiftelsen till ändamål att äga och förvalta det konserthus, som är under uppförande i kvarteret Konserthuset (vid Hötorget), å av stadsfullmäktige den 17 dec. 1918 upplåten tomt — samt att själv eller genom lämpligt organ därstädes bedriva regelbunden konsertverksamhet, väsentligen inriktad på att göra god konst tillgänglig för de breda lagren av huvudstadens befolkning utan tillgodosende av enskildas ekonomiska intressen. Därvid skall huvudvikten läggas dels vid uppnående och bibehållande av en verkligt hög konstnärlig nivå, dels, och i lika hög grad, vid musikens popularisering genom talrika konserter med billiga inträdesavgifter.

Stiftelsens styrelse består av nio personer, varav stadsfullmäktige utse två och kungl. maj:t en samt de övriga sex första gången utses av den för ästadkommande av ett konserthus verk samma Stockholms konserthuskommitté. De sistnämnda sex, som väljas för obestämd tid, komplettera vid behov sig själva; skulle deras antal vid något tillfälle nedgå under fyra, skola de återstående som valkorporation förstärkas med tre ledamöter, utsedda av resp. chefen för ecklesiastikdepartementet, överståthållaren och preses för musikaliska akademien. Stiftelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer, en utsedd av stadsfullmäktige och en av musikaliska akademien. Frågan om ansvarsfrihet prövas av överståthållarämbetet.

Arbetena med konserthusbyggnadens uppförande, som omhänderhas av konserthuskommittén (se ovan), påbörjades hösten 1923. Då konserthuset beräknas bli färdigt att tagas i bruk under loppet av år 1925, har stiftelsen ännu ej trätt i verksamhet.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter i styrelsen ägde rum den 3 dec. 1923 (för åren 1924—1927).

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.; Welin, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Philipson, S. I. W., vice häradshövding, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); Branting, K. Hj., förutv. stats- och utrikesminister, Kjellberg, J. H. R. C:son, bankdirektör, Lidforss, E., advokat, sekr., Marks von Würtemberg, E. T., minister för utrikes ärendena, vice ordf., Rangström, A. J. T., tonsättare, Wallenberg, f. Nickelsen, Alice O. C., fru (utsedda av konserthuskommittén).

Revisorer.

T. v. ej utsedda.

Sf. Styrelsen för C. F. Lundströms stiftelse.**valda led. och rev.**

Stiftelsen, tillkommen på grund av godsägaren C. F. Lundströms testamente av den 1 mars 1904, avser att genom bidrag från avkastningen av stiftelsens fond till svenska medborgare främja: 1) vetenskapliga och praktiska undersökningar och uppfinningar av väsentligt gagn för landets industri eller jordbruk, ej minst naturliga binärningar till det senare; 2) nya eller befintliga företag till den arbetande befolkningens gagn i ekonomiskt och moraliskt avseende, såsom tidsenliga bostäder med billiga hyror, egna hem, vård om barnen under föräldrarnas arbetstid m. m.; 3) uppkomsten av nya eller förbättring av befintliga slöjder och näringar samt undervisning i allmännyttiga sådana genom arbetsstugor, slöjd- och yrkesskolor m. m.; 4) utgivandet av populära skrifter i förenämnda ämnen eller äsyftande folkets upfostran i moralisk och sansat frisinnad anda, ävensom föreläsningar i samma syfte. Stiftelsens styrelse utgöres av två av donator nämnda personer jämte tre av dem utsedda sakkunniga ledamöter; avgår någon av dessa, kompletterar styrelsen sig själv, till dess de två förenämnda avgått. Därefter utses ny styrelse på fem personer, av vilka Stockholms stadsfullmäktige, lantbruksakademien, Stockholms högskolas styrelse, karolinska institutet och tekniska högskolans styrelse vardera välja en. Styrelsen väljes för tre år i sänder; avgår ledamot före periodens slut, utser den övriga styrelsen ny ledamot för återstående tiden.

Stadsfullmäktige hava den 17 febr. 1919 förklarat sig villiga att, när så påkallas, utse en ledamot i stiftelsens styrelse.

Ledamöter.

Curman, J. S., riksantikvarie, kassaförvaltare; **Hasselrot**, B. F. E., president, ordf. (utsedda av donator); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Hansen**, F. V., generaldirektör, **Sederholm**, G. R., godsägare (utsedda av de nämnda).

Sekreterare: **Billow**, A., amanuens.

Eva Bonniers donationsnämnd.

Enligt det av stadsfullmäktige den 15 mars 1909 antagna reglementet för Eva Bonniers donationsfond, avsedd för konstnärligt utsmyckande av offentliga byggnader och platser i Stockholm, skola fullmäktige, när fondens avkastning uppgår till 25,000 kr. utöver vad som fordras till vissa i testamentet bestämda legat, tillsätta en särskild nämnd, vars ledamöter skola vara sju. Av dessa utse stadsfullmäktige inom sig en; av de övriga skola fem vara konstnärer, dit även arkitekter enligt reglementet hänföras; av dem skola högst tre vara målare, minst en skulptör och minst en arkitekt. Dessa utses genom val, varvid rösträtt tillkommer svensk konstnär, som uppnått 25 års ålder och utställt

arbete vid någon av svenska konstnärer anordnad utställning, där jury fungerat. Tid för val kungöres i tidningarna. Sedan dessa två val skett, välja dessa sex en sjunde person, som icke är konstnär men ådagalagt synnerligt intresse för konst. Valen avse en tid av fem år. Fondens ursprungliga storlek var 390,969: 20 kr., och beloppet är fortfarande oförändrat.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 6 dec. 1920 (fyllnadsval den 25 april 1921) för tiden 1921—1925, konstnärernas den 29 april 1921. Valet av den sjunde ledamoten och dennes suppleant ägde rum den 23 maj 1921.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Bendixson, I. O., professor, stadsfullm., vice ordf.

Suppleant: **Ekman**, V. R., direktör.

Övriga ledamöter.

Fåhræus, K., skriftställare, ordf.; **Hald**, N. T. E., målare; **Hjortzberg**, G. O., målare, professor; **Johnsson**, I., skulptör; **Milles**, V. C. E., skulptör, professor; **Westman**, E. C., arkitekt.

Suppleanter: **Bonnier**, K. O., bokförläggare; **Törneman**, A. G., målare; **Smith**, V., målare, professor; **Svedlund**, P. A., målare; **Eldh**, C. J., skulptör; **Bergsten**, C. G., arkitekt.

Sekreterare: **Olbers**, G. E., ingenjör.

Kommittén för ett »nationalmonument».

(Kommitte för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument.)

Sedan numera framlidne minister F. H. R. Kleen som grundplåt för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument överlämnat 100,000 kr., vartill ytterligare donerades 10,000 kr. av f. d. generalkonsul Claes Belinfante-Ostberg, anhöll chefen för kungl. civildepartementet i skrivelse av den 18 nov. 1908, att stadsfullmäktige ville utse två personer att vara ledamöter i en enligt nådigt bemyndigande den 17 juni 1908 tillsatt kommitté, som skulle hava i uppdrag att framlägga förslag och vidtaga åtgärder ägnade att möjliggöra monumentets ävägbbringande. Valet ägde rum den 7 dec. 1908 (fyllnadsval den 2 dec. 1918).

Kommittén har anordnat en tävling för åstadkommande av ett lämpligt monument, men av de inkomna tävlingsförslagen har emellertid intet ansetts böra komma till utförande. Frågan om ytterligare tävling har ansetts böra vila någon tid, men det står dock öppet att inkomma med förslag till sekreteraren eller någon av de övriga ledamöterna, då dylikt förslag upptages till granskning av kommittén.

Fonden, som förvaltas av statskontoret, uppgår nu till något över 220,000 kr.

Ordförande.

H. K. H. Kronprinsen.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; en vakant.

Övriga ledamöter

(utsedda av chefen för civildepartementet).

Cederström, G. O., frih., f. d. professor; **Lundberg**, J. T., professor; **Lundbohm**, Hj., fil. d.r.; **Möller**, C. O., generaldirektör, vice ordf. (se nedan); **Swartz**, P. J. J., fabriksidkare; två vakanta.

Sekreterare och kassaförvaltare: vakant, *tj. Möller*, C. O. (se ovan).

Direktionen över serafimerlasarettet.

Enligt kungl. stadgan för serafimerlasarettet den 14 dec. 1906 består lasarettets styrelse av sex ledamöter, nämligen en ordförande och en vice ordförande, utsedda av kungl. maj:t, lasarettets överläkare och överkirurg såsom självskrivna samt två ledamöter, valda för en tid av fyra år, den ene av stadsfullmäktige och den andre av Stockholms läns landsting.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 15 nov. 1920 för tiden t. o. m. utgången av år 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Sundberg, G. E., justitieråd.

Övriga ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf., **Bauer**, F. J., generalfältläkare, vice ordf. (utsedda av kungl. maj:t); **Janse**, A. F. D., f. d. överstelöjtnant (utsedd av landstinget); **Holmgren**, I. P., professor (överläkare, direktör); **Åkerman**, J. H., professor (överkirurg). **Kamrerare**: **Wessman**, F. K. A., kamrerare i Stockholms läns sparbank; **sekreterare** och **ombudsman**: **Lindström**, K. R. A., kansli-sekreterare; **syssloman**: **Bergman**, P. O. J. N.

Direktionen över sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

(Jfr sid. 283.)

Enligt av kungl. maj:t den 12 okt. 1906 fastställda särskilda bestämmelser för sjukhuset Eira (med ändringar den 19 nov. 1920) skall sjukhuset stå under förvaltning av en direktion, bestående av överståthållaren eller, då han är hindrad, underståthållaren, såsom ordförande, förste stadsläkaren i Stockholm och förste provinsialläkaren i Stockholms län (självskrivna) samt sex ledamöter, valda för en tid av fyra år. Av dessa välja stadsfullmäktige fyra ledamöter och erforderligt antal suppleanter, landstinget två ledamöter och erforderliga suppleanter. För revision av sjukhusets räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen i likhet med landstinget två revisorer med lika många suppleanter.

leanter. Vartannat år avgå två av stadsfullmäktiges och en av landstingets representanter.

Sjuka från Stockholms stad, som lida av könsjukdomar, åtnjuta kostnadsfri vård, under det att de patienter från staden, som lida av andra sjukdomar, erlägga en avgift av 2,50 kr. per dag (allmän sal). Till täckande av sjukhusets utgifter utgår bl. a. den personliga sjukvårdavgiften. Staden disponerar 100 platser, länet 67, därav 16 för barn.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 6 dec. 1920 och 4 dec. 1922 samt av revisorer den 21 jan. 1924.

Självskrivnen ordförande.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare.

Suppleant: **Tamm**, V. A., underståthållare.

Självskrivna ledamöter.

Andersson, L. I., förste stadsläkare; **Stéenhoff**, G. J. V., förste provinsialläkare.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, B. J. F., ingenjör (för åren 1923—1926); ***Edberg**, K. T., snickarmästare (för åren 1921—1924); ***Lindhagen**, Anna J. J., barnavårdsinspektör (för åren 1921—1924); **Meyerson**, Agda S., sjuksköterska (för åren 1923—1926).

Suppleanter: ***Käll**, f. Källström, Karin M., fru, ***Sjöholm**, G. E., grosshandlare (för åren 1923 och 1924).

Övriga ledamöter

(utsedda av landstinget).

Andersson, C. W. M., snickare; **Janse**, A. F. D., f. d. överstelöjtnant.

Suppleanter: **von Stedingk**, L. R., frih., f. d. kapten; **Sjöström**, N., snickare.

Överläkare: **Schlasberg**, H. I.; **syssloman** och **sekreterare**: **Hübner**, L. O. J.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Lagergren, J. E., distriktsläkare; **Linde**, N., förtroendemän.

Suppleanter: **Eön**, O. B. L., verkställare; **Andersson**, E. V., revisor.

Övriga revisorer

(utsedda av Stockholms läns landsting).

Berge, N. A., folkskollärare; **Stjernstedt**, J. L. W., frih., domänintendent.

Suppleanter: **Söderberg**, K. J., ombudsman; **Henning**, E., sedeltryckare.

Sfvalda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Styrelsen för cancerföreningen i Stockholm.

Den 17 februari 1913 beslöto stadsfullmäktige att till utdelning disponibla medel ur Forsgrenska fonden (500,000 kr.) skulle tilldelas svenska cancerföreningens stockholmsavdelning som bidrag till upprättande i Stockholm av en vårdanstalt för kräftsjuka (radiumhemmet), under villkor bl. a.: att stadsfullmäktige skulle äga rätt utse en ledamot i styrelsen jämte en revisor och suppleant för denne.

Då svenska cancerföreningen den 23 maj 1919 upplöstes, beslöt stockholmsavdelningen att konstituera sig såsom en självständig förening under namn av cancerföreningen i Stockholm.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot skedde den 20 febr. 1922 (för tiden till 1925 års ord. sammanträde) och av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Borgström, A. G. S., justitieråd.

Övriga ledamöter.

Berg, J. W., professor emeritus, ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Forssell, C. G.,** professor, **Forssner, J. Hj.,** professor, stadsfullm., **Key, E. S. H.,** professor, överläkare, **Nachmanson, J.,** bankdirektör, skattm., **Printzsköld, O. H. R.,** riksmarskalk (utsedda av cancerföreningen).

Sekreterare: **Berven, E.,** bitr. överläkare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde.

Suppleant: **Sjögren, T. A. U.,** med. dr.

Övriga revisorer.

Sjögren, T. A. U., med. dr. (utsedd av kungl. maj:t); **Josephson, Hj.,** grosshandlare (utsedd av cancerföreningen).

Styrelsen för föreningen för sinnesslöa barns vård.

Föreningen, som bildades år 1869, har till ändamål att verka för sinnesslöa barns uppföstran till medvetna och nyttiga medlemmar av samhället. Föreningen har inrättat eller övertagit dels två uppföstringsanstalter (och skolor) för sinnesslöa barn, en sedan 1911 förlagd till egendomen Slagsta vid Mälaren (nära Tumba) med 136 platser och en vid Karlsvik, Södertälje, med 28 platser, dels två arbetshem, ett för manliga sinnesslöa vid Rickomberga i Uppsala län med 37 platser och ett för kvinnliga sinnesslöa

vid Rörstrand, Stockholm, med 32 platser. Dessutom har föreningen vid Slagsta anordnat ett seminarium för utbildning av lärarinnor för undervisning och uppfostran av sinnesslöa.

År 1908 träffade föreningen avtal med staden om upplåtande till föreningen av vissa områden av egendomen Slagsta. I ett år 1922 förnyat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den 24 april 1922, stadgades bl. a., att stadsfullmäktige skulle äga rätt att utse en ledamot i föreningens styrelse samt en revisor av föreningens räkenskaper.

Stadsfullmäktiges val av styrelseledamot för åren 1923 och 1924 samt av revisor ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Wessman, f. Svensson, Signe A. M.,** fru.

Övriga ledamöter.

Berg, L. H., kamrerare; **Carlsson, f. Ihre, A. K. Ch. (Nanny),** fru; **Enström, Ellen F.,** fröken; **Hedberg, J. W.,** kyrkoherde; **Hirsch, O. S.,** ingenjör, vice ordf.; **Hörstadius, G. W.,** hovrättsråd, ordf.; **von Rosen, C. Ph. F.,** greve; **Sörensen, Anna E.,** seminarierector; **Wasastiernä, G. A.,** godsägare.
Sekreterare: **Koch, H.,** godsägare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnelli, f. Weber, Gertrud, fru, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Burman, E. H., förste revisor (utsedd av medicinalstyrelsen); **Bystedt, I.,** överläkare; **Haselgren, G. H.,** hovkamrerare.

Styrelsen för stiftelsen Fanny Hirschs minne.

Stiftelsen, som bildades år 1919, har till uppgift att inrätta och förvalta ett vilohem för psykiskt sjuka, benämnt »Fanny Hirschs minne», för vilket ändamål ingenjören Oscar Hirsch donerat sammanlagt 118,000 kr. Hemmet, som i första hand är avsett att bereda vård åt obemidlade eller mindre bemidlade sjuka, har förlagts till Solvik, nära Appelviken, och kan f.n. mottaga 2 manliga och 10 kvinnliga patienter.

Stiftelsens angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av fem ledamöter och två suppleanter. Två av ledamöterna utses av Stockholms stadsfullmäktige, två av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka; ingenjör O. Hirsch, och efter hans död redaktör Axel Hirsch, är självskriven femte medlem av styrelsen. Då ingen av de båda sistnämnda längre är medlem av styrelsen, skall denne femte ledamot utses av sty-

relsens övriga ledamöter. Av styrelsesuppleanterna utses en av stadsfullmäktige och en av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utse stadsfullmäktige och styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka var sin revisor jämte suppleant. Såväl ledamöter som revisorer väljas för en tid av fyra år. Stadsfullmäktiges val av ledamöter för åren 1923—1926 ägde rum den 4 dec. 1922 och av revisorer (för samma tid) den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Kihlmark, f. Broiling, Anna A., fru; **Lindqvist**, F. L., föreståndare.

Suppleant: **Larsson**, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hirsch, O. S., ingenjör (självskreven), ordf.; **Elander**, G. H., hospitalsläkare, en vakant (utsedda av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleant: **Hirsch**, A., redaktör (utsedd av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923—1926 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Pettersson, K. A. L., kamrerare.

Suppleant: **Östman-Sundstrand**, L. Elisabeth, fru, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av styrelsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Meyerson, Agda S., sjuksköterska.

Suppleant: **Rodhe**, Gertrud, kurator.

Direktionen för änke- och pupillkassan vid Stockholms stads verk och inrättningar.

Rörande denna kassa se sid. 295 och 339.

Styrelsen för Oscar och Maria Wiklanders understödsfond.

Stiftelsen, som upprättades år 1913 enligt testamenten den 11 maj 1894 och 7 dec. 1911 av byrådirektören Oscar Wiklander och hans maka Maria Wiklander, förvaltas av direktionen för statens järnvägars änke- och pupillkassa jämte tvänne av stadsfullmäktige utsedda personer. Ur densamma sker årligen utdelning till i behov av understöd varande, i Stockholms stad boende och mantalsskrivna änkor och oförsörjda döttrar efter avlidna delägare i statens järnvägars änke- och pupillkassa. Stiftelsens fond

var ursprungligen 93,512 kr. och uppgick år 1923 till 111,709 kr.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande representer hava ägt rum den 15 jan. 1923 och 20 mars 1924 (för obestämd tid).

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Gentle-Sillén, Brita E., fru, stadsfullm.; **Thunell**, P., järnvägsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Allander, A. P., sekreterare; **Eriksson**, E. G. E., förste kontorsbiträde; **Fogelmarck**, Hj., överingenjör, vice ordf.; **Iacobi**, G., byråchef, kassadir.; **Virgin**, I., överdirektör, ordf.

Revisorer hos stiftelsen Konung Oscar I:s minne.

Denna av änkedrottning Josephina år 1873 stiftade välgörenhetsanstalt har till ändamål att åt mindre bemedlade fruntimmer av ståndsklassen, som äro ogifta eller änkor, bereda ett gott och fridfullt hem. Stiftelsen äger fastigheten Björngårdsgatan 23. Enligt § 7 i de av kungl. maj:t den 16 febr. 1877 fastställda stadgarna skola stiftelsens räkenskaper och förvaltning årligen granskas av tre revisorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och en av stiftelsens styrelse.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Cederborg, A., direktör, stadsfullm:s ordf.; **Larsson**, O. E., borgarråd, stadsfullm.

Övrig revisor.

Stjernstedt, S. F. A., frih., kammarherre (utsedd av stiftelsens styrelse).

Revisorer hos stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Stiftelsen, som genom enskild offervillighet upprättades år 1883, har till uppgift »att åt trogna kvinnliga tjänare, tillhörande Stockholms kommun, på deras ålderdom eller vid inträffad långvarig sjuklighet eller olycksfall dessförrinnan antingen bereda fri bostad med värme och lyse ävensom tillfällig sjukvård samt i händelse av behov jämväl något årligt underhållsbidrag eller ock uteslutande penninghjälp såsom livstids pension». Stiftelsen äger bl. a. fastigheterna Surbrunnsgatan 55 och Vanadisvägen 26, i vilken senare fastighet stiftelsens hem är beläget. — Enligt § 8 i stiftelsens stadgar av den 25 maj 1915 äga stadsfullmäktige på grund av en till

Sfvalda led. och rev.

Sfvalda led. och rev. stiftelsen gjord donation årligen utse en revisor, jämte en suppleant, för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning.
Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Grönwall, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.
Suppleant: **Hedin, Alma I. S.**, föreståndarinna.

Övriga revisorer
(utsedda av stiftelsen).

Dandenell, O. A. A., kamrerare; **Åman, G.**, kamrerare.

Suppleanter: **de Perre, A. E. G. F. C.**, kassör;
Berwald, F., fil. d.r.

Styrelsen för stiftelsen Fredric Eens minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1912 genom testamente av grosshandlaren Fredric Een och hans maka, har till ändamål att bereda bostad på billiga villkor åt obemedlade ensamstående kvinnor och huld och vård åt deras barn, huvudsakligen till sådana arbetande mödrar, som efter vistelse å barnbördshus, spädbarnshem och dylika inrättningar hava behov av skydd för sig själva och sina barn. Stiftelsens fond var ursprungligen 241,404 kr. och utgjorde den 31 dec. 1923 357,844: 23 kr. Stiftelsen äger fastigheten Valhallavägen 38. Tillgångarna skola (enligt reglemente av den 13 mars 1912) förvaltas av en styrelse, bestående av tre personer, utsedda en av överståthållarämbetet, en av stadsfullmäktige och en av fattigvårdsnämnden jämte lika många suppleanter för en tid av tre år. För den årliga revisionen utse stadsfullmäktige två revisorer med lika många suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot förträttades den 5 dec. 1921 för åren 1922—1924 och av revisorer den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

***Hellström, f.** Kullberg, E. S. E. (Lilly), fru.
Suppleant: ***Lindhagen, Anna J. J.**, barnavårdsinspektör.

Övriga ledamöter.

von Heideken, G. G., vice häradsbörding (utsedd av överståthållarämbetet), ordf.; **Nordfeldt, A. G.**, fattigvårdsinspektör (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Suppleanter: **Herrström, O.**, byggmästare (utsedd av överståthållarämbetet); **Wedberg, Ebba Ch.**, fröken (utsedd av fattigvårdsnämnden).
Sekreterare och kassaförvaltare: **Engellau, I. L.**, advokat.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Billing, J. M. A., stadsrevisor; **Eén, O. B. L.**, verkmästare.

Suppleanter: **Grönwall, J. K.** (Hanna), hembiträde, stadsfullm.; **Lundberg, Bertha J.**, yrkeskollärrinna.

Styrelsen för stiftelsen Wilhelm Govenii minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1903 genom testamente av bruksägaren Wilhelm Govenius och hans maka, har enligt av kungl. maj:t den 23 mars 1906 fastställt reglemente, till ändamål att inom Stockholms stads område uppföra sunda och tjänliga byggnader, vilka på billiga villkor skola uthyras till bostäder åt för arbetsamhet och ordentlighet kända, obemedlade personer med hemortsrätt i Stockholm och tillhörande arbetsklassen, med företräde för de mest behövande och därvid i främsta rummet änkor med deras barn. Stiftelsen äger numera fastigheterna Volmar Yxkullsgatan 41, Hälsingegatan 14—16 och Nybrogatan 55.

I styrelsen välja överståthållarämbetet, stadsfullmäktige och fattigvårdsnämnden vardera en ledamot; de tre samlunda välja två. Dessutom välja stadsfullmäktige för granskning av stiftelsens förvaltning och räkenskaper två revisorer och två revisorssuppleanter.

Av stadsfullmäktige valdes ledamot senast den 6 dec. 1920 för tiden 1921—1925 och revisorer den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Johansson, f. Franzén, Katy, fru.

Övriga ledamöter.

Bohman, H. E. M., f. d. justitieråd, ordf. (utsedd av fattigvårdsnämnden); **Öhman, G. A.**, ingenjör (utsedd av överståthållarämbetet); **Hansson, E.**, byggmästare, **Österdahl, H. M.**, direktör (utsedda av övriga ledamöter).

Sekreterare och redogörare: **Hernlund, C. A. V.**, byrådirektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; **Jakobs-son, U. G. W.**, roteman.

Suppleanter: **Kullberg, Elisabeth M. Ch.**, fröken; **Gustafson, f.** Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.

Revisorer hos aktiebolaget Stockholms arbetarehem.

I sammanhang med försäljning av vissa områden i kv. Storken till uppförande av bostadshus

åt mindre bemedlade förbehöllo sig stadsfullmäktige den 18 dec. 1891 och 18 nov. 1895 rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av ifrågavarande byggnadsföretags — det år 1892 bildade aktiebolaget Stockholms arbetarehem — räkenskaper och förvaltning. Bolaget äger numera nio av detsamma uppförda bostadshus på Norrmalm, Östermalm och Kungsholmen och har för sina hyresgäster vidtagit åtskilliga åtgärder av social omvårdnad.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnberg, A. O. Oson, förste reparatör.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Cederström, R. S. C. T., frih., hovmarskalk;
Lindroth, C. A., vice konsul.

Revisorer hos aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 febr. 1906 bemyndiga drätselnämndens första avdelning att försälja vissa områden i kv. Rapphönan till uppförande av bostadshus för självförsörjande kvinnor, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige medgäves rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning. För förvaltningen av fastigheten — Östermalmsgatan 11 — bildades s. å. aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Löfgren, A., sekreterare.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Alexanderson, E. A. G., f. d. domänfiskal; **Myrin,** Edith, kassör.

Revisorer hos bostadsaktiebolaget Vanadislunden.

I ett av stadsfullmäktige den 22 juni 1903 godkänt kontrakt ang. försäljning till bostadsaktiebolaget Vanadislunden av en tomt i kv. Geten stadgades bl. a. rätt för stadsfullmäktige att utse en revisor att deltaga i granskningen av det ifrågavarande byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Berndtson, C. F., verkställare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Dickson, Ch. R., bankdirektör; **Kalén, Ellen,** fröken.

Styrelsen m. m. för Stockholms kooperativa bostadsförening, u. p. a.

Med godkännande av stadgar för föreningen beslöt stadsfullmäktige den 15 maj 1916 till densamma upplåta tomtmark samt tillika att iklåda staden viss garanti för lån mot inteckningar i föreningens fastigheter. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens förtroenderåd och en i dess styrelse ävensom en revisor. Övriga ledamöter och revisorer utses av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter ägde rum den 3 dec. 1923 (för tiden från 1924 års till 1926 års årsmöte) och av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

Larson, N. G., byggnadsingenjör.

Suppleant: **Thelander, C. T. F.,** ingenjör.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

Virgin, I., överdirektör.

Suppleant: **Magnusson, A. E.,** byggmästare, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

***Björklund, C. G.,** journalist, stadsfullm., ordf.; **Eriksson, E. G. E.,** järnvägstjänsteman; ***Ferm, A. V.,** snickare, stadsfullm., vice ordf.; **Fredriksson, E. A.,** filare, sek.; **Karlsson, E.,** elektriker; **Persson, M. E.,** verkställare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 och 1925 års förvaltning och räkenskaper utsedd revisor.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru.

Övriga revisorer.

Eklund, K., tjänsteman; **Mathison, K.,** förman.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Framtiden, u. p. a.

Den 7 maj 1917 beslöt stadsfullmäktige att åt bostadsföreningen Framtiden u. p. a. — vars stadgar äro avfattade i överensstämmelse

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

med av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 gillade mönsterstadgar för vissa allmännyttiga bostadsföreningar (jfr Bih. nr 68 för år 1916) — ikläda sig garanti för vissa av föreningen upptagna byggnadslån mot inteckningar i dess för ifrågavarande lån uppförda byggnader jämte förvärd tomträtt. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd, båda med var sin suppleant, ävensom en revisor. Övriga ledamöter och revisorer äro utsedda av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter (för tiden till 1925 års årsmöte) ägde rum den 5 mars 1923 (fyllnadsval den 20 mars 1924) och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

Löfgren, A., sekreterare, ordf.

Suppleant: Gentele-Sillén, Brita E., fru. stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

Kiibom, K., ekonomichef, stadsfullm.

Suppleant: Nilsson, J. P., direktör, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Adling, A. Ason, byggnadsingenjör, kassör;
Ahlén, G., bergsprängare, vice ordf.; Dahl-
quist, G. L., målarmästare; Jernberg, Chr.,
skrädderiarbetare, sekr.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 och 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Billing, J. M. A., stadsrevisor.

Övriga revisorer.

Gustafsson, G. A. T., förgyllare; Johansson, J. A., cementarbetare.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Drivbanken, u. p. a.

Den 2 juni 1919 beviljade stadsfullmäktige aktiebolaget Stockholms tomträttskassa ett byggnadskreditiv av intill 900,000 kr. för uppförande av s. k. radhus i Appelviken, under villkor bl. a. att stadgarna för den bostadsförening, till vilken bostadshuset kunde komma att överlätas, skulle vara i huvudsaklig överensstämmelse med de av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 godkända mönsterstadgar för bostadsföreningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 juli 1920 anhöll bostadsföreningen Drivbanken u. p. a., under anförande att föreningen, som bildats för övertagande av ifrågavarande radhuskomplex, nu skulle träda i verksamhet, att stadsfullmäktige måtte förrätta i stadgarna avsedda,

på stadsfullmäktige ankommande val. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd jämte suppleanter för båda, ävensom en revisor. Val av övriga ledamöter och revisorer förrättas av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för tiden från 1924 års till 1926 års årsmöte) ägde rum den 3 dec. 1923 (fyllnadsval den 21 jan. 1924) och senaste val av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i styrelsen.

Englund, E. W., aktuarie, stadsfullm.

Suppleant: Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot i förtroenderådet.

Wretling, E. P., civilingenjör.

Suppleant: Nyström, C. O. A., major, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Finné, W., civilingenjör; Wallberg, G. G., advokat, ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 och 1925 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Andersson, B. T. A., handlande.

Övriga revisorer.

Johansson, A., kamrerare; Jonsson, B., ingenjör.

Sakkunniga vid brandsyn.

Se under brandväsendet (sid. 217).

Städernas allmänna brandstodsbolags kommitté för Stockholm.

Enligt § 13 i kungl. maj:ts reglemente för städernas allmänna brandstodsbolag den 31 dec. 1918 skall på varje ort, där bolaget utövar försäkringsverksamhet, finnas en kommitté, bestående av minst tre, högst fem ledamöter, av vilka styrelsen för bolaget utser en; de övriga, vilka böra vara förfarna i värdering av byggnader, jämte två suppleanter, utses, företrädesvis bland bolagets delägare, i stad av stadsfullmäktige för ett år.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 3 dec. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.; Pehrsson,

son, J. P., förtroendeman, stadsfullm.; **Söderlund**, O. S., kakelugnsmakare.

Suppleanter: **Berggren**, C. D., kontorschef;
Adling, A. A:son, byggnadsingenjör.

Av styrelsen utsedd ledamot.

Jonsson, A., försäkrings tjänsteman.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms tomträttskassa.

Expedition: stadshuset, 2 tr., C.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—2,30.

Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa har till ändamål att mot säkerhet av inteckning i tomträtter utlåna penningar för att befrämja uppförande av bostäder på Stockholms stad tillhörig mark. För detta ändamål äger bolaget rätt att mot obligationer upplåna erforderliga medel intill högst 20 gånger den inbetalta kapitalets storlek. Staden har iklätt sig garanti för kassans obligationer. Stadsfullmäktige beslöt den 27 april 1916 förvärva aktiemajoriteten i kassan, i samband varmed genomfördes en ändring i bolagsordningen i syfte att tillförsäkra staden större inflytande på kassans ledning. Bolagets aktiekapital utgör f. n. 1 milj. kr. och de utelöpande obligationerna, för vilka staden tecknat garanti, uppgå till 15 milj. kr.

Jämlikt § 7 i den för bolaget den 25 sept. 1908 fastställda bolagsordning äga stadsfullmäktige att, så länge staden garanti för bolagets obligationer varar, utse en ordinarie ledamot och en suppleant i styrelsen samt jämlikt § 8 en revisor och suppleant för denne.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 3 dec. 1923 för tiden från 1924 års till 1925 års ordinarie bolagsstämma samt av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lamm, H. F., grosshandlare, vice ordf.

Suppleant: **Tinggren**, G. A., tillsyningsman.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; **Magnusson**, K. G., överingenjör; två vakanta.

Suppleanter: **Staël von Holstein**, Ch. Mathilda, advokat; **Wiberg**, E. A., förtroendeman.

(Nytt val förestående.)

Verkst. dir.: **Nilsson**, K. M.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Persson, P. G., faktor, stadsfullm.

Suppleant: **Brunzell**, O., möbelhandlare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av bolagsstämman).

Pålman, A. E., stadsingenjör; **Åbergsson**, Anna M. A., assistent.

Suppleant: **Ekström**, A. I. F., fabrikör.

Sf-valda led. och rev.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms-systemet.

Enligt förordningen av den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, som trädde i kraft med 1919 års ingång, skall styrelse för bolag, som fått åt sig upplåten rätt till handeln med rusdrycker, utses i Stockholm sålunda, att en styrelseledamot utses av kontrollstyrelsen, två styrelseledamöter av bolagets delägare och två av stadsfullmäktige. På enahanda sätt utses jämväl suppleanter. Av revisorerna utses två av kontrollstyrelsen och en av delägarna i bolaget. Enligt överståthållarämbetets beslut den 1 juli 1922, fastställt av kungl. maj:t den 24 nov. 1922, utövar ab. Stockholmssystemet under åren 1923 och 1924 rätten till utskänkning och utminuterung av spritdrycker, vin och öl i Stockholm. (Samma bolag har jämväl tidigare, under åren 1919—1922, innehaft ifrågasvarande koncession samt, under åren 1914—1918, koncession å försäljning av brännvin i Stockholm.)

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för år 1924 skedde den 3 dec. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Kinnmanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm.; **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm.

Suppleanter: **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Gustafson**, Hj. A., journalist, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bergenholtz, F. E., generalkrigskommissarie, ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Bratt**, I., med. dr, **Lagerbjelke**, J. G., greve, byråchef (utsedda av bolagsstämman.)

Suppleanter: **Lindqvist**, F. L., föreståndare, vice ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Peyron**, A. E., kanslissekreterare, verkst.dir., en vakant (utsedda av bolagsstämman).

Vice verkst. dir.: **Rosenborg**, O. E.

Börsstyrelsen.

Expedition: börshuset, St.; t. 206 56 (börschefen), 15 68, 56 38, 177 76, 206 50; expeditionstid: 9,30—4,30.

Enligt lagen om fondkommissionsrörelse och fondbörsvärksamhet den 16 maj 1919 samt börsordningen för Stockholms fondbörs den 23 april 1920 skall för ledningen och förvaltningen av

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

fondbörsens verksamhet finnas en särskild börsstyrelse. Styrelsens ordförande jämte suppleant för honom utses av kungl. maj:t. Övriga ledamöter väljas till en fjärdedel av de bankaktiebolag och solidariska bankbolag, som äro medlemmar av fondbörsen, till en fjärdedel av övriga börsmedlemmar, till en fjärdedel av stadsfullmäktige och till den återstående fjärdedelen av handelskammaren. Suppleanter till lika antal utses av envar av de fyra valkorporationerna. Valperioden är högst två år. Börsstyrelsen tillsätter för utövande av den dagliga ledningen och förvaltningen av fondbörsen en börschef.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter (för åren 1924 och 1925) ägde rum den 3 dec. 1923.

Ordförande.

(förordnad av kungl. maj:t).

Lamm, H. F., grosshandlare.

Suppleant: **Nilson, E. A.**, riksbanksfullmäktig.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Rissén, Hj. R., tullkassör; **Stendahl, S.**, grosshandlare.

Suppleanter: **Liander, M. E.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Magnusson, C. A.**, handlande.

Övriga ledamöter.

Rydbeck, J. O. E., bankdirektör, **Wallenberg, M. L.**, bankdirektör (utsedda av bankbolagen); **Indebetou, C. D. G.**, direktör, **Lindström, P. Y.**, direktör (utsedda av övriga börsmedlemmar); **Sachs, J. E.**, generalkonsul, **Vennersten, A. F.**, direktör (utsedda av handelskammaren).

Suppleanter: **Bovin, K. A.**, bankdirektör, **Stén, O. K. H.**, bankdirektör (utsedda av bankbolagen); **Ryden, E.**, direktör, **Öhman, E.**, bankir (utsedda av övriga börsmedlemmar); **Bernström, E. A.**, direktör, **Falkman, O. C. A.**, direktör (utsedda av handelskammaren).

Börschef: **Belfrage, J. K. E.**; börschefens ställföreträdare: **Borell, E. M. V. N.**; biträdande fondbörsledare och registrator: **Fredin, G. E.**

**Styrelsen för Stockholms frihamns-
aktiebolag.**

Sedan arbetet med stadens frihamnsanläggning vid Lindarängen fortskridit så långt, att öppnandet av den provisoriska frihamnen var nära förestående (se sid. 200), beslöto stadsfullmäktige den 2 juni 1919 att utarrendera frihamnsanläggningen åt ett för ändamålet bildat bolag, Stockholms frihamnsaktiebolag, i enlighet med ett upprättat avtal angående överlåtelse på bolaget av rätten att driva stadens provisoriska frihamn. Den 20 sept. 1919 lämnade

kungl. maj:t sitt medgivande till överlåtelsen, som avser en tid av fem år från tillträdet, vilket ägde rum den 10 okt. 1919. Bolaget har till uppgift att ombesörja frihamns drift; för sådant ändamål äger det nyttjanderätt till de här för avsedda frihamnsområdet med alla dess byggnader och anläggningar. (De alltjämt pågående arbetena med frihamnsanläggningens fortsatta utbyggnad utföras däremot av frihamnsnämnden.)

Enligt för frihamnsaktiebolaget den 14 juni 1919 antagen bolagsordning skall aktiekapitalet utgöra minst 1 milj. och högst 3 milj. kr. Bolagets styrelse består av fem för ett år i sänder valda ledamöter med tre suppleanter, av vilka två ledamöter och en suppleant utses av stadsfullmäktige och de övriga av bolagsstämman. För revisionen äga stadsfullmäktige och bolagsstämman att tillsätta var sin revisor jämte suppleant.

Den å bolagets rörelse uppkomna vinsten skall, sedan vissa avsättningar till reservfond och pensionsfond verkstälts och aktieägarna erhållit 6 % utdelning, av bolaget omedelbart överlämnas till Stockholms stad.

I enlighet med av stadsfullmäktige den 28 maj 1923 lämnat bemyndigande har hamnstyrelsen uppsagt det mellan staden och frihamnsaktiebolaget ingångna avtalet till upphörande den 10 okt. 1924.

Stadsfullmäktiges senaste val av styrelseledamöter (för tiden från 1924 års till 1925 års bolagsstämma) ägde rum den 3 dec. 1923. Senaste revisorsval ägde rum den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Edkvist, C. J., inspektör, stadsfullm.; **Liander, M. E.**, grosshandlare, stadsfullm.

Suppleant: **Gustafson, Hj. A.**, journalist, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Dahlström, O. F., grosshandlare, ordf.; **Johnson, A. Axson**, generalkonsul, vice ordf.; **Stendahl, S.**, grosshandlare.

Suppleanter: **Appelqvist, J. A.**, direktör; **Wahlund, E. A.**, direktör.

Verkst. dir.: **Stendahl, O.**, civilingenjör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedd revisor för granskning av räkenskaper och förvaltning för tiden från 1923 års till 1924 års ordinarie bolagsstämma.

Tengdahl, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullms l:e vice ordf.

Suppleant: **Thelander, C. T. F.**, ingenjör.

Övrig revisor

(utsedd av bolagsstämman).

Berghman, I., grosshandlare.

Suppleant: Söderberg, C., grosshandlare.

Styrelsen för bron Ropsten—Lidingön

(Lidingöbrostyrelsen).

Brostyrelsens kontor i staden: Birgerjarlgatan 27, C., t. 126 04; kontorstid: 2—4; kontor vid Ropsten: t. 754 51.

Jämlikt § 4 i ett mellan Stockholms stad och Lidingö köping den 16 okt. (6 nov.) 1916 träffat avtal, med tillägg den 17 (20) okt. 1921 och 19 dec. (29 okt.) 1923, om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön skall anläggningens utförande och framtida drift ombesörjas av en brostyrelse. Denna skall bestå av en ordförande jämte suppleant, utsedd av kungl. maj:t, samt tolv ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stockholms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö kommunalfullmäktige. Från vardera kommunen utses fyra suppleanter. Vardera kommunen utser även en revisor med en suppleant. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1919 har Lidingöbrostyrelsen även övertagit förvaltningen av flottbron mellan Ropsten och Lidingön under den tid, som återstår, innan den fasta bron blir färdig.

Den nya bron, vars totalkostnad beräknas till cirka 10,4 milj. kr., förmodas kunna öppnas för trafik under sommaren 1924.

Senaste val till styrelsen (för tiden t. o. m. år 1924) förrättades av Lidingö kommunalfullmäktige den 20 dec. 1920 och av Stockholms stadsfullmäktige den 21 mars 1921 (fyllnadsval den 20 mars 1924). Stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 21 jan. 1924.

Ordförande.

Hansen, F. V., generaldirektör.

Suppleant: Wijnblad, O. J. F., f. d. överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

***Kreüger, H.**, professor, stadsfullm.; ***Lamm, H. F.**, grosshandlare; ***Tengdahl, K. A.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; 1:e vice ordf.; ***Thelander, C. T. F.**, ingenjör; ***Törnberg, A. O.** Oson, förste reparatör; ***Vinberg, S. W.**, hamndirektör.

Suppleanter: *Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; ***Gustafson, H. J. A.**, journalist, stadsfullm.; ***Liander, M. E.**, grosshandlare, stadsfullm.; ***Persson, B. J.**, direktör.

Av Lidingö köpings kommunalfullmäktige utsedda ledamöter.

***Dalén, N. G.**, direktör; ***Hasselquist, N.**, tf. fastighetsdirektör; ***Markman, A. F.**, förste sekreterare; ***Petersson, G. A.**, f. d. president;

***Raaschou, T.**, bankdirektör; ***Thorngren, K.**, direktör.

Suppleanter: *Ljungdahl, G. S., fil. d.r.; ***Schlyter, R. R.**son, civilingenjör; ***Holm, O. F.**, förman; ***Billvall, O. E.**, direktör.

Sekreterare.

Malm, F., byråchef.

Arbetschef och kontrollant vid brobyggnadsarbetet.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Byggnadsutskott.

Ordf. och hans suppl. samt hrr **Kreüger, Vinberg, Hasselquist och Billvall.**

Underhandlingsutskott.

Ordf. och hans suppl. samt hrr **Lamm, Thelander, Petersson och Raaschou.**

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Hagelquist, K. F. P., sjökapten, stadsfullm.

Suppleant: Kumlander, K. F., statistikföreståndare.

Övrig revisor

(utsedd av Lidingö köpings kommunalfullmäktige).

Stjernspetz, A., banktjänsteman.

Suppleant: Tottie, H. K. H., sekreterare.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms spårvägar.

Efter förhandlingar mellan drätselnämndens första avdelning och ett bankkonsortium beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1915 lämna stadens medverkan till bildande av ett aktiebolag för övertagande och trafikering av de norra spårvägarna efter den dåvarande koncessionistens utgång med 1916 års slut. Bolagsordning fastställdes av kungl. maj:t den 19 nov. 1915. Aktiekapitalet skall utgöra minst 12 och högst 36 milj. kr. i aktier å 50 kr., fördelade å tvenne grupper, serien A och serien B med lika stort antal aktier. Hela serien B, med ett värde av 12 milj. kr., tecknades av Stockholms stad och likviderades genom upplåtande av koncession å driften åt bolaget. Aktierna i denna serie medföra viss företrädesrätt till utdelning.

Genom avtal med Stockholms södra spårvägsaktiebolag, vilket av stadsfullmäktige godkändes den 18 mars 1918, har ab. Stockholms spårvägar numera övertagit även södra spårvägarna samt tillståndet att anlägga och trafikera spårvägar å Södermalm, vilket tillstånd samtidigt utsträcktes att gälla t. o. m. år 1956. För likvidering av köpet utskötes bolagets aktiekapital från 24 till 29,6 milj. kr., varvid hälften av de nyutgivna aktierna tillföll staden. Dess-

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

utom utgåvos i och för ersättning för konces-
sionens förlängning ytterligare 1,9 milj. kr. i
aktier, vilka uteslutande tillföllö staden.

Under år 1920 har bolaget inköpt även södra
förstadsbanan.

Efter förhandlingar med representanter för
de enskilda aktieägarna beslöt stadsfullmäktige
den 29 mars 1920 godkänna ett avtal om för-
värf även av aktierna av serien A. Härigenom
innehär staden praktiskt taget hela äganderätten
till spårvägsbolaget med dess fasta och lösa till-
gångar. Tillsvärdare skall dock spårvägsrörelsen
fortfarande bedrivas under form av aktiebolag.

Bolagets styrelse består av sju ledamöter
med lika många suppleanter, valda för tre år i
sänder. Tre ledamöter och lika många supple-
anter utses direkt av stadsfullmäktige, de öv-
riga av aktieägarna å bolagsstämma (varvid ak-
tie av serien B berättigar endast till $\frac{1}{20}$ röst;
stadens samlade rösträtt utövas vid bolagsstäm-
man av ett av drätselnämnden utsett ombud).
Enligt överenskommelse mellan stadskollegiet och
spårvägsbolagets styrelse hava två representanter
för stadskollegiet (borgarråden för finans- och
fastighetsärenden) erhållit rätt att närvara vid
styrelsens sammanträden. För granskning av
styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper
utses årligen tre revisorer med lika många sup-
pleanter, därav två av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter
(för tiden till 1924 års utgång) ägde rum den
5 dec. 1921 (fyllnadsval den 15 jan. 1923 och
20 mars 1924) samt av revisorer den 21 jan.
1924.

*Av stadsfullmäktige utsedda leda-
möter.*

***Folcker**, J. F., generalagent, stadsfullm.; ***Lind-
mark**, C. A., skomakarmästare, stadsfullm.,
vice ordf.; ***Wallin**, J. A., transportmästare,
stadsfullm.

Suppleanter: ***Erikson**, G. O., kassör, stads-
fullm.; ***Forssberg**, E. V., direktör, stadsfullm.;
***Sjöström**, Chr., kontorchef, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; **Björklund**, C. G., jour-
nalist, stadsfullm., ordf.; **Hallberg**, I., direk-
tör; **Hultman**, G. H., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter: **Almström**, K. W., disponent; **Lund**,
C. J., skrädderiidkare, stadsfullm.; **Söderström**,
G. A. E., ombudsman, stadsfullm.; en vakant.
(Nytt val i april.)

*Av stadsfullmäktige utsedda revi-
soror för granskning av räkenskaper
och förvaltning för tiden från 1923
års till 1924 års ordinarie bolags-
stämma.*

Andersson, J. E., ombudsman, stadsfullm.; **We-
lin**, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Suppleanter: **Carlsson**, B. A., förste aktuarie,
stadsfullm.; **Magnuson**, P. K., förgyllare,
stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av bolagsstämman).

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Suppleant: **Ljungberg**, K., ekonomidirektör.

Verkställande direktör.

Hellgren, A. G.

Överingenjör.

Lindman, G. J. E.

Trafikchef.

Magnuson, E.

Kamrerare.

Westerberg, J. F. O.

Maskiningenjör.

Engdahl, E. W.

Baningenjör.

Gripe, R. F.

**Likvidatorer för Stockholms södra spår-
vägsaktiebolag i likvidation.**

Stockholms södra spårvägsaktiebolag, i vilket
staden år 1908 ingick som delägare (med rätt
att utse två styrelseledamöter och en revisor),
överlät år 1918 till ab. Stockholms spårvägar
(se nedan) sin egendom och tillståndet att an-
lägga och trafikera spårvägar å Södermalm samt
trädde därefter i likvidation.

Likvidatorer

(utsedda av bolagsstämman).

Hjortzberg, E. G., kapten; **Lagerholm**, O. W.,
f. d. fabriksidkare; **Lundin**, E., direktör; **Nord-
wall**, B. I. S., finanssekreterare; **Welin**, K. G.
A., trafikdirektör, stadsfullm.; **Östberg**, G.,
kapten.

Järnvägsrådet.

Järnvägsrådet, vilket inrättats enligt kungl. brev
den 1 nov. 1907, har till uppgift att avgiva ytt-
randen i de av kungl. maj:t till detsamma hän-
skjutna ärenden angående förhållandet mellan statens
järnvägar och trafikanterna å dessa samt äger jämväl
rätt att självt framställa förslag i dithörande frågor.
Enligt kungl. brev till järnvägsstyrelsen den 17 aug.
1917 utses tre ledamöter av kungl. maj:t, fyra av
ombud för hushållningssällskapen, en ledamot av
stadsfullmäktige i var och en av städerna Stockholm,
Göteborg och Malmö, fyra ledamöter av handels-
kammarmötet eller dess kommitté (av dessa skall
en företräda norrlandsintressen), en av Sveriges
köpmannaförbund, en av Sveriges allmänna ex-
portförening, en av Sveriges allmänna sjöfarts-
förening och Sveriges redareförening tillsammans,

två av fullmäktige i järnkontoret, en av svenska trävaruexportföreningen, en av svenska trämasse- och svenska cellulosaföreningarna tillsammans, tre av Sveriges industriförbund (företrädande intressen, som ej representerats av ovan angivna industriföreningar) samt en av Sveriges hantverksorganisation. Valen avse numera en tid av ett år (det senaste valet enligt kungl. brev den 28 sept. 1923).

Val av stadsfullmäktiges representant för år 1924 ägde rum den 3 dec. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Kinmanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Antal: 24 (jfr ovan och statskalendern).

Styrelsen för Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 febr. 1898 ikläda sig garanti för ett obligationslån å högst 1,7 milj. kr., som skulle upptagas av Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så länge garantien varade skulle äga att insätta en ledamot i bolagets styrelse och utse en revisor för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning.

(Trafiken å bolagets järnväg ombesörjes av trafikaktiebolaget Stockholm—Nynäs, i vars ledning staden icke är representerad.)

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 3 dec. 1923 för tiden från 1924 års till 1925 års ordinarie bolagsstämma och av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Bergelmer, S. A. J., verkst. direktör; Bäckström, J. W., grosshandlare, ordf.; Sjögren, A. C. P., bruksdisponent, vice ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av bolagsstämman).

Nathorst-Böös, E. J., vice härads hövding; Uppmark, J., godsägare.

Styrelsen för Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 febr. 1898 har Stockholms stad iklätt sig garanti för ett obligationslån å 5 milj. kr. åt Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så länge garantien varade, skulle äga att tillsätta en styrelseledamot och en revisor för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 7 juni 1922 för tiden t. o. m. 1925 års bolagsstämma samt av revisor den 21 jan. 1924.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lange, E., kassör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Beskow, E. A., landshövding (utsedd av kungl. maj:t); Kamph, A. O. L., verkställande direktör, stadsfullm., Murray, W., landshövding, vice ordf., Nachmanson, J., bankdirektör, Rydbeck, J. O. E., bankdirektör, Söderberg, O. A., generalkonsul, Tamm, H. S., bankdirektör, ordf., Wrede, P. C. F. F:son, greve, ryttmästare (utsedda av bolagsstämman).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Wallin, J. A., transportmästare, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Beckius, A. M., länsassessor (utsedd av kungl. maj:t); Fahlroth, J. H. S., landssekreterare, Karlsson, J. O., borgmästare, Martin, Hj., intendent (utsedda av bolagsstämman).

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Understödda institutioner.

Institutioner, vilka av staden understödjas.

Anm. Beträffande anslag för år 1924, som av stadsfullmäktige beviljats efter kommunalkalenderns slutredigering (början av april 1924), nämnas till stadsfullmäktiges protokoll och kommunalberättelsen för år 1924.

Anstalter för undervisning och allmän kulturell verksamhet.

Allmänna läroverken.

Stadens bidrag år 1924: 777,500 kr.

Bidrag till lärarnas vid allmänna läroverken avlöning jämlikt kungl. brev den 20 november 1816: 15,000 kr.

Hyresersättning till rektorer: 25,150 kr. Denna hyresersättning utgår för år 1924 med 3,700 kr. vid de högre allmänna läroverken och 3,450 kr. vid realskolorna; därest vederbörande rektor är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med respektive 1,700 och 1,600 kr.

Hyreshjälp till rektor vid Nya elementarskolan: 1,000 kr. Därest vederbörande är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med 700 kr.

Hyreshjälp till lektorer och adjunkter vid allmänna läroverken: 115,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie tekningslärare vid allmänna läroverken: 4,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie gymnastiklärare vid allmänna läroverken: 2,600 kr.

Hyreshjälp till ordinarie musiklärare vid allmänna läroverken: 1,200 kr.

Hyreshjälp till extra lärare och extra ordinarie lektorer vid allmänna läroverken: 22,000 kr.

Hyreshjälp till lektorer och adjunkter, tekningslärare, gymnastiklärare, musiklärare samt extra lärare och e. o. lektorer utgår allenast till den, som är mantalsskriven i Stockholm, eller som, från annan ort dit befordrad, där bosatt sig, men ännu icke hunnit bliva därstädes mantalsskriven.

Tillfällig hyreshjälp under år 1924 åt lärare vid allmänna läroverken: 35,000 kr.

Beräknad hyra för skollokal: 420,550 kr.

Läroverkshusens underhåll: 125,000 kr.

Inventariers inköp och underhåll: 11,000 kr.

Högre flickskolor.

Stadens bidrag år 1924: 205,000 kr. Bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid högre flickskolor: 30,000 kr. Bidrag till pensionering av lärarinnor vid de högre flickskolorna: 15,000 kr. Kommunal dyrtidshjälp för år 1924 åt lärarinnepersonalen vid högre flickskolor¹⁾.

Av det förstnämnda bidraget äro 105,000 kr. beviljade för vart och ett av åren 1922—1924 att tilldelas var och en av Afzelii elementarskola för flickor, Ateneum för flickor, Brummerska skolan, Detthowska skolan, Kungsholms elementarskola för flickor, Kungsholms läroverk för flickor, Lyceum för flickor, Lychouska skolan, Margaretaskolan, Nya elementarskolan för flickor, Oskarsskolan, Anna Sandströmsskola, Anna Schultheis' skola, Södermalms högre läroanstalt för flickor, Wallinska flickskolan samt Ählinska skolan med enahanda belopp, som av statsverket tillerkännas dessa skolor för samma tid, samt under villkor, att redogörelser för sålunda understödda skolors verksamhet under ifrågavarande tid, avfattade enligt av kungl. maj:t meddelade föreskrifter, avlämnas till stadskollegiet samt att stadens bidrag skall utbetalas på samma tider som statens.

Utöver nu nämnda bidrag å 105,000 kr. utgår för år 1924, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 19 dec. 1923, till verksamheten vid ovannämnda högre flickskolor ett ytterligare kommunalt bidrag å 100,000 kr.²⁾, motsvarande 20 % av det sammanlagda belopp, som, jämlikt kungl. kungörelsen den 22 juni 1920, skall av statsmedel såsom tillfällig löneförbättring utgå till lärarinnepersonalen vid ifrågavarande skolor.

¹⁾ Bidraget utgår ur ett anslag på 250,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms samgymnasium, Beskowska skolan och Grevesmühliska samskolan (se nedan).

²⁾ Ur detta anslag utgår även bidrag för samma ändamål (med ca 4,000 kr.) till Grevesmühliska samskolan (se nedan).

Anslaget till lönetillägg är beviljat för vart och ett av åren 1922—1924 och skall användas som bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår med hälften av det belopp, statsverket för samma ändamål tillerkänner dylik skola under samma tid, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Anslaget till pensionering är beviljat för vart och ett av åren 1922—1924 och skall användas såsom bidrag till pensionering av lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår enligt de grunder, som innefattas i kungl. kungörelsen den 23 dec. 1910 angående pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 19 dec. 1923 utgår för år 1924 åt lärarinnorna i klasserna över de förberedande vid de ovan nämnda högre flickskolorna, samtidigt med utbetalningen av enligt kungl. kungörelsen den 29 juni 1921 av statsmedel utgående dyrtidstillägg, till samma lärarinnor kommunal dyrtidshjälp till sådant belopp, att det kommunala tillägget tillhopa med det statliga uppgår till vad som skulle hava tillkommit vederbörande jämlikt ovannämnda kungl. kungörelse, för så vitt hänsyn icke tas till den däri gjorda inskränkningen, att dyrtidstillägg allenast utgår på $\frac{2}{3}$ av lön och tillfällig löneförbättring. Till lärarinnor i de förberedande klasserna vid ifrågavarande flickskolor utgår dels en tillfällig löneförbättring för år 1924 å 900 kr., dels ock, under förutsättning att vederbörande skolor till dessa lärarinnor utöver en grundlön av 1,200 kr. utbetala dyrtidshjälp å nämnda grundlön, ökad med den av kommunala medel utgående tillfälliga löneförbättringen, enligt de grunder, som gälla för befattningshavare i statens tjänst, bidrag till sistnämnda dyrtidshjälp med det belopp, som skolorna härför hava utgivit utöver ett belopp av 1,500 kr. Till sådan lärarinna i de förberedande klasserna, som förrättar undervisning under sammanlagt minst 10 timmar per vecka, utgår löneförbättring och dyrtidshjälp av kommunala medel per veckotimme med ett belopp, som motsvarar $\frac{1}{30}$ av sammanlagda beloppet av den löneförbättring och dyrtidshjälp, som av kommunala medel utgår till lärarinna med full tjänstgöring i de förberedande klasserna.

Samskolor.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1924¹⁾.

Dyrtidshjälpen utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt

¹⁾ Bidraget utgår ur ett anslag på 250,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms samgymnasium, Beskowska skolan och Grevesmühliska samskolan.

19 dec. 1923 till lärarinnorna vid Sofi Almqvists samskola, Palmgrenska samskolan och Whitlockska samskolan samt efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Stockholms samgymnasium.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1924¹⁾.

Stockholms samgymnasium, som tillkom år 1902, har sina lokaler i huset Odengatan 41.

Dyrtidshjälpen utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 19 dec. 1923 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Beskowska skolan.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1924¹⁾.

Beskowska skolan inrättades år 1867 och inflyttade år 1887 i eget hus, Engelbrektsgatan 9.

Dyrtidshjälpen utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 19 dec. 1923 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Grevesmühliska samskolan.

(Jfr sid. 254.)

Stadens bidrag år 1924: högst 19,800 kr.; dessutom extra bidrag: c:a 4,000 kr. (jfr not 2 å föreg. sid.)

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1924¹⁾.

Denna skola grundades år 1812 och verkade under större delen av 1800-talet som vanlig folkskola. Då folkskoleväsendet i staden nått en högre utveckling, omorganiserades skolan till en tvåårig, på folkskolans 7:e klass byggd fortsättningsskola, som 1905 ombildades till 3-klassig realskola. Skolans rektor erhöi 1908 rätt att anställa realskolexamen med skolans egna lärjungar och dit hänvisade privatister. År 1910 utvidgades skolan med en fjärde klass och kan därigenom mottaga elever från folkskolans 6:e klass. Skolans lokaler äro fördelade på två håll, Brunnsgatan 13 och Malmkillnadsgatan 56—58.

Stadens bidrag utgår dels med högst 15,000 kr. att användas till stadgad terminsavgift för varje elev från huvudstadens församlingar — utom Jakobs och Johannes, som förfoga över särskilda donationsfonder — åt vilken beredes friplats vid skolan, dels med enahanda belopp, som av statsverket för året beviljats till skolans allmänna verksamhet, dock högst 4,800 kr., under villkor att sistnämnda belopp skall utbetalas å samma tider som statens motsvarande bidrag samt att skolan skall vara underkastad den kontroll, folkskoledirektionen bestämmer.

¹⁾ Se noten å vidstående spalt.

Understödda in-stitutioner. Vidare utgår för år 1924, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 19 dec. 1923, till skolan i dess egenskap av enskild mellanskola ett ytterligare kommunalt bidrag (beräknat till c:a 4,000 kr.), motsvarande 20 % av det belopp, som av statsmedel skall utgå såsom tillfällig löneförbättring till lärarinnepersonalen vid skolan (jfr ovan under högre flickskolor).

Slutligen utgår jämväl till lärarinnepersonalen vid Grevesmühliska samskolan (enl. stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 19 dec. 1923) kommunal dyrtidshjälp för år 1924 efter enahanda grunder, som gälla beträffande högre flickskolor (se ovan), dock med den begränsningen, att dyrtidshjälpen skall utgå med endast $\frac{4}{5}$ av det belopp, som skulle hava tillkommit vederbörande vid tillämpning av dessa grunder.

Skolan åtnjuter även statsbidrag.

Första dövstumskoldistriktet.

Stadens bidrag år 1924: 60,387 kr.

Lagen den 31 maj 1889 ang. dövstumundervisningen (med ändring den 14 juni 1918) indelar riket för dövstumundervisning i sju distrikt, det första omfattande bl. a. Stockholm (jfr sid. 254). § 34 i nämnda lag stadgar, att utgifterna för undervisning, lärares avlöning, lärjungarnas underhåll, anskaffande av erforderliga lokaler för skolan, skolmöbler, undervisningsmateriel och vad i övrigt för skolan erfordras skall bestridas av skoldistriktet. Stadens bidrag utgår för år 1924 efter 14 öre per invånare. Från föräldrar, som icke äro medellösa, üger staden rätt att uppbära ersättning, beräknad efter 150 kr. per barn och år.

Första distriktets skola är belägen vid Manilla å Djurgården. Manilla dövstumskola leder sitt ursprung från allmänna institutet för dövstamma och blinda, som inrättades år 1809 och 1812 förlades till Manilla. Den nuvarande huvudbyggnaden uppfördes år 1864. Sedan år 1879, då avdelningen för blinda utskildes från institutet, har detsamma uteslutande varit avsett för dövstamma. År 1894 omorganiserades dövstuminstitutet, som dittills mottagit dövstamma från hela landet, i enlighet med 1889 års lagstiftning till dövstumskola för första skoldistriktet. Skolan har f. n. plats för 120 elever. Statsbidrag utgår med 250 kr. per år för varje elev, som åtnjuter underhåll vid skolan. För annan elev utgår statsbidraget med 125 kr. per år.

Stockholms högskola.

(Jfr sid. 250.)

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning för år 1924: högst 35,000 kr. (se villkoren nedan). Stadens bidrag till dyrtidshjälp och tillfällig löneförbättring för år 1924 åt högskolans professorer: 60,000 kr.

Stadens bidrag till meteorologiska stationer år 1924: 4,200 kr. (jfr nedan).

För upprättande i Stockholm av en högskola bildades 1869 Högskoleföreningen. Sedan föreningen mottagit en del donationer, antog den år 1877 stadgar för skolan, varefter föreläsningar började hållas år 1878. Understöd av staden erhöles 1879. Höstterminen 1881 inskrevos de första lärjungarna. Kungl. maj:t fastställde den 20 november 1903 grundstadgar för högskolan samt gav densamma examensrätt den 11 mars 1904 (för filosofiska examina) samt den 28 september 1907 (för juridiska examina). Högskolan är inrymd i egen byggnad, Drottninggatan 118. Antalet studerande vid högskolan utgjorde höstterminen 1923 1,141.

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning vid Stockholms högskola: högst 35,000 kr. Med avseende å förevarande bidrag hava stadsfullmäktige den 10 december 1914 beslutat: att för upprättandet och vidmakthållandet av en stats- och rättsvetenskaplig avdelning vid Stockholms högskola enligt uppgjord plan tillskjuta det belopp, som, efter det för ändamålet i första hand använts avkomsten av högskolans egna, för en sådan avdelning särskilt donerade medel samt inflytande terminsavgifter, därutöver erfordras, dock högst 35,000 kr. årligen, under villkor: att till högskolan kvartalsvis utbetalas en fjärdedel av stadens bidrag, sådant detsamma beräknats i ett av högskolans styrelse för varje år uppgjort och av drätselnämnden[s första avdelning] granskat statförslag; att med avseende å beräkmandet av högskolans egna inkomster för den stats- och rättsvetenskapliga fakulteten skall iakttagas, att, därest högskolan erhåller donationer utan särskilt angivet ändamål, det skall tillkomma stadsfullmäktige att efter förslag av högskolans styrelse för varje fall bestämma, huruvida och i vilken omfattning sådana donationer skola avses för nyssnämnda avdelning; att, därest efter avslutandet av högskolans böcker visat sig, att högskolan i bidrag till den stats- och rättsvetenskapliga avdelningen av staden uppburit för något år mera, än som för årets utgifter behövs utöver det, som kunnat bestridas med högskolans egna, för ändamålet disponibla inkomster av räntor och influtna terminsavgifter för samma år, detta belopp skall i högskolans böcker särskilt redovisas att användas för täckande av möjligen uppkommande brist i avdelningens i vederbörlig ordning av drätselnämnden[s första avdelning] godkända stat för senare år under 10-årsperioden med skyldighet för högskolan att efter 10-årsperiodens slut till staden återbära vad av redovisade överskott sammanlagt återstår, efter berörda bristers täckande, samt att, ehuru anslaget beviljas f. n. allenast för åren 1915—1924, dock den del av anslaget, som tagits i anspråk såsom bidrag till någon under sagda tid av högskolans styrelse utnämnd professors avlöning och pensionering, får, i den mån högskolans egna för ändamålet tillgängliga inkomster icke förslå, av högskolan uppbåras för denne lärare personligen, så länge han på grund

av sin berörda anställning är berättigad till lön eller pension från högskolan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 dec. 1923 utgår vidare av kommunala medel till högskolans professorer för år 1924, dels dyrtidshjälp efter enhanda grunder, som äro eller kunna bliva fastställda i sådant avseende för befattningshavare i statens tjänst, dock med frånräknande av vad högskolan av egna medel kan disponera härför, dels tillfälliga löneförbättring av 600 kr. till en var av ifrågakarande professorer. För ändamålet har anvisats ett anslag å 60,000 kr.

Till meteorologiska stationer med självregistrerande instrument: anslag för år 1924 4,200 kr. Anslag för ifrågakarande ändamål har sedan år 1907 ställts till Stockholms högskolas förfogande under villkor, att högskolans styrelse drager försorg om inköp av nödiga instrument och dessas uppsättning samt enligt gjort uttalande åtager sig: a) anställande av en vetenskapligt utbildad föreståndare med uppdrag att verkställa detaljanordningarna vid stationernas inrättande, att instruera erforderliga biträden och slutligen att, sedan stationerna äro färdiga, övervaka desamma, så att instrumenten nöjaktigt injusteras och därefter korrekt skötas så, att fullgod och oavbruten observationsserier erhållas; b) mottagande och förvaring av observationsmaterialet; och c) tillhandahållande av detta observationsmaterial åt stadens tjänstemän och f. ö. kompetenta personer, som önska taga del därav.

Institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm.

(Jfr sid. 250.)

Stadens bidrag år 1924: 13,000 kr.

Till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet: 3,500 kr.

På grund av det alltmer framträdande behovet av en läroanstalt för fackmässig utbildning å det socialpolitiska och det kommunala livets områden, där ordnade utbildningsmöjligheter förut saknats, samt för främjande av systematisk vetenskaplig verksamhet inom dessa områden, tog centralförbundet för socialt arbete (se sid. 285) år 1920 initiativ till inrättande av ett socialpolitiskt och kommunalt institut i Stockholm. Stockholms stadsfullmäktige beslöt den 18 okt. 1920 understödja institutets igångsättande och verksamhet (se nedan) samt anvisade lokaler för detsamma (Myntgatan 4). Sedan kungl. maj:t den 3 dec. 1920 fastställt institutets grundstadgar, kunde verksamheten börja i januari 1921. Nya grundstadgar fastställdes av kungl. maj:t den 13 okt. 1922.

Undervisningen vid institutet är av högskolenatur samt består av föreläsningar och semina-

rieövningar. Utbildningen omfattar minst ett läsår, fördelat på tre terminer. Dessutom förekomma fristående specialkurser inom olika områden. Arbetet är uppdelat på tre linjer, en socialpolitisk, en kommunal och en samhällsvetenskaplig. Dessutom finnes i samband med den förstnämnda linjen inom institutet en avdelning för praktiskt socialt arbete. Inom var och en av dessa linjer kan examen avläggas. För inträde som elev äro inga särskilda kvalifikationsvillkor stipulerade utöver den allmänna mognad, som erfordras för att tillgodogöra sig undervisningen vid institutet. Elevavgiften utgår f. n. med 300 kr. för läsår. Institutets lärarkår består dels av vetenskapligt kvalificerade lärarkrafter från universitet och högskolor, dels ock av teoretiskt kompetenta, praktiskt erfarna personer inom den socialpolitiska och kommunala förvaltningens skilda områden. Till institutets förfogande står det av centralförbundet för socialt arbete upprättade biblioteket (se sid. 285).

Stadens anslag för år 1924 utgår med 13,000 kr. såsom bidrag till kostnaderna för uppehållande av institutets verksamhet. Dessutom har staden anslagit 3,500 kr. till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet. Fördelningen av dessa stipendier handhaves av stadskollegiet.

Förutom från Stockholms stad åtnjuter institutet understöd jämväl från andra städer samt från enskilda institutioner.

Tekniska skolan.

(Jfr sid. 255.)

Stadens bidrag år 1924: 7,500 kr.; tillfälligt anslag för första halvåret 1924: 22,200 kr.

Bidrag till dyrtidshjälp för första halvåret 1924 åt vid skolan anställda befattningshavare: 15,000 kr.

Tekniska skolan leder sitt ursprung från en år 1844 inrättad enskild söndagsritskola för hantverkare, vilken året därefter övertogs av den för ändamålet särskilt stiftade svenska slöjdföreningen. Åren 1878—79 undergick skolan en genomgripande ombildning, varigenom dess verksamhet begränsades till den rent tekniska undervisningsområdet; samtidigt fick skolan sitt nuvarande namn. En högre konstindustriell och en byggnadsyrkesskola inrättades; senare tillkom en maskinyrkesskola. F. n. omfattar tekniska skolan dessutom en teknisk afton- och söndagskola och en teknisk skola för kvinnliga lärjungar. Sedan 1863—1864 års riksdag upplåtit fri tomt och såväl staten som staden lämnat byggnadsbidrag, uppfördes för skolans räkning en byggnad, Mästersamuelsgatan 44, varest skolan ännu är inrymd.

En omorganisation av tekniska skolan är avsedd att äga rum under den närmaste tiden, enligt vilken byggnadsyrkes- och maskinyrkesskolorna skola utbrytas och ombildas till en

Under-självständig läroanstalt av statlig karaktär. Staden har åtagit sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler åt denna anstalt.

in- Det ovannämnda bidraget å 7,500 kr. utgår tillsvidare, dock endast så länge statens årsanslag till skolan utgår med minst det nuvarande beloppet. Det tillfälliga anslaget, som är avsett att utgå med 10,200 kr. till provisorisk lönerogering och 12,000 kr. till uppehållande av skolans verksamhet, motsvaras av ett statsanslag till enahanda belopp och ändamål. Beträffande båda nu nämnda anslag gäller det förbehållet, att, därest den planerade omorganisationen av tekniska skolan kommer att träda i kraft under år 1924, anslagen skola utgå allenast för tiden till omorganisationens ikraftträdande.

Den 22 dec. 1921 beslöt stadsfullmäktige att med halva kostnaden bidraga till beredande åt befattningshavare vid tekniska skolan av dyrtidshjälp enligt de grunder, som i sådant avseende gälla för statens befattningshavare. För ändamålet har för första halvåret 1924 anvisats 15,000 kr.

Stockholms borgarskola.

(Jfr sid. 255.)

Stadens bidrag år 1924: 162,450 kr.

Extra anslag till dyrtidshjälp för år 1924 åt vissa skolans befattningshavare: 10,000 kr.

Skolan är stiftad av sällskapet Redliga förbundet år 1836 och är kommunalunderstödd sedan år 1882. Ändamål och verkningssätt äro folkhögskolans, dock lämpade efter huvudstadens förhållanden och avseende såväl teoretiskt som praktiskt bildningsarbete.

Skolans expedition är belägen Brunnsgatan 13 och i öfrigt bedrivs undervisningen i olika förhyrda lokaler, spridda över staden. Föreläsningar o. d. hållas i Minervasalen, Malmsskillnadsgatan 58 B, och Viktoriasalen, Tunnelgatan 19. Stadsfullmäktige beslöt den 19 febr. 1923 tilldela borgarskolan den tillgängliga avkastningen å Forsgrénsska fonden (jfr ovan sid. 61) som bidrag till uppförande av skolbyggnad å för ändamålet av staden upplåten tomt.

Av det förstnämnda bidraget utgår: 13,000 kr. till skolans handelslinje, 2,000 kr. till teckningsskolan, 10,000 kr. till folkhögskolelinjen, 20,000 kr. till föreläsningsskolelinjen, 56,500 kr. till hyror, 15,000 kr. till allmänna omkostnader, 25,950 kr. till tillfällig löneförbättring åt vid skolan anställda timlärare och högst 20,000 kr. till beredande, av viss avgiftsnedsättning å språklinjen, att utgå i den mån sådan nedsättning icke kan åvägabringas utan att det ekonomiska resultatet av borgarskolans verksamhet i dess helhet visar sig medföra underskott för år 1924.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1922 erhåller skolan vidare kommunalt bidrag

för beredande av dyrtidshjälp åt vissa skolans befattningshavare, att utgå å från borgarskolan utgående avlöningar efter ett procenttal, som, överensstämmelse med vissa av stadskollegiet angivna grunder, bestämmes av tjänstenämnden för varje kvartal. För ifrågavarande ändamål har för år 1924 anvisats ett anslag av 10,000 kr.

Borgarskolan åtnjuter statsbidrag för sin föreläsningsskolelinje (kursföreläsningarna), för vissa avdelningar av handelslinjen och för skolans kinematografiska föreställningar med inledningsföredrag.

Birkagårdens folkhögskola.

Stadens bidrag år 1924: 13,000 kr.

Skolan, som skiljer sig från de vanliga folkhögskolorna därigenom, att den ej är förbunden med internat, började sin verksamhet år 1916. Den kom ursprungligen till stånd för att gagna de arbetare i Stockholm, vilka på grund av anställning i s. k. säsongyrken under flera månader av vintern måste gå utan sysselsättning. Redan förut hade i Birkagården samlats ett avsevärt antal arbetare — män och kvinnor — i studiecirklar. Denna verksamhet har anslutits till folkhögskolan, som alltså består av två avdelningar: dagsskolan (med tvåårig kurs) och aftonskolan. Genom samarbetet mellan de båda avdelningarna söker skolan göra det möjligt även för personer, som ej äro i tillfälle att under en längre tid helt ägna sig åt studier, att samtidigt med utövandet av sitt yrke förskaffa sig en bildning, motsvarande den, som kan erhållas vid en verklig folkhögskola. Skolan är belägen Karlbergsvägen 86 A.

Folkhögskolan är en gren av Birkagårdens sociala verksamhet, som omfattar en mångfald arbeten. Sedan våren 1917 upprätthålles skolan av Birkagården och arbetarnas bildningsförbunds Stockholmsavdelning (se sid. 279), vilka båda organisationer tillsammans utse skolans styrelse.

Vid vårterminens början 1924 räknade dagsskolan 24 elever och aftonskolan omkring 200, fördelade i ämnesgrupper med högst 20 elever i varje grupp.

Stadens bidrag utgår under villkor, att folkhögskolan skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen må äga att bestämma, samt att, sedan räkningskaperna för året avslutats, redovisning för folkhögskolans medel samt berättelse över dess verksamhet avlämnas till folkskoledirektionen.

Beträffande Birkagårdens verksamhet bland barn se sid. 275.

Småbarnsskolesällskapet i Stockholm.

Stadens bidrag år 1924: 3,300 kr. (varav 300 kr. hyresbidrag).

Sällskapet underhåller tre småbarnsskolor, en å Östermalm (Grevtureg. 44), en för Ja-

kobs och Johannes församlingar (Döbelnsg. 42) samt en i Sofia församling (Fjällg. 31). Småbarnsskolorna avse att mottaga fattiga barn under en del av dagen för att sysselsätta dem med de första grunderna i läsning och skrivning m. m. Barn från 4 år till skolåldern mottagas.

Stadens bidrag utgår under villkor, att småbarnsskolornas verksamhet ställes under av folkskolektionen anordnad inspektion.

Sällskapet åtnjuter vidare understöd av Sofia, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar (sammanlagt 5,450 kr.) jämte anslag från fattigvården till bespising i Sofia småbarnsskola.

Birkagårdens kindergarten samt lek- och arbetsstuga.

Stadens bidrag år 1924: 6,500 kr. (jfr även sid. 291).

I Birkagårdens kindergarten, fördelad på två avdelningar, Karlbergsvägen 76 och 86 B, mottagas under förmiddagarna barn under skolåldern, f. n. till ett antal av omkring 65. Barnen sysselsätts med handarbeten, slöjd, ordnade lekar och sångövningar, vistelse i fria luften och fri lek under uppsikt. De erhålla mjölk till medhavda smörgåsar. I lek- och arbetsstugan mottagas barnen i regel 3 gånger i veckan och undervisas i slöjd, sömnan och sång. För de yngre anordnas s. k. lek- och läsaftnar med teckning, sång, lek m. m. I förbindelse med lek- och arbetsstugan är anordnat ett s. k. *eftermiddagshem*, där barn mottagas 2 timmar varje dag, och där de erhålla en måltid samt få syssla med läxläsning och olika slag av handarbeten. I lek- och arbetsstugan mottagas f. n. cirka 20 gossar och 80 flickor samt i eftermiddagshemmet 25 gossar och 20 flickor. — Beträffande Birkagårdens barnkrubba, som kan mottaga högst 25 barn i åldern 2—7 år, se sid. 291.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskolektionen äger bestämma, samt att, sedan räkenskaperna för året avslutats, redovisning samt berättelse över verksamheten avlämnas till folkskolektionen.

Årstalundens barnträdgård.

Stadens bidrag år 1924: 2,300 kr.

Årstalundens barnträdgård, som inrättades år 1918, mottager under förmiddagarna barn i åldern 4—7 år till ett antal av omkring 30, vilka sysselsätts med slöjd, handarbeten, gymnastik o. d. I förbindelse med barnträdgården finnes även en barnkrubbeavdelning med 8 à 9 barn.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskolektionen bestämmer, samt att sedan räkenskaperna för året avslutats, berättelse över barnträdgårdens verksamhet och ekonomi lämnas direktionen. Årstalundens barnträdgård åtnjuter jämväl understöd från Maria församling. Till barnkrubbebarnens bespising erhålles jämväl bidrag från församlingens fattigvårdsstyrelse.

Stockholms enskilda hantverkskola.

Stadens bidrag år 1924: 6,000 kr.

Denna skola, före år 1920 benämnd Stockholms norra yrkesskola, är tillkommen på enskilt initiativ medest på privat väg hoppsamlade medel och med understöd av Johannes församling. Undervisning lämnas i skrädderi och snickeri åt 21 à 25 elever samtidigt. Kursen är treårig och garanteras de elever, som därav anses förtjänta, efter kursens avslutande platser som avlönade läringar hos mästare i huvudstaden. Obemedlade elever med goda vitsord erhålla bidrag till kost och bekädnad. I kursen ingår även teoretisk undervisning i räkning, bokhålleri, linear- och frihandsteckning vid tekniska skolan. Skolans snickeriavdelning är belägen Döbelnsgatan 38 och dess skrädderiavdelning Frejgatan 25.

Stadens bidrag utgår för år 1924 med avdrag för vad som kan komma skolan till godo från fattigvårdsnämnden, samt under villkor, att elevernas antal uppgår till minst 21 och att skolan ställes under inspektion av lärings- och yrkesskolestyrelsen. Skolan åtnjuter även understöd från Johannes församling (1,000 kr.).

Skolan för bokhantverk.

Stadens bidrag år 1924: 5,000 kr.

Skolan, ursprungligen benämnd yrkesskolan för bokhantverk, började sin verksamhet år 1903 med en heldagskurs. Den teoretiska undervisningen var förlagd till tekniska skolan t. o. m. år 1906. År 1907 omorganiserades skolan och omfattade därefter t. o. m. vårterminen 1913 tvååriga aftonkurser. Fr. o. m. höstterminen 1913 äro även heldagskurser anordnade. Skolan står sedan år 1920 under skolöverstyrelsens överinseende och åtnjuter statsbidrag för sin verksamhet. Samma år ändrades skolans namn till »Skolan för bokhantverk», varjämte heldagskurserna, som äro treåriga, numera benämnas »läringskurser». Undervisning meddelas kurserna i skolans lokal, Lilla Vattugatan 24, åt ett hundratal elever årligen.

Stadens bidrag utgår under förutsättning, att skolan för bokhantverk anordnas dels i heldagskurser och dels i aftonkurser, de förra omfattande tre år med undervisning en hel dag

Understödda institutioner.

i veckan, de senare två år, ävensom att den teoretiska undervisningen i heldagskursen anordnas efter huvudsakligen samma plan, som tillämpas för stadens skolor med motsvarande uppgift, samt i övrigt under villkor, att på enskild väg bidrag anskaffas till minst samma belopp som stadens och att i annat fall stadens bidrag bortfaller eller minskas till samma belopp, som de på enskild väg anskaffade; att skolans styrelse till Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse avgiver redovisning för skolans medel, samt att styrelsen må äga tillsätta en inspektor över skolan, vilken skall avlämna till stadsfullmäktige ställd rapport.

Skolan åtnjuter även årliga understöd från stadens boktryckare.

Stockholms frisörskola.

Stadens bidrag år 1924: 1,800 kr.

Denna skola inrättades år 1899 med uppgift att under fyraåriga kurser utbilda hos frisörmästareföreningens medlemmar anställda elever i rent fackliga ämnen. Skolans praktiska undervisning är förlagd till Rosenlunds älderdomshem. Skolans adress är Brunkebergsgatan 3.

Stadens bidrag utgår under villkor, att undervisningen anordnas i huvudsak efter en av Stockholms folkskoledirektion angiven plan (innebärande bl. a. att undervisningen utsträcker att omfatta även bokliga kunskaper), att skolan hålles öppen för lärningar även hos mästare, som icke tillhöra frisörmästareföreningen, att antalet elever utgör minst 20, att på enskild väg anskaffas medel till minst samma belopp som stadens bidrag, samt att skolan underkastas den kontroll, Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse anser lämplig, varjämte årlig redogörelse för verksamheten skall tillställas styrelsen.

Skolan åtnjuter även bidrag av staten.

Fredrika-Bremer-förbundets kvinnliga högre yrkesskola.

Stadens bidrag år 1924: 5,000 kr.; dessutom 900 kr. (se nedan).

Detta förbund, som stiftades år 1884, vill samla svenska kvinnor till gemensamt samhällsarbete, beförda deras duglighet och känsla av ansvar såsom medborgare, uppfostrare och arbetare inom olika områden samt verka för förbättrande av kvinnans ställning i hem, samhälle och stat. Förbundet har bl. a. inrättat en *skola för kvinnlig yrkesutbildning* i beklädnadsbranschen (Norrländsgatan 20) för danande av yrkesskoledarinnor och arbetsledare.

Stadens bidrag utgår till nämnda skola för kvinnlig yrkesutbildning under villkor, att vid skolan beredas två friplatser och två elevplatser med halv avgift, vilka platser skola förbehållas åt därav i behov varande, i Stockholm mantalsskrivna elever och till vilka företräde bör givas åt lärjungar, som genomgått någon av Stockholms stads kläd-

sömnadsskolor, att skolan skall vara underkastad lärings- och yrkesskolestyrelsens kontroll, samt att årligen redovisning för användningen av skolans medel och berättelse över dess verksamhet lämnas till styrelsen.

Förutom nu nämnda bidrag åtnjuter skolan för år 1924 ett anslag av 900 kr. av det till lärings- och yrkesskolestyrelsens förordande ställda anslaget för upplysningsverksamhet bland hushålls- och ungdomar (se sid. 277).

Till skolan utgår dessutom statsbidrag.

Södra kristliga föreningen av unga kvinnor.

Stadens bidrag år 1924: 12,800 kr.

Föreningen, som sedan 1887 verkat bland industriarbeterskor inom Katarina församling och sedan 1891 varit ansluten till Sveriges kristliga föreningar av unga kvinnor, bedriver sin verksamhet dels genom religiöst och ideellt föreningsarbete, omfattande studiekurser i språk, undervisning i handarbete och sång, bibelstudier, allmänbildande och religiösa föredrag, samkväm, barn- och ungdomsarbete m. m., dels även genom direkt sociala företag, såsom husmodersskola, matlagningskurser, sommarhem etc. Föreningens adress är Nytorgsgatan 11.

Av anslaget utgår 10,000 kr. till den av föreningen upprättade husmodersskolan, numera kallad *»Södra K. F. U. K:s skola för hushållsarbete»*. Denna är fr. o. m. hösten 1919 omorganiserad och anordnad som enskild lärings- och yrkesskola i enlighet med av kungl. maj:t meddelade bestämmelser. Den omfattar tre olika slag av kurser: 1) *läringskurser*, med två kurser per år, vardera omfattande 30 veckor, 2) *hushållsskola*, med två kurser per år, vardera omfattande 18 å 20 veckor, 3) *korta kurser för äldre*, omfattande 1, 2 eller högst 3 månader, med valfria ämnen. Praktisk undervisning meddelas i allt vad till ett hems skötsel hör, såsom matlagning, bakning, trätt och sömnad m. m., samt teoretisk undervisning i födoämnslära, hälsovård och medborgarkunskap m. fl. ämnen. I läringskursen upptages en kursavgift av 50 kr. och i övriga kurser 50 å 100 kr., vartill kommer avgift för kosten. Mindre bemedlade och medellösa elever kunna erhålla nedsättning i eller befrielse från dessa avgifter. I skolhemmet mottagas, så långt utrymme medgiver, sådana elever, som under skoltiden ej kunna bo i sina hem. Hushållsskolan, som är belägen Kocksgatan 47, är avsedd för 24 elever.

Av stadens bidrag äro vidare anvisade högst 2,000 kr., att utgå med 200 kr. för varje kurs i matlagning och bakning för fabriksarbeterskor, som av föreningen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med en i föreningens skrivelse till fullmäktige den 30 dec. 1913 angiven plan. Återstående 800 kr. utgår till föreningens ovan nämnda allmänna verksamhet. För samtliga stadens anslag är föreskrivet som villkor, att lärings-

och yrkesskolestyrelsen äger över den avsedda verksamheten utöva den kontroll, styrelsen kan finna lämplig samt att föreningen ärligen till styrelsen avlämnar ekonomisk och annan redogörelse över den av föreningen bedrivna verksamheten.

Skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Stadens bidrag år 1924: 3,300 kr.

Stockholms lokalavdelning av »Svenska skolkökslärarinnornas förening» tillsatte år 1908 en kommitté för anordnande av matlagningskurser för husmodrar. Denna kommitté anskaffade på enskild värf erforderliga medel och anordnade olika kurser, dels för fullständigt obemedlade en kostnadsfri kurs, dels för mera bemedlade en kurs, där deltagarna själva fingo betala ingredienserna, dels slutligen för husmodrar, som ej hade tillfälle genomgå matlagningskurs, demonstrationskurser. Kurserna anordnades i en av kommittén förhörd lokal i centralsaluhallen, det s. k. »husmoderskursernas kök». Vidare upprättades en råffrågningsbyrå, som stod till husmodrarnas tjänst. Under åren 1918 och 1919 åtnjöt kommittén dessutom anslag av stadsfullmäktige för att direkt i hemmen meddela undervisning åt husmodrar genom en hemkonsulent.

Kommittén för matlagningskurser för husmodrar upphörde den 1 juli 1920. Med anledning härav uppdrog föreningen åt sin styrelse att fortsätta den av kommittén bedrivna verksamheten. Arbetet vid husmoderskurserna fortgår även f. n. efter ungefär samma plan som förut.

Fr. o. m. år 1920 har stadens bidragsgivande verksamhet på detta område (jfr även föreningen för rationell hushållning, sid. 278) centraliserats, så till vida att lärings- och yrkesskolestyrelsen erhållit ett årligt anslag av 15,000 kr., avsett för »upplysningsverksamhet bland husmodrar», vilket anslag lärings- och yrkesskolestyrelsen äger att fördela mellan de organisationer, som äro kompetenta och villiga att utöva sådan verksamhet, i den mån detta befinnes lämpligt efter prövning av planer och kostnadsförslag, som före varje termins början ingivas till styrelsen. Av detta anslag utgår följaktligen numera även stadens bidrag till skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Föreningen för husmoderskolor med barnavård.

Stadens bidrag år 1924: 10,000 kr. (jfr även sid. 291, 292).

Föreningens ändamål är att upprätta och underhålla eller på annat sätt främja tillkomsten av husmoderskolor i Stockholm, avsedda för unga flickor, som genomgått fullständig folkskolekurs och fortsättningsskola. Husmoders-

skolorna avse att, i överensstämmelse med av kungl. maj:t fastställt reglemente, under tiomånaders kurs bibringa eleverna grunderna i husligt arbete och barnavård. Föreningens husmodersskola i Sofia församling har nedlagts under år 1920, varför föreningen numera äger endast en skola: *Maria husmodersskola*, Långholmsgatan 16 B, avsedd för 100 elever och med barnkrubba för 45 barn. Skolan mottager även ett antal matgäster till lunch och middag. På barnkrubbans avdelning för spädbarnsvård emottagas för dagvård 15 barn och på kindergartenavdelningen 30 barn. År 1923 öppnades även en särskild avdelning för barn i skolåldern (ett s. k. barnavårn). För vart och ett av barnen betalar fattigvårdsnämnden 40 öre per dag (jfr nedan sid. 291, 292).

Stadens bidrag utgår under villkor, att föreningen till lärings- och yrkesskolestyrelsen avlämnar plan för undervisningen, att den av föreningen anordnade skolan är underkastad den kontroll, styrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till lärings- och yrkesskolestyrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, avlämnar redovisning för användningen av föreningens medel och en berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen åtnjuter därjämte statsbidrag samt anslag från Maria församling (2,500 kr.).

Skolan står under kontroll av skolöverstyrelsen, som tillsatt en inspektör.

Elsa Philips husmodersskolas kokerskekurser.

Stadens bidrag år 1924: 1,200 kr.

Kurserna avse att tillgodose behovet av yrkesutbildad arbetskraft vid utspisning i större skala vid inrättningar och anstalter och hållas en under vår- och en under höstterminen, vardera av omkring tre månaders längd, med 6 à 12 elever i varje kurs.

Stadens bidrag utgår med 600 kr. för varje sådan kurs under villkor, att avgiften för elev och kurs utgör högst 200 kr., att lärings- och yrkesskolestyrelsen äger att utse tre frielever vid vardera kursen, att kurserna äro underkastade den kontroll, lärings- och yrkesskolestyrelsen bestämmer, samt att sammandrag av kursernas räkenskaper ärligen lämnas till samma styrelse.

Stadsmissionens lanthem och husmodersskola vid Edesta.

Stadens bidrag år 1924: högst 5,000 kr.

Hemmet, som grundades år 1913, är förlagt till Edesta lantegendom i Södermanland, 7 km. från Mölnbo station. Dess uppgift är »att till kristlig uppfostran och vård samt utbildning i husliga sysslor, trädgårdsskötsel, hönsskötsel och andra lantliga göromål från fattiga hem i Stockholm mottaga — företrädesvis omedelbart efter

Understödda institutioner. Slutad skolgång — flickor, som antingen fått sin uppföstran vanvårdad eller äro värnlösa och stå i fara att gå under, om de ej omhändertagas». Antalet elever utgör f. n. 18.

Stadens bidrag utgår efter lärlings- och yrkesskolestyrelsens prövning under villkor: att antalet medellösa, i Stockholm mantalsskrivna elever i den med lanthemmet förenade husmodersskolan under året utgör minst 15, att fattigtvårds- och barnavårdsnämnderna äga vid hemmet disponera resp. 4 och 5 platser, att hemmets verksamhet underkastas den kontroll, lärlings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt att revisions- och årsberättelser för hemmet skola avlämnas till lärlings- och yrkesskolestyrelsen.

Föreningen Engelbrekts barnkrubba och husmodersskola.

Stadens bidrag år 1924: 10,000 kr. (jfr även sid. 291).

År 1900 tillkom på enskilt initiativ en förening med uppgift att inom dåvarande Hedvig Eleonora församlings västra del upprätta och vidmakthålla en barnkrubba. År 1909 erhöll krubban lokaler i egen, på stadens tomt uppförd fastighet, Valhallavägen 9. År 1914 började vid krubban anordnas kurser i husliga sysslor och barnavård. Fr. o. m. höstterminen 1920 är husmodersskolan ombildad till enskild lärlingskola i husligt arbete och barnavård i enlighet med 1918 års lagstiftning samt åtnjuter statsunderstöd enligt k. kung. den 4 nov. 1921 ang. statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning. Skolan mottager f. n. intill 50 elever.

Stadens bidrag utgår under villkor, att de av föreningen anordnade skolorna äro underkastade den kontroll, lärlings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till styrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, avlämnar redovisning för användningen av föreningens medel och berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen för rationell hushållning.

Stadens bidrag år 1924: 4,000 kr.; dessutom 3,000 kr. (se nedan).

Föreningen, som började sin verksamhet i juni månad 1917, har till ändamål att verka för rationell hushållning i stockholmshemmen genom att arbeta för tillvaratagande, utnyttjande och beredande av för hemmen behöfliga och användbara förbrukningsartiklar, beförda tillverkning och användning av goda varor, hushållsmaskiner och redskap, hålla en byrå för råd och försök på hushållsområdet samt vidtaga andra åtgärder, som kunna främja en god hushållning.

Föreningen har sålunda anordnat en särskild rådförfrågningsbyrå, Västmannagatan 4, vilken hålles

öppen alla dagar såväl på för- som eftermiddagar. Byrån, som till sitt förfogande har experter på olika områden, besvarar allehanda frågor rörande praktiska hushållsgöromål. Vidare lämnar byrån vägledning åt husmödrar beträffande inköp av lämpliga hushållsredskap, och där demonstreras även användningen av utställda praktiska redskap och apparater, såsom sparugnar, koklådor m. m. I värmetekniska frågor samarbetar föreningen med ångpanneföreningens värmeconsulentbyrå. Å rådförfrågningsbyrån anordnas 2—3 gånger i veckan demonstrationer i matlagning, bakning och konservering samt sömnad med fritt tillträde för föreningsmedlemmarna. Föreningen anordnar vidare för sina medlemmar kortare kurser i sömnad, strykning och andra hemarbeten, vidare i praktisk och överskådlig bokföring av hemmets inkomster och utgifter samt emellanåt även avgiftsfria föreläsningar i aktuella frågor. Tillsammans med kooperativa förbundet utger föreningen en årsbok »Hem och hushåll».

Förutom stadens ordinarie bidrag till föreningens verksamhet (4,000 kr.) har föreningen för år 1924 av det till lärlings- och yrkesskolestyrelsens förfogande ställda anslaget för upplysningsverksamhet bland husmödrar (se ovan sid. 277) erhållit 3,000 kr. för anordnande av demonstrationer och praktiska kurser i matlagning m. m. Dessa kurser hava varit förlagda till skolkök i stadens folkskolor.

Årsavgiften för föreningens medlemmar är tre kronor (för vilken avgift även föreningens årsbok erhålles). Ständig ledamotsavgift är minst 50 kronor.

Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 256.)

Stadens bidrag år 1924: 14,000 kr.

Stockholms arbetarinstitut, som stiftades år 1880 av med. dr. Anton Nyström och erhållit kommunalt understöd sedan 1883, avser »att genom populärvetenskapliga föreläsningsskurser meddela kunskaper och bibringa en tidsenlig bildning åt män och kvinnor av alla samhällsklasser, särskilt åt dem, vilka saknat en högre undervisning under uppväxtåren». Stadgar för arbetarinstitutsföreningen, av föreningen antagna den 11 april 1915, godkändes av stadsfullmäktige den 17 maj 1915. Institutet söker på sitt syfte genom föreläsningsskurser, fördelade på varje veckodag september—april. Ett folkbibliotek, numera förvaltat av folkbildningsförbundet (se nedan), jämte lärum finnes i institutets lokaler, Klara norra kyrkogata 8. Institutet har därjämte sedan år 1911 en filial vid Värtan.

Av stadens bidrag för år 1924 äro 12,000 kr. avsedda för institutets verksamhet under året och 2,000 kr. för täckande av brist från föregående år.

Institutet åtnjuter jämväl statsbidrag.

Södermalms arbetarinstitut.

Stadens bidrag år 1924: 2,500 kr.

Södermalms arbetarinstitut, beläget Nytorgs-
gatan 28, stiftades år 1895 och har i likhet
med Stockholms arbetarinstitut till uppgift att
anordna populärvetenskapliga föreläsningar; det
anordnar därjämte musikaffnar.

Institutet åtnjuter även statsbidrag.

Stockholms arbetareförening.

Stadens bidrag år 1924: 3,000 kr.

Denna förening, som bildades år 1866, be-
står huvudsakligen av hantverks-, industri-
och grovarbetare och har till syfte »att åstad-
komma samverkan för en sådan lagbunden sam-
hällsutveckling, som kan genom praktiska åtgärder främja arbetarklassens bästa i socialt,
ekonomiskt och intellektuellt hänseende». Den
anordnar föreläsningsskurer och samkväm, håller
läsrum och bibliotek (med cirka 3,000 band)
i föreningens lokal, Teknologgatan 5, förvaltar
en sjuk- och begravningskassa samt har en un-
derstödförening för sina medlemmar, understöder
en avdelning för beklädnad av fattiga barn och
utdelar premier för hemslöjd. Stadens bidrag
utgår till fortsättande och utvidgande av förenin-
gens föreläsningar, under villkor att föreningen
själv bestrider samtliga under året förekomman-
de omkostnader för anskaffande av föreläsningss-
lokaler.

Föreningen åtnjuter jämväl statsbidrag.

Pedagogiska lärokursen.

Stadens bidrag år 1924: 1,500 kr.

Denna kurs, som inrättades år 1890, före-
står av en styrelse, som varje lästermin an-
ordnar föreläsningar och kurser i olika ämnen,
avsedda huvudsakligen för lärare och lärarinnor
vid alla slag av skolor i Stockholm.

Arbetarnes bildningsförbunds Stockholmsavdelning.

Stadens bidrag år 1924: 11,700 kr.

I syfte att centralisera och fördjupa den
bildningsverksamhet, som under den svenska
arbetarrörelsens tidigare år vuxit fram på skilda
håll inom densamma, bildades år 1912 »Arbe-
tarnes bildningsförbund (A. B. F.), riksförbund
för biblioteks- och föreläsningsverksamhet».

Nämnda organisation, som utgör en sam-
manslutning av numera 20 fackliga, politiska,
kooperativa och kulturella riksorganisationer inom
den svenska arbetarrörelsen med tillsammans om-
kring 800,000 medlemmar, har till uppgift att
organisera biblioteks- och föreläsningsverksamhet

inom arbetarrörelsen, att förmedla bokinköp och
föreläsningar samt att utdela anslag till studie-
cirklar och föreläsningsskurer. A. B. F:s cen-
tralbyrå är förlagd till centralposthuset, Stock-
holm.

Till Stockholmsavdelningen äro kollektivt an-
slutna fackföreningar, kvinnoklubbar, ungdoms-
klubbar och Verdandiloger, för närvarande inal-
les 90 till antalet. Var och en av dessa sam-
manslutningar lämnar ett årligt bidrag till av-
delningen, beräknat efter 25 öre per medlem,
dock med en maximigräns av 500 kr. per an-
sluten organisation.

Stockholmsavdelningen har f. n. följande upp-
gifter:

- 1) organiserande av studiecirklar (vid 1924
års ingång 125 till antalet),
- 2) skötsel av studiecirkulärnas bibliotek (om-
fattande den 1 mars 1924 2,829 band),
- 3) föreläsningsverksamhet,
- 4) anordnande av museibesök,
- 5) delaktighet i Birkagårdens folkhögskola
och S. S. U. H:s folkhögskola (Söderskolan),
- 6) handhavande av Birkagårdens folkhög-
skolas stipendiefond,
- 7) verkande för fysisk fostran genom gymna-
stik och fotvandringar,
- 8) anordnande av undervisning i fiol- och
violoncellspelning.

En studiecirkel inom Stockholmsavdelningen
utgör Studiekamraten, tidning för det fria
och frivilliga bildningsarbetet.

Stockholmsavdelningens expedition och biblio-
tek äro inrymda i »Studiehemmet», Drottning-
gatan 88.

Stadens bidrag utgår under villkor att folk-
skoledirektionen äger rätt utöva den kontroll
över verksamheten, direktionen kan finna lämp-
lig, samt att årsberättelse över avdelningens
verksamhet och ekonomi överlämnas till folkskole-
direktionen.

Rörande Birkagårdens folkhögskola se sid.
274.

Bromma föreläsningsförening.

Stadens bidrag år 1924: 600 kr.

Stadens bidrag utgår under villkor, att, om
föreningen ej erhåller statsbidrag för nämnda år
eller detta nedsättes under 500 kr., stadens bi-
drag bortfaller eller minskas i förhållandet 6 till 5,
samt att föreningen vid utövandet av sin verksam-
het skall vara underkastad den kontroll, stads-
kollegiet kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1925: 450 kr.

Sånga församlings skolråd.

Stadens bidrag år 1924: 600 kr.

Enligt drätselnämndens andra avdelnings be-
slut den 5 okt. 1904 skall staden årligen med

**Under-
stödda
in-
stitu-
tioner.**

**Understödda in-
stitutioner.** 600 kr. bidraga till kostnaderna för en folkskola vid Stenhamra, så länge där bedrivs stenhuggeri för stadens räkning, dock högst i 25 år.

**Sånga-Stenhamra föreläsningss-
förening.**

Stadens bidrag år 1924: 200 kr.

Bidraget utgår under villkor, att, om föreningen för nämnda år ej erhåller bidrag av staten eller detta nedsättes under 400 kr., stadens bidrag bortfaller eller minskas till hälften av statsbidraget, att föreningens föreläsningar huvudsakligen hållas i nya skolutrustningen vid Stenhamra samt att föreningen vid sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, gatunämnden kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1923: 250 kr.

**Botkyrka föreläsningss-
förening.**

Stadens bidrag år 1924: 250 kr.

Bidraget utgår under villkor, att föreningens verksamhet vid Norsborg skall vara underkastad de bestämmelser, industriverksstyrelsen kan finna lämpliga.

Statsbidrag för 1923: 500 kr.

Untraklubben.

Stadens bidrag år 1924: 250 kr.

»Untraklubben» är en sammanslutning av personal vid elektricitetsverkets kraftstation i Dalälven, Untraverket (se sid. 189, 190). Beträffande klubbens ändamål, styrelse m. m. se nedan sid. 352.

Stadens anslag utgår som bidrag till av klubben anordnade föredrag och konserter samt till hjälp för prenumeration å tidskrifter. Industriverksstyrelsen övervakar anslaget användning.

Folkbildningsförbundet.

Stadens bidrag år 1924: 48,000 kr.; dessutom för år 1924 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 20,000 kr.

Folkbildningsförbundet, som bildades år 1903, arbetar på trenne byråer under gemensam översstyrelse, nämligen: 1) *bokförmedlingsbyrån*, som tillhandagår folkbibliotek med förmedling vid bokinköp samt råd och upplysningar i alla till folkbiblioteksfrörelsen hörande frågor och uthyr vandrandsbibliotek, 2) *föreläsningssbyrån*, som förmedlar föreläsningar, uthyr ljusbilder etc. samt 3) *avdelningen för folkbiblioteken* i Stockholm. Förbundet har självt upprättat tre bibliotek i Stockholm (Johannes, Katarina, Maria) samt övertagit förvaltningen av arbetarinstitutionens bibliotek. Bokbeståndet utgör f. n. över 28,000 band och antalet boklån uppgick 1923 till 182,483. Förbundets expedition är belägen Norrlandsgatan 17.

De av förbundet upprättade biblioteken (däremot icke arbetarinstitutionens bibliotek) torde komma att införlivas med det blivande stadsbiblioteket.

Folkbildningsförbundet åtnjuter jämväl statsbidrag.

**Stockholms arbetarbiblioteks-
förbund.**

Stadens bidrag år 1924: 30,000 kr.; dessutom för år 1924 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 10,000 kr.

Förbundet bildades år 1891 med syfte »att upprätta och ytterligare utvidga för huvudstadens arbetare avsett arbetarbibliotek med läsrum». År 1892 öppnades biblioteket med 400 band vid Svartmangatan, därifrån det samma 1897 flyttades till Norrmalm, samtidigt med att en avdelning öppnades på Söder. Biblioteket har bildats genom sammanslagning av föreningars bokförråd samt genom gåvor och inköp. De till förbundet anslutna föreningarna (vid 1923 års slut 124 med över 35,000 medlemmar) äga biblioteket, som förvaltas av en styrelse på sju personer. Förbundets bokförråd uppgår nu till 41,000 band, fördelade på centralbiblioteket, Barnhusgatan 14, södra biblioteket, Bangårdsgatan 4, samt ett mindre filialbibliotek, Ekstigen 1, Aspudden. Centralbiblioteket är öppet oktober—april vardagar 3—8 e. m. (lördagar 1—6); södra biblioteket oktober—april vardagar 4—8 e. m. (lördagar 2—6). Under maj—september hållas biblioteken öppna: centralbiblioteket måndag—fredag 3—7, lördag 1—5 e. m. och södra biblioteket måndag—fredag 4—7, lördag 3—6 e. m. Antalet boklån uppgick under år 1923 till 151,222.

Förbundets bibliotek torde komma att införlivas med det blivande stadsbiblioteket.

Stockholms läsesalong.

Stadens bidrag år 1924: 3,500 kr.; dessutom för år 1924 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 2,500 kr.

År 1866 grundades genom bidrag av enskilda personer »Läsesalong för damer», som några år senare blev tillgänglig även för män. År 1884 inflyttade läsesalongen i Beridarebangatan 25. F. n. är den inrymd i Arsenalsgatan 1, där den hålles tillgänglig vardagar 10 f. m.—9 e. m. samt sönd- och helgdagar 2—9,30 e. m. Expeditionen för boklån hålles öppen vardagar 12—8 e. m. Där erbjudes tillfälle till läsning på stället av en rikhaltig samling in- och utländska tidningar och tidskrifter ävensom hemlån ur en boksamling av cirka 24,000 band. De besökandes antal uppgick under 1923 till 25,249 personer. Bidraget utgår till hyra och anskaffande av in- och utländska tidningar och tidskrifter. Läsesalongens boksamling har på vissa villkor erbjudits det blivande stadsbiblioteket.

Pedagogiska biblioteket i Stockholm.

Stadens bidrag år 1924: 2,300 kr.

Detta bibliotek upprättades år 1885 av Stockholms lärarsällskap, som t. o. m. år 1918 utsåg bibliotekets styrelse. Från och med år 1919 har emellertid biblioteket övertagits av en stiftelse »Pedagogiska biblioteket i Stockholm» med av kungl. maj:t fastställda stadgar. Enligt dessa stadgar står biblioteket underinseende av skolöverstyrelsen, som även utser bibliotekets styrelse. Biblioteket omfattar nu omkring 42,500 band, arbeten rörande uppfostran och undervisning, skolstatistik, skolböcker, vetenskaplig litteratur, avsedd för lärares studier m. m., och antalet boklån år 1923 uppgick till 3,607. Biblioteket, som är avsett såväl för utlåning som för begagnande på stället, är beläget Eriksbergsgatan 8 A (Whitlockska samskolans byggnad) och hålles öppet 1 september —15 juni helgfria dagar 11,30—12,30 samt 6,30—8,30 e. m.

Stadens bidrag utgår under villkor, att bibliotekets verksamhet skall vara underkastad den kontroll, folkskoleledningen bestämmer, samt att årsberättelse över dess verksamhet och ekonomi skall till direktionen överlämnas.

Biblioteket åtnjuter även statsbidrag.

Svenska skolmuseet.

Stadens bidrag år 1924: 1,200 kr.

Svenska skolmuseet grundades år 1908 av centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskollärareförening, vilken förening alltjämt är dess målsman. Skolmuseets uppgift är att genom en permanent utställning av tidsenlig undervisningsmateriel, genom förmedling av sådan materiel och genom upplysningsverksamhet på hithörande område på ett praktiskt sätt gagna undervisning och uppfostran såväl i folkskolorna som vid högre allmänna läroverk och högre flickskolor.

Museet har sedan åtskilliga år tillbaka anordnat en permanent utställning av undervisningsmateriel i lokaler, som förhyrts i Whitlockska samskolans hus, Eriksbergsgatan 8 A. Utställningen hålles tillgänglig för allmänheten alla helgfria måndagar, onsdagar och fredagar kl. 6—8 e. m. med undantag för en kortare tid på sommaren. Under de senare åren hava vidare anordnats pedagogiska utbildningskurser i anslutning till demonstrationer av materiel och sedan år 1917 har skolmuseet som en ny gren av sin verksamhet upptagit anordnande och förmedlande av skiotikon- och kinematografiska föreläsningar (jfr ovan sid. 156).

Stadens bidrag utgår under villkor, dels att folkskoleledningen äger utöva den kontroll över verksamheten, direktioken kan finna lämplig, dels att årsberättelse över museets verksamhet och ekonomi överlämnas till folkskoleledningen.

Svenska skolmuseet åtnjuter dessutom bidrag av staten, av Sveriges allmänna folkskollärareförening samt av flick- och samskoleföreningen.

Föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 256.)

Stadens bidrag år 1924: 24,000 kr.

Biblioteket, som tillkom hösten 1911 på initiativ av fil. dr Valfrid Palmgren Munch-Petersen och enbart genom frivilliga bidrag, är beläget Drottninggatan 65, 1 tr., och tillgängligt: vardagar oktober—mars 1—8 e. m., april—september 2,30—8 e. m., söndagar 1—4 e. m. Tiden 20 juli—20 augusti är biblioteket stängt. Bokbeståndet utgjorde vid 1924 års ingång 6,986 band. Antalet boklån under år 1923 uppgick till 47,231 och antalet besök till 68,332. När Stockholms kommunala biblioteksväsen ordnats, skall enligt stadgarna biblioteket som gäva överlämnas till staden.

Bidraget utgår för år 1924 under villkor, att staden berättigas utse två ledamöter i föreningens styrelse jämte en revisor och en revisorssuppleant, samt att föreningen till stadskollegiet avlämnar redogörelse över bibliotekets verksamhet, ävensom att föreningen, därest dess verksamhet skulle upphöra, innan ett stadsbibliotek kommit till stånd, även då skall till staden överlämna sitt bibliotek.

Bromma församlings folkbibliotek.

Stadens bidrag år 1924: 600 kr.

Rörande bibliotekets organisation och förhållanden i övrigt se sid. 325.

Dövstumföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1924: 500 kr.

Föreningen utgör en sammanslutning av inom Stockholm och dess närmaste grannskap boende dövstumma över 16 år, och dess syfte är dels ekonomiskt — att bispringa medlem med ekonomiskt understöd vid förefallande behov — dels uppfostrande — att stödja honom i sedligt och allmänbildande syfte genom anskaffande av passande bibliotek, föredrag och bildande umgänge.

Bidraget utgår till utvidgande av föreningens bibliotek och läsestuga (Smålandsg. 31 B). Biblioteket omfattar f. n. 586 band.

För anordnande av lärokurser och föreläsningar erhåller föreningen bidrag från staten och från första dövstumskoldistriktets styrelse.

Svenska dövstumläraresällskapet.

Stadens bidrag år 1924: 200 kr. (jfr dock nedan).

Svenska dövstumläraresällskapet, som stiftades år 1877 av lärare vid Manilla dövstuminstitut, har till ändamål att främja dövstumundervisningen i Sverige, att arbeta för enhet och god anda inom lärarkåren samt för förbättring av lärarens och den dövstummes ställning i all-

Undermänhet. Sällskapet har kretsavdelningar inom stödda vart och ett av landets sju dövtumskoldistrikt. I spetsen för sällskapet står en centralstyrelse av sju medlemmar, en för varje krets. Av sällskapet utgives under samarbete med Norges och Danmarks dövtumslärare »Nordisk tidskrift för dövtumskolan», som utkommer en gång i månaden, samt av sällskapet ensamt »Ny tidning för Sveriges dövtummar», med i regel 20 nummer årligen.

Stadens bidrag, som är avsett att ställas under skolöverstyrelsens förvaltning och användas till anskaffande av för dövtumma fattbar litteratur, utgår endast under förutsättning, att sällskapet här för jämväl erhåller statsbidrag. En sedermera ingiven framställning om statsbidrag för ifrågasvarande ändamål för budgetåret 1924/1925 har emellertid avslagits av kungl. maj:t, vadan stadens bidrag för år 1924 icke utgår.

Folkkonserterförbundet.

Stadens bidrag år 1924: högst 16,500 kr.

Förbundet, vilket har sitt upphov i en blandad kör, som plägade biträda vid Stockholms borgarskolas populära litteratur- och musikafnarn, bildades år 1905 och har till syfte »att genom anordnande av prisbilliga folkkonserter med även i litterärt avseende värdefulla program söka i sin mån väcka och underhålla estetiskt intresse hos huvudstadens kroppsarbetande befolkning».

Stadens bidrag utgår för anordnande under arbetsåret 1923—1924 i Folkets hus A-sal av dels minst två folkkonserter med blandad kör och flygelackompanjemang, dels minst 24 musikafnarn, under villkor: att biljettpriset vid både konserter och musikafnarn icke sättes högre än en krona, och att beträffande biljettförsäljningen vidtagas sådana åtgärder, som innebära största möjliga garanti för att dessa konserter och musikafnarn få den publik, för vilken de äro avsedda.

Konsertföreningen.

Stadens bidrag år 1924: 75,000 kr.

Konsertföreningen har enligt sina 1902 antagna, 1913 och 1921 kompletterade stadgar till ändamål att giva konserter, huvudsakligen ägnade att höja intresset för orkestermusik samt att i och för verksamhetens utövande om möjligt upprätta och underhålla en fast orkester i Stockholm. I regel givas av föreningen under arbetsåret 1 okt.—1 maj två konserter i veckan, därav en på söndag.

Bidraget avser verksamhetsåret 1923—1924 och utbetalas med 30,000 kr. vid 1924 års början och med 45,000 kr. efter vårterminens slut, sedan räkenskaperna för det gångna arbetsåret avslutats, under följande villkor:

a) att föreningens verksamhet bedrivs efter i huvudsak samma plan och samma omfattning som under verksamhetsåret 1922—1923;

b) att vid verksamhetens finansiering vidtagas sådana åtgärder, att de till föreningens förfogande ställda lotterimedlen icke förbrukas förr, än enligt vad föreningen i sin ansökan om kommunalt bidrag hade beräknat, d. v. s. att dessa medel skulle användas för verksamhetens upprätthållande under de närmaste tre åren;

c) att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, stadskollegiet kan finna lämplig;

d) att föreningen till kollegiet avlämnar revisionsberättelse samt redogörelse för verksamheten under tillämplig arbetsår;

e) att biljettprisen icke må sättas högre än: vid söndagskonserter: 491 platser à 75 öre, 761 platser à 1,50 kr., 200 platser à 2 kr. och 280 platser à 2,50 kr. samt vid vardagskonserter: 491 platser à 1,50 kr., 321 platser à 2,50 kr., 440 platser à 2,75 kr., 200 platser à 3,50 kr. och 280 platser à 4,50 kr.; samt

f) att förutnämnda biljettpris nedsätts med femtio procent, då för elever och lärare vid högskola och skola i Stockholm, underofficerare och manskap vid Stockholms garnison samt medlemmar av arbetarkorporation i Stockholm rekriveras samtidigt minst femtio biljetter för varje högskola, skola, regemente eller korporation.

Skansen.

Stadens bidrag år 1924: 40,000 kr.

Skansens friluftsmuseum, som tillkom på initiativ av dr A. Hazellius, och invigdes den 11 okt. 1891, har till uppgift att giva dels en bild av Skandinavien sten-, växt- och djurvärld, dels även en inblick i det materiella och andliga livet, sådant det levats och leveras av folket i Norden. Skansen utgör ett annex till Nordiska museets på Djurgårdssläätten belägna kulturhistoriska och etnografiska inomhusmuseum samt lyder närmast under Nordiska museets nämnd, som består av fem personer, av vilka en utses av kungl. maj:t.

Stadens bidrag utgår för år 1924 under villkor: 1) att såväl berättelse över anslaget användande som revisionsberättelsen över Nordiska museets förvaltning insändes till stadskollegiet; 2) att lärjungar vid såväl Stockholms allmänna läroverk och folkskolor som de med bidrag från Stockholms stad understödda högre flickskolor i samlad klass under lärares uppsikt och på tider, varom överenskomelse kan träffas med Skansens styrelse, äga kostnadsfritt tillträde till Skansen; 3) att Skansen tillhandahåller Stockholms folkskoleledningen årligen 2,250 frikort, gällande för besök å Skansen under tiden 1 maj—30 september, att mot de särskilda villkor och ordningsregler, varom överenskomelse kan träffas mellan direktionen och Skansens styrelse, utdelas till värltade lärjungar till ett antal av 1,750 inom folkskolans högre klasser samt 500 inom högre folkskolorna och kommunala mellanskolor; 4) att Skansen på rekvisition av rektorer vid såväl huvudsta-

dens allmänna läroverk som de högre flickskolor, vilka erhålla bidrag från Stockholms stad, tillhandahåller frikort intill ett antal av högst 750, gällande under tiden 1 maj—30 september, att mot sådana villkor och ordningsregler, som i föregående moment omnämnas, utdelas bland värlatade lärjungar vid läroverken; 5) att Skansen under året, helst å lördagar, anordnar tio gottköpsdagar med en inträdesavgift av högst 25 öre och att av dessa åtta falla under månaderna maj—september; samt 6) att å Skansen s. k. folksöndagar — av vilka under sistnämnda månader minst åtta böra anordnas — föräldrar jämte högst tre barn under 12 års ålder äga tillträde mot den avgift, som under vanliga dagar är gällande för vuxen person.

Anstalter för sjukvård m. m.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

(Jfr sid. 259.)

Stadens bidrag år 1924: 54,500 kr.

Av anslaget utgör 7,500 kr. stadens ordinarie bidrag till sjukhuset och återstoden utgår som tillfälligt anslag för täckande av kostnaden för sjukhusets drift.

Dessutom disponeras för bestridande av sjukhusets utgifter för år 1924 den allmänna sjukvårdsavgiften, som enligt stadsfullmäktiges beslut för år 1923 utgår med 50 öre för man och 25 öre för kvinna, som i Stockholm erlägger mantalsspenningar (beräknad behållning härav c:a 72,000 kr.).

Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Stadens ordinarie bidrag år 1924: högst 26,400 kr.

Vårdanstalten, som är belägen Polhemsgatan 30, har 134 ordinarie platser (för barn i åldern 2—12 år), vartill kommer att den polikliniska verksamheten vid sjukhuset är mycket omfattande. Anstalten är Stockholms största barnsjukhus.

Stadens bidrag till vårdanstalten samt till polikliniken därstädes utgår jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 7 december 1900 under villkor: att minst 78 sängar, därav minst 8 för barn under 2 år, upplåtas för medellösa sjuka barn från Stockholms kommun; att minst 20 sängar upplåtas för betalande sjuka från staden mot en avgift icke överstigande den, som för vård i allmänt rum erlägges å kommunens egna sjukhus; att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i styrelsen och utse en revisor; samt att läkaren dagligen lämnar nämnden meddelande om beläggningen.

Vårdanstalten åtnjuter jämväl bidrag av Stockholms läns landsting för å anstalten vårdade medellösa barn med hemortsrätt inom Stockholms län.

Barnsjukhuset Samariten.

Stadens ordinarie bidrag år 1924: högst 25,000 kr.

Barnsjukhuset Samariten tillhör en år 1888 bildad förening, vilken år 1890 började sin verksamhet i en i Maria församling förhård lokal och sedan år 1909 disponerar egen byggnad, Ringvägen 21. Sjukhuset har 54 platser, huvudsakligen avsedda för invärtes och ögonsjuka barn i åldern 6 månader till 12 år. Staden har kostnadsfritt upplåtit tomt för sjukhuset, under villkor bl. a. att minst tre fjärdedelar av platserna å allmän sal skola vara tillgängliga för fattiga barn, tillhörande Stockholms kommun.

Stadens bidrag utgår under villkor, att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i sjukhusets styrelse och utse en revisor för granskning av dess förvaltning.

Föreningen S. de C.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 6,000 kr.

Föreningen S(œurs) de C(harité), som bildades år 1875, har till ändamål att lindra nöd och sjukdom bland barn och gamla.

Stadens bidrag utgår till föreningens barnsjukhem, som ursprungligen inrättades år 1892 och år 1908 inflyttade i egen, för ändamålet uppförd byggnad å av Stockholms stad upplåten tomt i Stadshagen. Vid hemmet mottagas intill 25 fattiga barn från Stockholm med omnejd i åldern 2—6 år, vilka äro klena, vanvårdade eller lida av engelska sjukan e. d. Vården är kostnadsfri.

Föreningen Margarethahemmet.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 10,500 kr.

Föreningen bildades år 1892 för vård av fallandesjuka, sinnesslöa barn. För detta ändamål inrättades samma år en anstalt vid Mariehäll, vilken sedermera flyttades först till Åkeshov och därefter, år 1915, till Knivsta. Anstalten, som kan mottaga omkring 80 fallandesjuka, sinnesslöa barn, omfattar dels en vårdanstalt för utbildbara, dels en skolvårdning och ett arbetshem för bildbara.

Stockholms centrala diakoniråds konvalescenthem å Ribbingebäck.

(Jfr sid. 295.)

Stadens bidrag år 1924: 5,000 kr.

Konvalescenthemmet var ursprungligen förlagt till Viby gård, Norrviken, men sedan det år 1917 övertagits av Stockholms centrala dia-

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Understöddma koniråd, förflyttades hemmet till den för ändamålet inköpta egendomen Ribbingebäck i Uppland.

instititioner. Hemmet är avsett för obemedlade män, som utskrivits från sjukhus, men äro i behov av ytterligare vård och vila för att bliva fullt arbetsföra. De tillgängliga platserna å hemmet äro omkring 40, av vilka platser staden äger rätt att mot avgift belägga 12.

Stadens bidrag utgår för täckande av den merkostnad, varmed vårdkostnaderna överstiga vårdavgifterna. Hemmet åtnjuter dessutom anslag från staden såsom ersättning för underhåll och vård av på stadens bekostnad å hemmet intagna personer (se sid. 295).

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra.

Stadens bidrag år 1924: 2,000 kr.

(Jfr även nedan under Polikliniker.)

Föreningen, stiftad år 1891, har till ändamål »att bistå obemedlade lytta och vanföra, men andligt normala personer, företrädesvis barn och yngre individer, på sätt som bäst är ägnat att lindra vanförheten och dess följder». Föreningens arbetskola för lytta och vanföra, som öppnades 1892, utvidgades 1901 med ett elevhem och 1910 med en ortopedisk poliklinik. I augusti 1913 sammanfördes dessa till »*Vanförestalten i Stockholm*», som inrymmer i föreningens för ändamålet ombyggda fastigheter Grevturegatan 59—61. Anstalten omfattar poliklinik (jfr nedan), sjukavdelning, arbetskola (med intill 3- till 4-åriga yrkeskurser) och elevhem (med aftonskola). I januari 1918 utvidgades anstalten ytterligare, varvid den kvinnliga yrkesskolan överflyttades till en närgränsande fastighet, Brahegatan 40, som år 1917 hade inköpts och ombyggt för ändamålet. Polikliniken hålles öppen tre gånger i veckan, avgiftsfritt. Sjukavdelningen är beräknad för högst 53 patienter och arbetskola för 110 elever, av vilka 90 kunna erhålla bostad i elevhemmet. År 1923 har föreningen inköpt fastigheten Grevturegatan 63, vilken, så snart den kan tagas i bruk, skall användas dels till bandage- och protesverkstad, dels till utvidgning av vanförestaltens olika avdelningar. Sedan juli 1915 upprätthåller föreningen även ett *skol- och uppfostringshem* å Lidingö, avsett dels för vanföra barn i skolåldern, som på grund av sin vanförhet ej i hemorten kunna erhålla skolundervisning, dels för sådana barn, som för den ortopediska behandlingen under längre tid behöva erhålla vård och stå under läkares observation.

Stadens bidrag utgår genom hälsovårdsnämnden. Föreningen åtnjuter även bidrag av staten, landstingen, pensionsstyrelsen samt kommuner och enskilda.

Polikliniker.

Stadens bidrag år 1924: 49,983 kr.

Stadens bidrag till serafimerlasarettets poliklinik: 20,800 kr.

Stadens bidrag till diakonissjukhusets poliklinik: 3,000 kr.

Stadens bidrag till polikliniken vid Riddaregatan (polikliniken å Östermalm): 10,700 kr.

Stadens bidrag till polikliniken för barnsjukdomar vid Norrtullsgatan 6,755 kr.; dessutom 728 kr. för täckande av under år 1921 uppkommen brist.

Stadens bidrag till vanförestaltens i Stockholm poliklinik: 3,000 kr. (se vidst. spalt).

Stadens bidrag till tandläkarinstitutets poliklinik: 5,000 kr.

Dessutom underhåller staden fullständigt polikliniken å Södermalm (vid Folkungagatan) och fr. o. m. år 1919 polikliniken å Norrmalm (vid Sveavägen) samt polikliniker vid en del sjukhus (se under hälsovårdsnämnden sid. 104).

Vård av fattiga sjuka i hemmen.

Stadens bidrag år 1924: 16,000 kr.

Bidraget utgår från fattigvårdsnämnden för vård i hemmen av fattiga sjuka genom skolade, under läkares överinseende stående sköterskor och fördelas mellan »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Sofia församling» (6,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Bromma församling» (4,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Brännkyrka församling» (4,000 kr.) och »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Kungsholms församling» (2,000 kr.).

Bidrag lämnas dessutom dessa föreningar från vederbörande församlingar dels med kontanta belopp, dels genom avlönande av föreningarnas sjuksköterskor.

Bidrag från vederbörande församlingar utgå jämväl till övriga, icke av staden understödda sjukvårdsföreningar, nämligen »Föreningen för sjukvård i fattiga hem» (inom Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Mattens och Johannes församlingar), »Föreningen för sjukvård hos fattiga å Östermalm», »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Maria församling» samt »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Katarina församling». Till största delen uppehållas emellertid sjukvårdsföreningarnas verksamhet genom räntor å donationer och kontanta bidrag av enskilda.

Hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

Stadens bidrag år 1924: 15,700 kr.

Föreningens ändamål är att utöva dispenserverksamhet för psykiskt sjuka samt att hjälpa på sjukhusen vårdade sinnessjuka att tillvarataga deras ekonomiska och juridiska intressen. Här för har föreningen anställt en kurator samt två läkare jämte biträde vid föreningens byrå,

vilken är öppen två gånger i veckan å serafimerlasarettet; kurator, fröken Gertrud Rodhe, träffas dagligen, Östermalmsgatan 11. — Sekreterarens adress är: dr Billström, Kungsgatan 62.

Anslaget utgår under villkor, att understöd lämnas endast åt i staden boende personer, att hälsovårdsnämnden skall äga utse en styrelseledamot och en revisor i föreningen, samt att styrelse- och revisionsberättelser årligen avlämnas till hälsovårdsnämnden.

Anstalter för socialt arbete, fattigvård, barnavård etc.

Centralförbundet för socialt arbete.

Stadens bidrag år 1924: 2,000 kr.

I syfte »att inom olika samhällslager söka väcka intresse för och sprida kunskap om sociala spörsmål för att därigenom medverka till lösningen av viktiga samhällsfrågor» sammanslöt sig år 1903 en del föreningar med socialt syfte till »Centralförbundet för socialt arbete». Sitt mål söker förbundet vinna dels genom den år 1904 inrättade *sociala upplysningsbyrån*, som meddelar upplysningar om sociala förhållanden och företag i in- och utlandet samt lämnar råd och litteraturanvisningar för studiet av sociala frågor, dels genom sitt kostnadsfritt tillgängliga bibliotek, som numera omfattar över 4,000 band, in- och utländsk uppslags- och speciallitteratur i sociala och kommunala frågor samt ett 100-tal tidskrifter, behandlande dessa ämnen på olika språk, dels slutligen genom föreläsningsverksamhet, utgivande av publikationer, verkställande av utredningar och undersökningar, anordnande av kongresser rörande aktuella sociala spörsmål etc.

Biblioteket och upplysningsbyrån, Myntgatan 4, 2 tr., *St.*, äro öppna alla vardagar 12—3.

Stadens anslag utgår till bestridande av kostnaderna för det av förbundet upprättade biblioteket.

Beträffande det på initiativ av centralförbundet för socialt arbete upprättade socialpolitiska och kommunala institutet se ovan sid. 250 och 273.

Föreningen för arbetarskydd.

Stadens bidrag år 1924: 1,000 kr.

Föreningen, som bildades år 1905, har sedan maj månad 1906 haft anordnad en för allmänheten tillgänglig utställning av en mångfald olikartade skyddsanordningar mot såväl olycksfall som ohälsa i arbete. I samband med utställningen anordnar föreningen föredrag för arbetare och förmän samt föreläsningar av arbetarskyddsfiler, varjämte föreningen utger en publikation »Arbetarskyddet». Utställningen,

som är inrymd i huset Birgerjarlsgatan 32, är fritt tillgänglig för allmänheten alla söckendagar (utom lördagar) 12—1 samt därjämte lördagar 5—8 och söndagar 1—3.

Föreningen åtnjuter statsbidrag.

Centralförbundets för nykterhetsundervisning permanenta nykterhetsutställning och centralbibliotek i Stockholm.

Stadens bidrag år 1924: 1,000 kr.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som stiftades år 1901, är en för samtliga större nykterhetssällskap gemensam institution, vilken ledes av en utav de anslutna sällskapen vald representantförsamling, bestående av ett ombud för varje påbörjat 25,000-tal medlemmar. Förbundets ändamål är att bedriva en hela folket och främst de unga omfattande upplysningsverksamhet i alkoholförfrågan. Detta sker *dels* genom anordnande av mera populära, för alla tillgängliga s. k. allmänna upplysningskurser (intill år 1924 inalles 114), *dels* genom förmedling av statsunderstödda föreläsningar i alkoholförfrågan samt därmed sammanhängande hygieniska och sociala spörsmål, *dels* genom anordnande av sociala och hygieniska fortbildningskurser för lärare m. fl., *dels ock* genom anordnande av allmänna utbildningskurser för präster och predikanter, studie- och ungdomsledare m. fl. Vidare utgives centralförbundets organ *Tirfing*, tidskrift för nykterhetsfrågans studium, litteratur m. m., anordnas utställningar vid kurser, lärarmöten o. s. v. I april 1906 öppnade förbundet i förening med en del andra korporationer (centralförbundet för socialt arbete, föreningarna för arbetarskydd och för tuberkulosens bekämpande etc.) en social utställning med en nykterhetsavdelning. Den senare avskildes sedermera såsom en självständig nykterhetsutställning och gjordes permanent. Den avser att klargöra nykterhetsrörelsens uppkomst och utveckling ävensom att demonstrera tillgänglig undervisningsmateriel och litteratur. Med utställningen är förenat ett centralbibliotek i alkoholförfrågan, omfattande f. n. cirka 7,000 band och innehållande den viktigaste in- och utländska litteraturen. Såväl utställningen som biblioteket stå gratis till allmänhetens förfogande.

Från staten åtnjuter centralförbundet bidrag till förbundets allmänna verksamhet, till föreläsningarna, till utgivande av tidskriften, till centralbiblioteket samt dessutom tillfälliga anslag för utgivande av undervisningsmateriel.

Från landsting och kommuner erhållas anslag till deltagare i de allmänna upplysningskurserna.

Bibliotek och utställning äro inrymda i Tunnelgatan 19 A och B, 1 tr., och öppna kl. 10—6 alla vardagar; utställningen dessutom även andra tider efter särskild överenskommelse.

Understödda in-stitutioner. De blindas förening u. p. a. Stadens bidrag år 1924: högst 13,200 kr.; dessutom 500 kr. till De blindas veckoblad.

De blindas förening, som bildades år 1889, har till uppgift att stödja blinda i deras strävan till självförsörjning. I sina hus, Majorsgatan 11 och 12, har föreningen inrättat en borstbinderiverkstad, en borsträfabrik och en korgmakeriverkstad samt en försäljningsbod. Vid verkstäderna äga ett 60-tal blinda fast anställning. Därjämte upprätthåller föreningen ett hantverkshem för blinda kvinnor, Klara östra kyrkogata 3, där undervisning i korgmakeri meddelas, och en skrivbyrå, Nybrogatan 23. De blindas förening har även ett bibliotek i bladskrift, f. n. omfattande omkring 9,000 band, varav blinda kunna erhålla boklån gratis och fraktfritt. Föreningen utger vidare den i blandskrift tryckta tidningen De blindas veckoblad, vilken lämnas gratis till läskunniga blinda. Slutligen har föreningen en sjukkasessfond för beredande av sjukhjälp åt blinda, som genom eget arbete bidraga till sitt uppehälle. Flertalet av föreningens medlemmar äro blinda och av dess tio styrelseledamöter skola minst fem vara blinda. En styrelseledamot tillsättes av kungl. maj:t.

Av stadens bidrag utgår högst 13,200 kr. till de av föreningen anordnade borstbinderi- och korgmakeriverkstäderna samt till hantverkshemmet för blinda kvinnor och 500 kr. till De blindas veckoblad. Det förstnämnda anslaget utgår, under villkor att driften vid verkstäderna och hantverkshemmet upprätthålles utan avbrott hela året, med 300 kr. för varje i Stockholm hemortsberättigad, manlig eller kvinnlig arbetare, därest arbetaren sysselsatts hela året och med proportionellt minskat belopp, därest vederbörande varit sysselsatt endast en del av året. Anslaget utbetalas genom fattigvårdsnämnden vid årets slut, sedan redogörelse över verksamhetens omfattning till nämnden ingivits.

De blindas förening åtnjuter ett årligt statsbidrag av 100,000 kr. samt dessutom för De blindas veckoblad bidrag med 3,600 kr. från staten och omkring 5,000 kr. från landsting och städer, som ej deltaga i landsting.

Föreningen Hem för arbeterskor.
Stadens hyresbidrag år 1924: 1,000 kr.

För att i någon mån motverka inneboende-systemet och bereda billig och hemtrevlig bostad åt ensamstående arbeterskor från stadens fabriker, syateljéer o. s. v. bildades 1898 föreningen Hem för arbeterskor, som samma år öppnade sitt första hem, Kungsholmsgatan 30, vilket tvenne gånger utvidgats och nu rymmer 36 hyresgäster. År 1901 inrättades ett andra hem i Åsögatan 79, som hösten 1910 flyttades till Katarina Bangata 33 B,

och ett tredje upprättades 1909 Vikingagatan 7 B (numera Tomtebogatan 19). Föreningen bereder nu bostad åt 80 personer. Arbeterskorna betala i dessa hem en hyra av 16—20,50 kr. i månaden för delat möblerat rum med linne och sängkläder, läkarvård och medicin samt få mot billig avgift tillaga sin mat i köken. För ensamt rum är priset 20—28,50 kr. För värme betalas dessutom 2,50—3,50 kr. i månaden under tiden okt.—april. I varje hem finnas samlingsrum, bibliotek, tidningar och symaskin till fritt begagnande. Föreningen anordnar kurser och samkväm för hyresgästerna och andra arbeterskor samt bereder såväl dem som utom hemmen boende arbeterskor tillfälle till billig inackordering, 17,50 kr. i veckan, i ett sommarhem (fr. o. m. 1911 beläget vid Lövberga å Värmdö).

Bidraget utgår under förutsättning, att föreningen upprätthåller det med hjälp av detta anslag inrättade hemmet (Tomtebogatan 19) med minst 14 platser, och att stadskollegiet äger över föreningens verksamhet utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Hemmet för lungsjuka arbetande kvinnor.

Stadens bidrag år 1924: 1,000 kr.

Hemmet, som är inrymt i Stockholms stads fastighet Sköldgatan 26, bereder plats för lungsjuka arbetande kvinnor (f. n. till ett antal av 12), de flesta i smittsamt stadium av sjukdomen. Sedan år 1908, då hemmet iurättades, har det haft till uppgift att bereda de sjuka en hygieniskt tillfredsställande bostad och förhindra smittans spridning, då dessa sjuka i annat fall som regel måst taga sin tillflykt till att innebo hos andra. Dessutom har hemmet av stadens understödsbyråer för tuberkulösa flitigt använts för deras understödstagare, medan dessa väntat på inträde vid sanatorium eller nyss utskrivits från dylikt sjukhus.

Då hemmets hyresgäster som regel icke äro fullt arbetsföra, hava hyresbeloppen satts så lågt som till 8 å 10 kr. per månad, för vilken summa erhålles möblerad bostad, värme, lyse och sänglinne samt rättighet att i det gemensamma köket med hemmets bränsle laga mat vissa bestämda timmar dagligen.

Stadens bidrag utgår genom hälsovårdsnämnden. Dessutom erhåller hemmet bidrag från svenska nationalföreningen mot tuberkulos och föreningen Majblomman.

Allmänna skyddsföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1924: 5,500 kr.

Föreningen, som stiftades år 1866, har till uppgift att lindra fattigdomens börda för den mindre väl situerade befolkningen i huvudstaden,

i främsta rummet änkor, minderåriga och sådana nödställda, som till följd av sjukdom, olyckshändelse eller andra orsaker råkat i tillfällig fattigdom, utan att därför söka understöd från den allmänna fattigvården». Föreningens verksamhet utövas, under ledning av en centralkommitté som överstyrelse, genom särskilda skyddsföreningar och arbetsföreningar i de olika församlingarna. Föreningens sekreterare-expedition är belägen Banérgatan 43, 2 tr.

Fattigvårdsnämnden äger deltaga i revisionen av föreningens räkenskaper.

Stadens bidrag är avsett för arbetsföreningarnas verksamhet.

Föreningen Skyddsvärnet.

Stadens bidrag år 1924: 2,000 kr.

Föreningen Skyddsvärnet, som bildades år 1910, har till ändamål »att verka för främjandet av det allmänna och enskilda räddningsarbetet bland frigivna fångar, villkorligt dömda, lösdrivare, alkoholister, prostituerade och i liknande avseende hjälpbehövande». Detta sitt mål söker föreningen vinna genom anordnande av platsförmedling, räddningsarbete bland alkoholister, anställande av förundersökningar i fråga om sådana häktade, som anses kunna ifrågakomma till villkorlig straffdom, samt tillsyn och övervakning efter domens avkunnande, därvid samarbete äger rum med fängvårdsstyrelsen, centralföreningen till stöd för frigivna m. fl. institutioner. Därjämte har föreningen för bildade arbetslösa upprättat ett inackorderingshem och en skrivbyrå. Föreningens expedition, Lästmakaregatan 6, är öppen 9—5.

Stadens bidrag utgår under villkor, att i föreningens räkenskaper noga skiljes på kostnaderna för de olika verksamhetsgrenarna, samt att till stadskollegiet avlämnas styrelse- och revisionsberättelser över föreningens verksamhet.

Staten och fängvårdsstyrelsen lämna även bidrag till verksamheten.

Stockholms stadsmissions arbetshem.

Stadens bidrag år 1924: 1,500 kr.

I detta hem, som inrättades år 1888, mottagas hem- och arbetslösa personer och sysselsätts med vedhuggning och dylikt. Vistelsen i hemmet är avsedd att endast vara tillfällig under väntan på fast arbete. Det åligger därför stadsmissionens mottagningsbyrå, varifrån all hänvisning till hemmet sker, att medverka till anskaffande av platser åt de å hemmet intagna. Arbetslösa, vilka till följd av nedsatt arbetsförmåga ej hava utsikt att erhålla arbete, intagas ej å hemmet utan hänvisas till stadens arbetsinrättning eller St. Eriks sjuk- och vårdhem. Jämte viss kontant avlöning erhålles å arbetshemmet kost, logi och underkläder. Högst 40

män kunna samtidigt vara boende å hemmet. Understödda in-stitutioner.

Stadens bidrag utgår under villkor, att å hemmet endast mottagas personer, som äro i staden mantalsskrivna, och att dess verksamhet övervakas på sätt, fattigvårdsnämnden bestämmer.

Stockholms stadsmissions inackorderingshem för arbetare.

Stadens bidrag år 1924: 1,000 kr.

Inackorderingshemmet, vars verksamhet påbörjades år 1910, har till uppgift att bereda god och billig bostad åt ogifta, företrädesvis yngre arbetare, vilka eljest skulle vara hänvisade att bo på s. k. härbärgen eller innebo i familjer. Hemmet, som är inrymt i stadsmissionens byggnad vid Stortorget, har plats för 37 personer. Hyresavgifterna, inberäknat värme, lyse, städning och sängkläder, äro för enkelrum 50 kr. och för delat rum 30—35 kr. i månaden.

Stadens bidrag utgår under villkor, att stadskollegiet äger över verksamheten utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Hemmet för arbetssökande kvinnor.

(Förut »Nattasylen för kvinnor».)

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 2,000 kr.

Hemmet, vars ändamål är att bereda tillfällig billig bostad åt arbetssökande kvinnor samt i möjligaste mån bistå dessa med råd, hjälp och anvisningar, är beläget Artillerigatan 11 och har 18 platser. Där mottagas hemlösa kvinnor mot en avgift av 1 kr. per natt, för vilken avgift även erhålles frukost och kvällsmat. Hemmet hålles öppet under tiden 1 sept.—1 juli. Verksamheten upprätthålles genom en förening.

Arbetsstugorna i huvudstaden.

Stadens bidrag år 1924: 80,000 kr.

År 1887 upprättades på initiativ av fru A. Retzius, f. Hierta, den första arbetsstugan i huvudstaden (i Adolf Fredriks församling); för närvarande finnas tillsammans 18 sådana stugor, nästan alla med understöd av stiftelsen »Lars Hiertas minne». I dessa arbetsstugor lämnas åt fattiga barn i åldern 7—14 år (särskilt ur sådana hem, där båda föräldrarna äro ute i arbete) vård under deras fritid samt undervisning i slöjd och handarbeten, och få barnen en måltid som lön för utförda arbeten, vilka försäljas. Antalet barn i Stockholms arbetsstugor utgjorde vid 1924 års ingång 1,875. Varje arbetsstuga har sin styrelse, som representeras i en för staden i dess helhet bil-

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Understöddas minne utser årligen två revisorer för granskning av räkenskaper.

De under centralkommittén lydande arbetsstugorna äro följande:

Adolf Fredriks arbetsstuga, Hölländaregatan 16, **Bromma västra arbetsstuga**, Bällstälund, Sundbyberg, **Bromma östra arbetsstuga**, Alviks folkskola, Alvik, **Engelbrekts arbetsstuga**, Valhallarvägen 76, **Gustav Vasa arbetsstuga**, Västmannagatan 63, **Jakobs arbetsstuga**, Davidbagaresgatan 21, **Johannes norra arbetsstuga**, Döbelnsgatan 38 A och B, **Katarina arbetsstuga**, nya skohuset, Nytorget, **Klara arbetsstuga**, Klara västra kyrkogata 20, **Kungsholms västra arbetsstuga**, Flemingsgatan 79 B, **Kungsholms östra arbetsstuga**, Parmmätaregatan 9, **Liljeholmens arbetsstuga**, Manhemsgatan 6, Aspudden, **Maria västra arbetsstuga**, Hornsgatan 110, **Matteus arbetsstuga**, Västmannagatan 92, **Sofia arbetsstuga**, Sofia folkskola, Skånegatan 117, **Storkyrkoför-samlingens arbetsstuga**, Skomakaregatan 30, **Värtans arbetsstuga**, Dianavägen 7, Hjorthagen, **Östermalms arbetsstuga**, Karlavägen 72.

Förutom de under centralkommittén sorterande arbetsstugorna finnas ytterligare fyra, vilka åtnjuta kommunalt bidrag, nämligen: **stiftelsens Wilhelm Govenii minne arbetsstugor**, Nybrogatan 55, Hålsingegatan 14—16 och **Volmar Yxkullsgatan 41** och **Sunnerdahlska stiftelsens arbetsstuga**, Klippgatan 24.

Stadens bidrag fördelas av folkskoledirektionen bland ovannämnda arbetsstugor. Definitiv fördelning af årets anslag har ännu ej ägt rum.

Arbetsstugorna erhålla dessutom understöd från en del af Stockholms församlingar samt — för utsändande af feriebarn — från »Barnens dag».

Sommarkolonier för barn.

Stadens bidrag år 1924: 60,000 kr. jämte 2,000 kr. till inspektion af kolonierna.

Stadens ifrågavarande bidrag utgår till understödjande af åtgärder för beredande af sommarvistelse å landet åt mindre bemedlade, i Stockholm hemmahörande barn i och även under skolåldern. Bidraget fördelas efter folkskole-direktionens bestämmande företrädesvis mellan de till centralstyrelsen för Stockholms skollöskolonier anslutna koloniföreningarna och sommarkolonier, anordnade af i Stockholm och dess omgivning verkande nykterhetsföreningar.

Den nämnda centralstyrelsen, som bildades år 1885, har till uppgift att organisera verksamheten för Stockholms skollöskolonier. Den består af representanter för de tolv olika lokalföreningarnas och den år 1899 bildade fjällkoloniföreningens styrelser.

Kolonierna erhålla i övrigt bidrag från samtliga territoriella församlingar med varierande

de belopp, anslag från föreningen »Barnens dag», räntemedel från donationsfonden »Elin Hirschs minne» (en fond å 500,000 kr.) och från gross-handlare A. Holts' donation till förmån för skollöskolonier, ävensom några andra mindre fonder samt gåvor.

Registerbyrån för understöd och pensioner.

Storkyrkobrinken 11, St.; t. 154 39.

Stadens bidrag år 1924: 6,000 kr.

Registerbyrån, som inrättades år 1911 af föreningen för välgörenhetens ordförande (F. V. O.), har till ändamål att underlätta ett ordnat samarbete mellan den kommunala fattigvården, välgörenhet utövande institutioner, pensionskassor och fonder m. fl. samt enskilda personer. I detta syfte har enligt amerikanskt kortsystem upplagts ett för den kommunala fattigvården och till föreningen anslutna understödsföreningar gemensamt register över pensionärer och understödstagare.

Med anledning af stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1910 överlämnade fattigvårdsnämnden till byrån den 1 juli 1911 det hos nämnden förda pensionsregistret samt åtog sig att på framställning från byrån tillhandaga med upplysningar, som äro erforderliga för byråns verksamhet, på villkor, att registret hålles för fattigvårdsnämnden tillgängligt, och att nämnden finge tillsätta en revisor för granskning af byråns verksamhet.

Sedan år 1923 står registerbyrån under ledning af en särskild styrelse af fem personer, af vilka två utses af F. V. O. och två af fattigvårdsnämnden, som skall bereda ordförandena i stadens pensionsnämnder tillfälle att föreslå den ene af dessa sistsnämnda; den femte utses af de sålunda utsedda fyra ledamöterna.

Efter allmänna pensionsförsäkringens ikraftträdande införas i registret uppgifter över pensions- och understödstagare samt förmedlas upplysningar till Stockholms pensionsnämnder. Vidare har F. V. O., sedan stadsfullmäktige den 18 dec. 1919 anslagit för ändamålet erforderliga medel, åtagit sig att, under drätsel-nämndens kontroll, upprätta och handhåva ett register, gemensamt för de olika pensionsnämnderna. (Jfr sid. 241.)

Anslutna föreningar m. fl. lämna registerbyrån regelbundna uppgifter om beviljade understöd och få i utbyte från byrån upplysningar om pensionärer och understödstagare, som där finnas antecknade.

Sökande af pensioner och understöd erhålla på begäran utdrag eller bevis enligt registret, så vitt dem angår.

Förteckning över och redogörelse för kommunala och enskilda anstalter, föreningar, fonder och stiftelser finnas i den af F. V. O. 1924 utgivna tredje upplagan af »F. V. O:s handbok för fattigvårdsintresserade».

Sällskapet »De gamlas vänner».

Stadens bidrag år 1924: 1,485 kr.

Sällskapet har till ändamål att mot billig avgift bereda ett ålderdomshem för obemedlade eller mindre bemedlade fruntimmer, tillhörande den s. k. bildade klassen. I det av sällskapet uppförda »Hemmet för gamla» vid Enskede finnes plats för 95 pensionärer, dels halvpensionärer, dels betalande helpensionärer och dels fripensionärer.

Stadens bidrag utgår såsom årlig avgäld för upplåtelse av marken vid Enskede.

Hemmet för ensamställda mödrar.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 4,800 kr. (jfr även sid. 291).

Hemmet, som öppnades år 1912, var ursprungligen beläget Scheelegatan 8 men har numera flyttats till Stadsgården 18 B. Det har till uppgift att för mödrar, som genom sitt arbete måste försörja sig och sitt barn, göra det möjligt att behålla barnet hos sig under goda hygieniska och etiska villkor. Plats finnes för 15 mödrar. Avgiften utgör 15 kr. per vecka, vari dock ej ingår kost för modern.

Till hemmet utgår jämväl bidrag av anslaget till barnkrubb, barnavårn och kindergårtenverksamhet (se sid. 291).

**Frälsningsarméns räddningshem,
Grevturegatan 60.**

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 2,000 kr.

Hemmet, som har plats för 26 personer, mottager sedligt förkomna kvinnor, som självmant anmäla sig. Genomsnittstiden för vistelsen vid hemmet är ett år. Kvinnorna sysselsätts med husligt arbete, sömnad, vävnad, trikåstickning m. m. Hemmet åtnjuter även statsbidrag.

**Frälsningsarméns hem för ogifta
mödrar med späda barn vid
Skogsbo (Sundbyberg.)**

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 3,500 kr.

Hemmet har plats för 25 mödrar med barn samt för 15 blivande mödrar. Mödrarna få stanna i hemmet med sina barn, så länge dessa ammas, men kunna, om de så önska, lämna detsamma förr. De intagna, som icke erlägga någon avgift, utföra inom hemmet förekommande göromål samt deltaga i förfärdigande av arbeten, avsedda till försäljning. Hemmet åtnjuter även bidrag från staten och från vissa lands-
ting.

**Frälsningsarméns hem för ogifta Under-
mödrar med späda barn, Ingemars-stödda
gatan 9. in-
stitu-
tioner.**

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 2,500 kr.

Hemmet har plats för 15 mödrar med barn och 7 blivande mödrar och arbetar efter samma grunder som hemmet vid Skogsbo (se ovan). Hemmet åtnjuter även statsbidrag.

**Vita bandets upptagningshem,
Rensgatan 26.**

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: högst 4,800 kr.

Hemmet, som upprättades år 1908, har till uppgift att omhändertaga vilsegångna kvinnor, som behöva skydd och hjälp, och bereda dem möjlighet att återgå till bättre förhållanden. Plats finnes för 8 personer samtidigt. Hemmet står i förbindelse med olika institutioner, däribland polissystrarna vid stadens poliskår, och har missionerande verksamhet särskilt å sjukhuset S:t Göran. Upptagningshemmet sorterar under och äges av Vita bandets norra och södra föreningar, vilka förenings styrelser gemensamt utse hemmets styrelse.

Stadens bidrag utgår med 2 kr. per underhållsdag, dock högst 4,000 kr., och efter lämnad redogörelse för antalet underhållsdagar, däri få inräknas underhållsdagarna även för hemmets föreståndarinna och ett kvinnligt biträde samt för dem, som äga eller kunna antagas äga hemortsrätt utom Stockholm.

Stiftelsen »Elsa Borgs hem».

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 5,500 kr.

För att söka avhjälpa den stora nöden i trakterna av Vita bergen beslöt några kristligt sinnade personer att där efter mönster från London anlägga ett s. k. bibelkvinnohem, som, inköpt för ändamålet, hösten 1876 övertogs av Elsa Borg. Utom bibelkvinnohemmet (Borgmästaregatan 6), som har till uppgift att utbilda unga kvinnor till tjänst i kristligt socialt syfte, har stiftelsen f. n. fyra *barnhem*. Barnhemmet nr 1 är beläget i Stockholm, Värmdögatan 53, barnhemmet »Furulid» i Frustuna socken (adr. Gnesta), barnhemmet »Alphyddan» i Vårdinge socken (adr. Mölnbo) samt barnhemmet »Lillgården» i Frösunda socken (adr. Uttran). Barnen skola vid intagning vara 3—10 år och få stanna till 17 å 18 år. Vid hemmen mottagas inalles omkring 60 barn för fostran och vård.

Frimurarbarnhuset.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 90 kr.

Frimurarbarnhuset, grundat år 1753, är avsett för gossar och flickor i åldern 6—10 år, vilka

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Understödda in-stitutioner. 34 kvarstanna till omkring 17 års ålder. Anstalt platser å barnhuset är 170.

Genom beslut av den 23 juli 1777 bestämde Stockholms magistrat att, så länge frimurarbarnhusinrättningen ägde bestånd, alla år av de under magistratens enskilda disposition stående medel giva 60 rdr specie till nämnda barnhus. Detta anslag utbetalades sedermera årligen av stadens drätsel förvaltning till och med år 1865, efter vilken tid det av drätselnämnden indrogs. På framställning av barnhusets direktion beslöt stadsfullmäktige den 1 februari 1871, att detta anslag skulle för år 1866 och följande år tills vidare utgå från fattigvårdsnämnden till frimurarbarnhuset med 90 rdr om året.

Prins Carls uppfostringsinrättning för fattiga barn.

Stadens bidrag år 1924: 4,750 kr.

Av bidraget utgå 750 kr. på grund av upplåtelse till dåvarande stadsnämnden (1851) av egendomen nr 5 i kv. Hästen.

Denna inrättning tillkom år 1832 för medel, insamlade år 1830 vid en jubelfest till minne av kristendomens införande i Sverige. År 1851 övertog staden en av anstaltens bägge avdelningar, nämligen »förbättringsavdelningen». Den andra avdelningen, den egentliga uppfostringsanstalten, som till en början varit inrymd i det hus, där Maria sjukhus nu är inrymt, flyttades år 1861 till Gålön i Österhanninge socken.

Vid inrättningen vårdas cirka 60 barn, vilka i regeln emottagas i åldern 4—8 år. Flertalet placeras som fosterbarn i hemmen hos arrendatorerna av inrättningens till öfver ett 20-tal uppgående jordbrukslägenheter på ön. Jämte övriga barn därstädes åtnjuta de undervisning i en av inrättningens upprättad folkskola med fortsättningsskola och sysselsätts för övrigt vid jordbruksarbetet hos fosterföräldrarna, där de få kvarstanna, tills de konfirmerats. För barnen erlägges f. n. till inrättningen en årsavgift av i medeltal 200 kr. Inrättningens angelägenheter handhavas av en överstyrelse med 40 principaler och en styrelse av 4 självskrivna och 14 valda ledamöter. Överståthållaren är självskriven ordförande i båda corporationerna.

Diakonissanstaltens barnhem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 1,310 kr.

Diakonissanstalten, som öppnades sommaren 1851 och 1862 flyttades till Ersta vid Saltsjön, är anlagd efter mönster av Europas första diakonissanstalt, grundad 1836 i Kaiserswerth, och har till första uppgift att utbilda diakonissor till församlings-, sjuk- och fattigvård. Den ägnar sig och åt vården om barn och ungdom.

Vid Ersta har anstalten grundat sjukhus, sjukhem och ålderdomshem för uttjänta diakonissor, Anstaltens eget *barnhem*, Stjärnvik, är beläget i Gryts socken i Södermanland (adr. Stjärnhov). Anstaltens *skyddshem*, Sjötorp (adr. Huddinge) är avsett för vanartade och sedligt försummade flickor. Barnhemmet har 20 och skyddshemmet 30 platser.

Stadens bidrag utgår till barnhemmet.

Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsbyråer.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: till huvudbyrån i Stockholm 8,000 kr.; till byrån i Brännkyrka 1,500 kr.

Byråerna hava till uppgift att beivra vanvård av barn, dels genom att själva ingripa, dels genom att föranstalta om, att de fall, som rätteligen höra under viss, redan existerande myndighet, verkliga komma under denna myndighets behandling, att söka förekomma vanvård, särskilt av späda barn, genom att på olika sätt söka uppmåna och tillhålla deras föräldrar att göra sin plikt, att främja barnavård och moderskydd samt slutligen att söka åstadkomma samarbete mellan enskilda och offentliga barnavårdsföretag. Härjämte hava byråerna åtagit sig att emottaga anmälningar om havandeskap enligt § 14 i lagen om barn utom äktenskap den 14 juni 1917. (Jfr barnavårdsnämnden sid. 167.)

Huvudbyråns expedition är belägen Triewaldsgränd 3 och byråns i Brännkyrka i kommunalhuset, Liljeholmen.

Tomta barnhem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 3,000 kr.

Barnhemmet, som grundades år 1891, äges av stiftelsen Tomta barnhem. År 1915 uppfördes den nuvarande barnhemsbyggnaden i Djurs-holm, Vasavägen 41, med plats för 15 barn. Hemmet, som är ett upptagningshem för barn i åldern 2—14 år, mottager barn efter remiss av barnavårdsbyrån i Stockholm och i mån av utrymme även av barnavårdsbyrån i Solna. Djurs-holms fattigvårdsstyrelse disponerar jämlikt särskild överenskommelse 2 å 3 platser. För avgiften, 30 kr. per månad, ansvarar vederbörande barnavårdsbyrå.

Hemmet åtnjuter även bidrag av Djursholms stad.

Stiftelsen Småbarnshem.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 3,500 kr.

Denna stiftelse har upprättat tvenne småbarnshem, ett i Djursholm vilket dock tillsvidare nedlades år 1919, och ett i Stockholm, Bränn-

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

kyrkagatan 114. Det senare, som disponerar ett till stiftelsen skänkt hus å staden tillhörig tomt och öppnades år 1911, mottager kvinnor med späda barn, som de själva amma (helst förstföderskor). En del mödrar mottagas redan före förlossningen. Sedan modern efter amningstidens slut lämnat hemmet, får barnet i regel kvarstanna i ytterligare 6 månader mot en månadsavgift av 25 kr., vilken avgift erlägges av fadern (i regel) eller modern. Plats finnes för 10—11 mödrar och 18—20 barn. Mödrarna utföra alla inom hemmet förekommande göromål. Varje mor ammar och sköter sitt eget barn samt vårdar dessutom ett annat barn. Extra barn mottagas i mån av utrymme. Fattigvårdsnämnden disponerar i mån av utrymme platser i hemmet och erlägger härfor 2 kr. för barn och dag.

Frälsningsarméns barnhärbärge, »Lillstugan», vid Sundbyberg.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 2,500 kr.

Barnhärbergets ändamål är att tillfälligt hysa barn i åldern 2—7 år, tills förhållandena för dessa kunna på ett tillfredsställande sätt ordnas. Plats finnes för 30 barn. Avgiften utgör 25 kr. per månad; för särskilt nödställda kan nedsättning beviljas.

Barnkrubbor, barnavårn och kindergartenverksamhet.

Stadens bidrag år 1924: 100,000 kr.

Barnkrubba har i Sverige blivit benämningen på anstalter, vilka under den del av dagen, då föräldrarna äro upptagna av arbete utom hemmet, mottaga barn under skolåldern, vanligen från 2 till 6 år, till vård och tillsyn samt ofta även, ehuru ej på skolmässigt sätt, meddela barnen en efter åldern anpassad undervisning.

I Sverige inrättades den första barnkrubban år 1854 i Kungsholms församling i Stockholm. Under kristiden undergick barnkrubbeverksamheten en hastig utveckling och ett antal nya barnkrubbor tillkommo. För närvarande finnes i huvudstaden ett tjugant (jfr nedan).

Förutom bidrag från enskilda personer, församlingar och fattigvårdsstyrelser, har under senare år kraftigt pekuniärt understöd lämnats även från stat och kommun för täckande av de merkostnader för verksamheten, som föranletts av dyrtiden.

Till dessa allmänna anslag, vilkas fördelning till en början ombesörjdes av livsmedelsnämnden och sedermera av stadens dyrtidskommitté, bidrog staten med $\frac{2}{3}$ och kommunen med $\frac{1}{3}$.

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda oppfostringsanstalter m. m.

Från och med utgången av första halvåret 1920 upphörde emellertid denna understödsverksamhet på grund av att statsbidrag ej längre kunde erhållas. För tiden därefter hava stadsfullmäktige, efter framställning från barnkrubbarnas centralförening (se nedan), ställt erforderliga medel för understödjande av barnkrubbeverksamheten till fattigvårdsnämndens förfogande.

Barnkrubbeverksamheten skall i fortsättningen liksom hitintills bibehålla karaktären av att vara en församlingarnas och de enskilda institutionernas angelägenhet.

I syfte att ernå samarbete mellan de lokala institutionerna samt likartade bestämmelser rörande förvaltning o. d. bildades år 1920 en sammanslutning, benämnd »Centralföreningen för barnkrubbor, barnavårn och småbarnsskolor i Stockholm» (sekreterare: G. F. Valdén, Tjärhovsgatan 28).

Enligt för centralföreningen gällande stadgar består dess styrelse av fem å ordinarie föreningsammantråde för ett år i sänder valda ledamöter och dessutom av en representant för varje ansluten lokalförenings styrelse samt, så länge stadsfullmäktige bevilja fattigvårdsnämnden anslag till understödjande av föreningens verksamhet, en representant för fattigvårdsnämnden.

Fördelningen av stadsfullmäktiges anslag till barnkrubbeverksamheten sker av fattigvårdsnämnden efter förslag av centralföreningen. Innevarande år har för första halvåret följande fördelning skett:

<i>Birkagårdens barnkrubba,</i> Karlsbergsvägen 86 B (jfr sid. 275)	kr. 3,000:—
<i>Bromma västra barnkrubba,</i> Bällsta villastad »	500:—
<i>Bromma östra barnkrubba,</i> Ulvunda »	3,000:—
<i>Engelbrekts barnkrubba,</i> Val- hallavägen 9 (jfr sid. 278) . . . »	1,900:—
<i>Föreningen Barnavårn,</i> Inge- marsgatan 12 »	500:—
<i>Hemmet för ensamställda</i> <i>mödrar,</i> Stadsgården 18 B (jfr sid. 289). »	600:—
<i>Johannes nya barnkrubba,</i> Frejgatan 31 »	1,000:—
<i>Katarina norra barnkrubbor,</i> Kapellgränd 9 »	5,000:—
<i>Katarina norra barnavårn,</i> Kapellgränd 9 »	2,000:—
<i>Katarina västra barnkrubba,</i> Blekingegatan 22 »	5,000:—
<i>Katarina västra barnavårn,</i> Svedenborgslunden 2 »	2,000:—
<i>Kungsholmens barnavårn,</i> Parmmätaregatan 9 »	2,000:—
<i>Maria diakoniråds barnkrub-</i> <i>ba,</i> Årstalunden 12 A »	600:—
<i>Maria husmodersskolas barn-</i> <i>krubba,</i> Långholmsgatan 16 B (jfr sid. 277) »	3,000:—

Under-Maria husmodersskolas barnstöd	navärn, Långholmsgatan 16 B (jfr sid. 277)	kr. 1,500:—
in-	Maria västra barnkrubbor, Brännkyrkagatan 102	6,400:—
stitu-	Maria östra barnkrubba, Ragvaldsgatan 10	1,000:—
tioner.	Matteus barnkrubba, Karlbergsvägen 80	1,300:—
	Matteus spädbarnskrubba, Karlbergsvägen 82	1,300:—
	Sofia barnavärn, Åsögatan 145	800:—
	Sofia småbarnsskola, Fjällgatan 31	2,400:—
	Storkyrkoförsamlingens barnkrubba, Skomakaregatan 30	1,000:—
	Administrationskostnader	400:—
	Summa kr. 46,200:—	

Återstående belopp, 53,800 kr., har ännu ej fördelats.

Förutom genom nu nämnda anslag av staden understöddes barnkrubbeverksamheten genom anslag från resp. församlingars fattigvårdsstyrelser.

Anslag från fattigvårdsstyrelserna erhålla även följande, som f. n. ej åtnjuta direkt kommunalt understöd: *Brännkyrka barnkrubbor*, Tellusborg och Enskede, *Johannes barnkrubba nr 1*, Surbrunnsgatan 32, *Adolf Fredriks barnkrubba*, Norrtullsgatan 7, *Oscars församlings barnkrubba*, Styrmansgatan 14, och *Östermalms barnkrubba*, Grevturegatan 44.

Bidragen från fattigvårdsstyrelserna, som äro avsedda för barnens bespisning och utgå med belopp motsvarande kostnaden för genom fattigvårdsstyrelse utdelade matportioner, utgå för första halvåret 1924 med 40 öre per barn och dag intill ett visst antal barn för varje krubba.

Föreningen Mjölkdroppen.

Stadens bidrag år 1924: 32,000 kr.

År 1901 började i Stockholm den första »Mjölkdroppen» sin verksamhet, som till en början uppehölls av några intresserade personer men sedermera övertogs av en förening. Föreningen, som bildades år 1903, har till uppgift »att åt späda barn i Stockholm, vilka härutav äro i behov, bereda tillfälle till erhållande av lämplig näring». Detta sitt syfte vill föreningen nå genom tillhandahållande av för späda barn passande mjölkblandningar under uppmärksammande av digivningens bibehållande så vitt möjligt. Föreningen har sex olika lokalavdelningar: en för Katarina församling (fr. 1901), en för Adolf Fredriks församling och övre Norrmalm (fr. 1904), en för Östermalm (fr. 1905), en för Kungsholmen (fr. 1906), en för Jakobs och Johannes församlingar (fr. 1910) samt en för Brännkyrka församling (fr. 1914). Föreningens sekreterare är d:r C. Sundell, Götgatan 26.

Stadens bidrag, som utgår genom hälsovårdsnämnden, är avsett till understödjande av digivande mödrar i syfte att mer än hittills söka bereda fattiga mödrar möjlighet att själva kunna amma sina barn. Understödet får beviljas endast i Stockholm mantalsskrivna mödrar, efter föregående undersökning av behovet med högst ett belopp av två kronor per dag och under högst sex månader. Varje månad skall rapport över verksamheten överlämnas till förste stadsläkaren.

Mjölkdropparna erhålla understöd av församlingarna med varierande belopp samt av de olika församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Föreningen Maria mjölkdroppe.

Stadens bidrag¹⁾ år 1924: 800 kr.

Mjölkdroppen, belägen St Paulsgatan 37 (filial: barnhemmet vid Jakobsberg), har till ändamål dels att genom stöd och råd åt mödrarna bevara digivningen i största möjliga utsträckning, dels att, där digivning ej kan förekomma, tillhandahålla lämpliga mjölkblandningar. Här omnämnda bidrag utgå till en med anstalten förenad »*moders- och spädbarnspolitik*». Dessutom har föreningen för hela sin verksamhet anslag från Maria fattigvårdsstyrelse.

Anstalter för fysisk fostran.

Sveriges centralförening för idrottens främjande.

Stadens bidrag år 1924: 25,000 kr.

Anslaget är beviljat som bidrag till arrende och skötsel av Östermalms idrottsplats och utgår under förutsättning, att skolungdomen från såväl allmänna läroverk som folkskolor efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare äger dels disponera en av idrottsplanerna alla vardagar hela dagen samt ytterligare en under tvenne vardagar i veckan hela dagen, d. v. s. även efter kl. 5 e. m., ävensom kastplanen vardagar mellan kl. 10 f. m. och 3 e. m., dels och under övriga fyra vardagar i veckan företräde att begagna ytterligare en idrottsplan intill kl. 5 e. m. samt, att om så skulle erfordras, föreningen skall, i den mån det låter sig göra med hänsyn till idrottsplatsens begagnande även av andra än skolungdomen, åt densamma upplåta även en tredje idrottsplan vardagar intill kl. 5 e. m., varjämte föreningen är skyldig att under vintern 1923—1924 inom idrottsplatsen anordna och underhålla skridskobana för uteslutande begagnande av skolbarnen vid Klara, Jakobs, Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts samt Djurgårdens och Värtans folkskolor.

¹⁾ Stadens bidrag utgår av det till fattigvårdsnämndens förfogande ställda anslaget till enskilda uppfostringsanstalter m. m.

Hammarby idrottsförening.

Stadens bidrag år 1924: 10,000 kr. (jfr även nedan under Skridskobanor).

Anslaget är beviljat till underhåll och vård av Hammarby idrottsplats, Södermannagatan 55, och utgår under följande villkor:

a) skolungdom från såväl allmänna läroverk på Södermalm som folkskolorna inom Katarina, Sofia, Maria, Brännkyrka och Nikolai församlingar äger efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare företräde till idrottsplatsens begagnande å lördagar till kl. 3 e. m. samt av veckans övriga vardagar å fyra till kl. 5 e. m. och å en till kl. 7 e. m., och skall vid höstterminens början föreningen meddelas, vilken dag i veckan platsen skall disponeras till kl. 7 e. m.;

b) föreningen äger dock rätt att anordna tävlingar även å ovan angivna tider, när extraordinära omständigheter därtill föranleda, med skyldighet likväl för föreningen att senast två dagar före tävlingens hållande därom lämna meddelande till rektor och överlärare vid respektive skolor;

c) efter överenskommelse med tillsyningsmannen vid idrottsplatsen upplåtes denna fritt även å andra än här angivna tider;

d) skolungdomen skall vid begagnande av idrottsplatsen hava avgiftsfritt tillträde till befintlig byggnad för avlämnande av kläder, förvaring av böcker m. m.;

e) föreningen skall tillhandahålla lämpligt förvaringsrum för folkskolornas idrotts- och lekmaterial;

f) när platsen upplåtes, skall ungdomen åtföljas av lärare eller lärarinna, som har att noga tillse, att ingen som helst åverkan sker å anläggningen med dess planteringar, byggnader och inventarier, samt vaka över att ordning och skick iakttages.

Skridskobanor.

Stadens bidrag år 1924: högst 18,000 kr.

Anslaget fördelas av drätselnämnden i förhållande till det antal frikort, som av vederbörande banägare utlämnas till folkskolebarn i huvudstaden (jfr Bih. 1911: nr 102 sid. 37). Årets anslag har fördelats på följande sätt:

Hammarby idrottsförening, för bana å Hammarby idrottsplats	kr. 7,600:—
Idrottsföreningen Linnéa, för bana å Årstaviken	» 4,700:—
K. A. Palmqvist, för bana vid Stallmästaregården	» 3,600:—
Västermalms idrottsförening, för bana å Klara sjö (vid Hummersberg)	» 2,100:—
Summa kr. 18,000:—	

Stockholms gymnastikförbund. Understödda institutioner.

Stadens bidrag år 1924: högst 1,500 kr.

Stockholms gymnastikförbund, som bildades år 1919, är en sammanslutning av i Stockholm verkande föreningar för bedrivande av frivillig gymnastik. De anslutna föreningarna äro f. n. 44 till antalet med över 8,000 aktiva medlemmar. Förbundet söker främja den frivilliga gymnastiken genom att bl. a. anordna föredrag och instruktionskurser, organisera nya gymnastikföreningar, förmedla samverkan mellan de olika föreningarna, anskaffa ledare och lokaler, tillhandahålla arbetsplaner, gymnastiklitteratur och övningsprogram m. m. Vidare har förbundet tagit initiativ till anordnande av friluftsgymnastik för allmänheten i vissa av stadens parker under sommarmånaderna i syfte att bereda parkbesökande en vederkvickande och allsidig motion utan någon som helst kostnad.

Stadens bidrag utgår till anordnandet av friluftsgymnastik i parkerna.

Stockholms allmänna gymnastikavdelningar.

Stadens bidrag år 1924: 21,000 kr.

Denna organisation, bildad år 1911 och utvuxen ur »Kulturella ungdomsrörelsen» i Stockholm, strävar att göra den lingiska gymnastiken tillgänglig särskilt för de mindre bemedlade invånarna, och anordnas kurser även för barn, som nyss slutat folkskolan. Avdelningarnas expedition, Hamngatan 19, är öppen alla dagar 2—5. Antalet gymnastikavdelningar uppgick höstterminen 1923 till 80 med tillsammans 2,630 gymnaster.

Stadens bidrag utgår med 3,000 kr. till anställande av expeditionsföreståndare och med 18,000 kr. till verksamheten i övrigt under villkor, att styrelsen under en var av vår- och höstterminerna 1924 anordnar minst följande antal gymnastikkurser: 28 avdelningar för vuxna, var och en med två övningar i veckan, 6 avdelningar för vuxna, var och en med sex övningar i veckan, och 20 avdelningar för barn med var och en två övningar i veckan; ävensom att styrelsen vid vardera terminens slut till stadskollegiet avlämnar redogörelse över verksamheten och kostnaderna därför under den gångna terminen.

Kristliga föreningen av unge män.

Stadens bidrag år 1924: 2,000 kr.

Föreningen grundades år 1884 och har till uppgift att verka för unge mäns väl i fysiskt, intellektuellt, moraliskt och andligt avseende. I sin byggnad, Birgerjarlgatan 35, anordnar föreningen gymnastik- och idrottsövningar, föredrag, diskussioner, undervisningskurser, musikaftnar

Under- och samkväm samt har därstädes tidningsrum, stödda bibliotek (med 4,000 band), sjukkassa m. m.
Stadens bidrag utgår till föreningen för upprätthållande av dess gymnastikverksamhet.

Svenska livräddningssällskapet.

Stadens bidrag år 1924: 2,500 kr.

Svenska livräddningssällskapet, stiftat 1898, har till ändamål att sprida kunskap i sättet att rädda drunknande och till livet återkalla skenbart drunknade samt att främja simkunnighet i allmänhet inom landet. Sällskapet, som i första hand inriktat sin verksamhet på befrämjande av nämnda syften bland Sveriges skolor och i detta avseende utövar en omfattande propagandaverksamhet, har alltsedan år 1908 med bidrag av folkskoledirektionen anordnat kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens folkskolor i Stockholms stads bad- och siminrättningar (jfr sid. 72). Sällskapet har därjämte under senare år handhaft simundervisningen vintertid i resp. folkskolors simhallar.

Fr. o. m. år 1922 har emellertid vid Stockholms folkskolor obligatorisk undervisning i simning upptagits som ämne i den ordinarie undervisningsplanen (för femte årsklassen). Svenska livräddningssällskapet, som på detta sätt befriats från en del av sin arbetsuppgift, har härigenom fått möjlighet att utvidga ramen för sin hittillsvarande verksamhet i Stockholm och kunnat inrikta undervisningsarbetet jämväl på huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda anstalter samt flickskolor. Svenska livräddningssällskapets adress är: kapten Hugo Möller, Rådmansgatan 80.

Stadens bidrag utgår för anordnande av dels kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda läroanstalter samt flickskolor under sommarmanaderna enligt samma undervisningsplan, som tillämpas för folkskolornas ungdom, dels ock kostnadsfri simundervisning under vår- och höstterminerna 1924 för nämnda lärjungekategorier i för ändamålet lämpliga enskilda badinrättningar i Stockholm, under villkor att arvode till lärare för ifrågavarande undervisning icke får sättas högre, än vad som gäller för motsvarande undervisning vid folkskolorna.

Föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige.

Stadens bidrag år 1924: högst 2,500 kr.

Föreningen, som bildades år 1892, har vid Fiskartorpet å norra Djurgården anlagt en större och två mindre skidbackar, av vilka de två sistnämnda äro särskilt avsedda för ungdom. Dessutom har föreningen vid Fiskartorpet uppfört en skidstuga, vilken hela vintern hålles uppvärmd och avgiftsfritt står till förfogande

för den skidlöpande allmänheten. Åt mindre bemedlade barn, som visa anlag för skidlöpning, tillhandahåller föreningen skidmateriel gratis.

Stadens bidrag utgår för skötsel och underhåll av de för skolorndomen avsedda skidbackarna vid Fiskartorpet med det belopp, föreningen visar sig hava utgivit här för, dock högst 2,500 kr. Skolorndom från läroverk och folkskolor äger efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare avgiftsfritt disponera skidbackarna och skidstugan.

Sjukassor.¹⁾

Stadens bidrag (till förvaltningskostnader) år 1924: 100,000 kr.

I Stockholm finnas inalles 110 registrerade sjukassor med tillsammans något över 100,000 medlemmar. Dessa sjukassor äro sammanslutna till Stockholms registrerade sjukassors centralförsamling (expedition: Klara norra kyrkogata 26).

Stadens bidrag utgår för i Stockholm mantalsskrivna medlemmar av registrerade sjukassor, vilka erhållit statsbidrag för det år, för vilket kommunalt bidrag begäres, enligt följande grunder:

A) för sjukkassa med 15 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under år 1923 kassan utbetalt kontant sjukhjälp med minst 90 öre per dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock med iakttagande, att bidrag för året till sjukkassa icke understiger 30 öre eller överstiger 1 kr. 20 öre, beräknat för varje i Stockholm i januari 1923 mantalsskriven medlem;

B) för fortsättningskassa dels i förhållande till det antal avgiftspliktiga, i Stockholm mantalsskrivna medlemmar, kassan under år 1923 städse haft, med 25 öre för varje medlem, dels ock med 35 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken kassan under år 1923 till i Stockholm under januari månad samma år mantalsskrivna medlemmar utbetalt sjukhjälp med minst 90 öre för dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock att kassans sammanlagda bidrag av staden må uppgå till högst en krona för varje i Stockholm år 1923 mantalsskriven medlem av kassan;

beträffande såväl sjukkassa som fortsättningskassa med iakttagande i övrigt i tillämpliga delar av de föreskrifter och villkor, som angivas i kungl. kungörelse den 11 okt. 1920 angående statsbidrag till sjukassor, dock med den ändring, att bidraget utgår för sjukhjälp intill 8 kr. per dag.

¹⁾ Förslag ang. centralisering av sjukkasseeväsendet i Stockholm och i samband därmed omläggning av grunderna för det kommunala bidraget har utarbetats och torde komma att föreläggas stadsfullmäktige inom den närmaste tiden.

Änke- och pupillkassan vid stadens verk och inrättningar.

(Jfr sid. 339.)

*Stadens bidrag år 1924: 29,300 kr.
Pensionstillägg för år 1924 till pensionärer i änke- och pupillkassan: 50,000 kr.*

Av det förnämnda bidraget utgöras 1,500 kr. av sedan äldre tid till efterlevande utgående understöd, 1,600 kr. anslag till avlösning av kassans inkomst av lönebesparingar, 1,000 kr. tilläggsanslag för år 1923 och återstoden, 25,200 kr., av stadens årliga bidrag till kassan för femårsperioden 1923—1927.

Till änke- och pupillkassans pensionärer utgår vidare av stadens medel pensionstillägg i enlighet med av stadsfullmäktige den 18 febr. 1924 fastställda grunder.

Ersättningar för underhåll och vård m. m., utgående till diverse anstalter.

Hälso- och sjukvård.

Serafimerlasarettet	kr.	270,000: —
Diakonissanstalten		80,000: —
Allmänna barnhuset		120,000: —
Allmänna barnbördshuset		70,000: —
Medellösas vård å lungsots- och skrofulossanatorier samt å radiumhemmet (utöver jubileifondens avkastning, för år 1924, beräknad till 18,000 kr.)		187,000: —
Konvalescenthemmet å Ribbingebäck		12,000: —
Medellösa sjukas vistelse vid brunns- och badorter		17,500: —
Till vård-, bandage- och proteskostnader åt medellösa sjuka		15,000: —
Till barnmorskor för fattigförlösningar i hemmen		8,000: —
Ersättning till vissa barnmorskor, skyldiga att tillämpa		

av stadsfullmäktige fastställd taxa	kr.	8,000: —
Hospitalsavgifter		150,000: —
Summa kr.		937,500: —

Understödda institutioner.

Fattigvård och barnavård.

Ersättning för fosterbarnsvård kr.	3,000: —
U tackorderingskostnader	1,235,000: —
Inlösen av fattiga barn å allmänna barnhuset	5,000: —
Till lindring i mindre bemedlades kostnader för vård av sinnesslöa	5,000: —
Bidrag till vårdkostnad för blinda och dövstumma vid Drottning Sofias stiftelse, Lund, och hantverksskolan för blinda, Kristinehamn	7,000: —
Arbetshemmet Emaus	22,000: —
Ersättning till fattigvårdssamhäl-len utom Stockholm för lämnad vård åt fattiga tillhörande Stockholms kommun	150,000: —
Kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag utan fattigvårds karaktär ¹⁾	35,000: —
Till blinda barns underhåll och uppfostran	4,000: —
Summa kr.	1,466,000: —

Alkoholistvård.

Avgifter till alkoholistanstalter kr.	65,000: —
Till beklädnad av medellösa personer vid intagning å anstalt	25,000: —
Arbetshemmet Björknäs	1,500: —
Transportkostnader för internerade personer	4,000: —
Summa kr.	95,500: —
Inalles kr.	2,499,000: —

¹⁾ Här äro ej medtagna de i staten upptagna anslag, som avse likvider mellan stadens egna myndigheter, verk och inrättningar

